

ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.

วิทยานิพนธ์

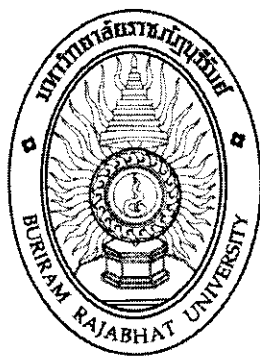
ของ

วัชรินทร์ เรืองสุขสุด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

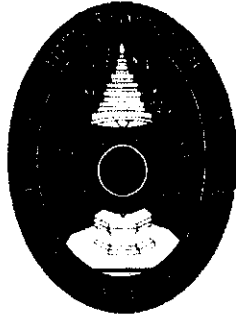
**THE EFFECTS OF USING SKILL PRACTICE EXERCISES FOR
DEVELOPING CRITICAL READING BY USING THE CIRC
COOPERATIVE LEARNING ACTIVITIES TECHNIQUE
FOR MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS**

Watcharin Ruangsuksud

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in
Curriculum and Learning Management**

August 2018

Copyright of Buriram Rajabhat University

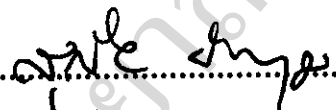

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ ว่าที่ ร.ต. วัชรินทร์ เรืองสุขสุด
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

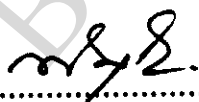

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ สิงห์ทอง)

..... กรรมการ
(ดร.เทพพร โลมารักษ์)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ
(ดร.สุรชัย ปิยานุกุล)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ดร.กระพัน ศรีงาน)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

.....
(ดร.พนณี กุลทานนท์)

คณบดีคณะครุศาสตร์
วันที่ 23 ส.ค. 2561

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นอมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 23 ส.ค. 2561

ชื่อเรื่อง	ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1		
ผู้วิจัย	วัชรินทร์ เรืองสุขสุด		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.เทพพร โลมารักษ์	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.สุรชัย ปิยานุกุล	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 38 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้มี 4 ชนิด คือ 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 4) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.76/92.37 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6796 คิดเป็นร้อยละ 67.96
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

TITLE	The Effects of Using Skill Practice Exercises for Developing Critical Reading by Using the CIRC Cooperative Learning Activities Technique for Matthayomsuksa 1 Students	
AUTHOR	Watcharin Ruangsuksud	
THESIS ADVISORS	Dr. Teppon Lomarak	Major Advisor
	Dr. Surachai Piyanukool	Co – advisor
DEGREE	Master of Education	MAJOR Curriculum and Learning Management
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR 2018

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1.) to make the skill practice exercises for developing critical reading by using the CIRC Cooperative Learning Activities Technique for Matthayomsuksa 1 students to meet the criteria set at 80/80; 2.) to compare the learning achievement of students between before and after learning by using skill practice exercises; 3.) to investigate the effectiveness index of learning by using the skill practice exercises; and 4.) to study the opinions of students toward learning by using the skill practice exercises.

The samples of this study comprised 38 Matthayomsuksa 1/1 students of Phaisarn Pittayakhom School, Prakhonchai District, Buriram Province, studying in the second semester of academic year 2016 selected by using Simple Random Sampling technique. The instruments for data collection were as follows: 1.) 9 sets of the skill practice exercises for developing critical reading by using the CIRC Cooperative Learning Activities Technique for Matthayomsuksa 1 students; 2.) 9 lesson plans used along with the skill practice exercises; 3.) a 30-item learning achievement test; and 4.) a 10 - item 5 - rating scale questionnaire asking the students' opinions towards the using of the skill practice exercises.

The results of this research were as follows:

1. the efficiency of the skill practice exercises for developing critical reading by using the CIRC Cooperative Learning Activities Technique for Matthayomsuksa 1 students was 90.76/92.37.
2. the learning achievement of students after learning by using the skill practice exercises was higher than before learning at the statistical significant difference level of .05.
3. the effectiveness index of the learning by using the skill practice exercises was 0.6796 which revealed that the students' learning achievement increased 67.96 %.
- 4) the opinions of students toward learning by using the skill practice exercises as a whole was at a high level.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงโดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ สิงหะพล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.เทพพร โลมาภิรักษ์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดร.สุรชัย ปิยานุกูล ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ ดร.กระพัน ศรีงาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำ กำกับรักษา ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องตลอดระยะเวลาดำเนินงานจนสำเร็จเรียบร้อยด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ทำให้วิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชา ความรู้รวมทั้งสนับสนุน ชี้แนะแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณในความกรุณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่กรุณาให้คำปรึกษาและตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยจนได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ขอขอบคุณ คณะบุคลากรบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ทุกท่าน ที่ได้เอื้ออำนวยและประสานงานในการทำ วิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากร โรงเรียนไพศาลพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ที่ให้ความช่วยเหลือ ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณพ่อวิชัย และคุณแม่ ทองอาณ เรืองสุขสุด ทุกคนในครอบครัว นายไพโรจน์ เรืองจิตร นายกิตติศักดิ์ นามเทพ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย กำลังใจและให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาและตอบแทนพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้ชีวิตการศึกษาแก่ผู้วิจัย ตลอดจนทั้งบูรพาจารย์ คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน พุ่มพัก เกื้อกูล ประสิทธิประสาทความรู้ต่าง ๆ ตลอดมา ในการศึกษาแก่ผู้วิจัยทุกท่าน

วัชรินทร์ เรืองสุขสุด

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	9
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	13
แบบฝึกทักษะ.....	18
การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ.....	24
การเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	33
แผนการจัดการเรียนรู้.....	40
ประสิทธิภาพ.....	47
ดัชนีประสิทธิผล.....	50
ความพึงพอใจ.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	82
สมมติฐานการวิจัย.....	82
วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
สรุปผลการวิจัย.....	84
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	88
ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้.....	88
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	88
บรรณานุกรม.....	89

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ.....	98
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย..	99
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย.....	102
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	103
แผนการจัดการเรียนรู้.....	104
แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ	
โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC	115
ภาคผนวก ค แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	174
แบบประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน	
ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การ	
เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC.....	175
แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึก	
ทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้	
แบบร่วมมือเทคนิค CIRC.....	176
แบบประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	
ทางการเรียน.....	177
ภาคผนวก ง คุณภาพของเครื่องมือ.....	193
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	194
ประวัตินิยามของผู้วิจัย	208

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 รายละเอียดการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ อย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	67
3.2 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design กลุ่ม Pre-test Treatment Post-test	70
4.1 แสดงค่าเฉลี่ยและร้อยละ ของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำ แบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละแบบฝึกทักษะ.....	77
4.2 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมี วิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	79
4.3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน...	80
4.4 ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	80
4.5 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ อย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	81

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นมรดกอันมีค่าของชาติไทยแสดงถึงความเป็นชาติ เป็นภาษาประจำชาติไทยที่มีเอกลักษณ์ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงออกถึงความเป็นไทยที่สั่งสมมาแต่อดีต และสืบทอดมายังอนุชนรุ่นหลัง ได้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ประจำชาติ มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนไทย เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างมีคุณธรรม ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างเป็นสุข นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือพื้นฐานของการเรียนรู้ของคนในชาติ ซึ่งใช้ภาษาในการอ่าน การเขียน การฟัง การพูด และการแสวงหาความรู้การถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความต้องการได้อย่างเหมาะสม การแสวงหาความรู้โดยการฟัง การอ่าน และการพูดจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ก็ต้องใช้ภาษาช่วยพัฒนาสติปัญญา กระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์จนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ทั้งยังเป็นวัฒนธรรมของชาติที่ต้องใช้ภาษาให้ถูกต้อง สามารถวิพากษ์วิจารณ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ ดังคำกล่าวที่ว่า “ยิ่งอ่านยิ่งรู้ อ่านมากรู้มาก” ดังนั้นภาษาไทยจึงมีส่วนสำคัญต่อบุคคลทั้งในด้านการแสวงหาความรู้ และพัฒนาความคิด นำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2553 : 17)

การอ่านเป็นกระบวนการที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคนในยุคโลกาภิวัตน์ เพราะโลกเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว และเป็นสังคมข่าวสารที่มีสื่อให้เลือกอ่านเพื่อพัฒนาความรู้และสติปัญญาอย่างหลากหลาย ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นเอกสาร วารสาร นิตยสาร และใบปลิวต่างๆ รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และบุคคลที่ไม่อ่านหนังสือยากที่จะพัฒนาความรู้กับสติปัญญาได้ ดังที่ युภา บุญประชม (2553 : 13) กล่าวไว้ว่า การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์มาก เพราะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่างๆ การอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่นๆ คนที่อ่านหนังสือมากย่อมมีความรู้มากและได้เปรียบคนที่ไม่ได้อ่านหนังสือ จึงถือว่าการอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตในสังคมมนุษย์

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 22 เขียนไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 12)

จากความสำคัญดังกล่าว วิชาภาษาไทยจึงได้รับการพิจารณาให้บรรจุไว้ในหลักสูตร มาทุกยุคทุกสมัย ปัจจุบันการรับข้อมูลข่าวสารมีมากจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้รับสารจะต้อง พิจารณาวิเคราะห์ พิสูจน์และประเมินค่าในข้อมูลเหล่านั้นที่ได้รับว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อย เพียงใด นั่นก็คือต้องสอนให้นักเรียนอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ และเป็นเครื่องมือสื่อสาร ของคนในสังคมจึงได้จัดวิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับที่นักเรียนทุกคนต้องเรียน และต้องสอบให้ได้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ ความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งเป็นความสามารถในการรับสารและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ ภาษาย่อยทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม(กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 4) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หลักสูตรนี้ให้ ความสำคัญแก่วิชาภาษาไทยเป็นอย่างมาก เพราะถือว่าเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้อง ใช้เป็นหลัก เพื่อสร้างพื้นฐานในการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา โดยมีสาระสำคัญของเนื้อหา ที่กำหนดไว้ คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ ภาษา สาระวรรณคดี และวรรณกรรม โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มสาระการอ่านเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นสาระที่ใช้เป็นกระบวนการสร้างความรู้และความคิดไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา และ สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ส่วนใหญ่เด็กที่มีปัญหาในการอ่านมักจะมีปัญหาในการเรียนวิชาอื่นตามไปด้วย ถ้ากล่าวนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สนิท ตั้งทวี (2542 : 3) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อ ผู้เรียนทุกระดับ ผู้ที่กำลังอยู่ในระหว่างการศึกษา ต้องอ่านหนังสือให้มากกว่าคนอื่น เพื่อติดตาม ความเคลื่อนไหว รับรู้เรื่องราวของข้อมูลข่าวสารทางวิชาการอย่างใกล้ชิด การอ่านเป็นเครื่องมือ พื้นฐานในการเรียนรู้ เพราะในการเรียนทุกวิชาจะต้องอาศัยทักษะด้านการอ่านเพื่อให้เกิดความรู้ และความเข้าใจดังที่ สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 9) กล่าวว่า การอ่านแล้วคิดที่มีเหตุผลโดยผ่าน การพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบมีหลักเกณฑ์ มีหลักฐานที่เชื่อถือได้เพื่อนำไปสู่การสรุป และตัดสินใจ ที่มีประสิทธิภาพว่าสิ่งใดถูกต้อง สิ่งใดควรเชื่อ สิ่งใดควรเลือก หรือสิ่งใดควรทำ ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้เป็นปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและ การเรียนรู้เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งพระองค์ทรงมี

พระมหากษัตริย์คุณต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเด็กประถมศึกษาที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร ชาวประถมศึกษาได้ถวายพระนามพระองค์ว่าทรงเป็นพระมิ่งขวัญการประถมศึกษาไทย และ พระองค์ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่รักการอ่านและการเรียนรู้อย่างแท้จริง

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนไพศาลพิทยาคม ปีการศึกษา 2558 ผลสัมฤทธิ์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนต่ำ พบว่า ส่วนใหญ่ ผู้เรียนยังมีปัญหาในกลุ่มทักษะภาษาไทย โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของปีการศึกษา 2558 (ฝ่ายวิชาการโรงเรียนไพศาลพิทยาคม. 2558 : 10) คือโรงเรียนตั้งเกณฑ์มาตรฐานไว้สำหรับกลุ่ม ทักษะภาษาไทย คือร้อยละ 75 แต่ผลคะแนนที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์ ได้ร้อยละ 70.83 โดยเฉพาะใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้คะแนนกลุ่มทักษะภาษาไทย เพียงร้อยละ 66 เท่านั้น ซึ่งถือว่า ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ค่อนข้างมาก สาเหตุที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในกลุ่มทักษะภาษาไทยของโรงเรียนต่ำ เป็นเพราะว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่องของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ คือ อ่านหนังสือ ไม่ได้ หรือไม่เข้าใจความหมายในเรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจช้า จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ไม่ได้ อ่านแล้วไม่รู้เรื่องทำให้ไม่ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น และไม่สนุกกับการอ่านทำให้ไม่อยากอ่าน

วิธีที่แก้ปัญหาก็คือ ครูผู้สอนต้องมีส่วนสำคัญที่จะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องให้แก่ นักเรียน ซึ่งโดยทั่วไปการฝึกอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ นักเรียนอ่านจากหนังสือเรียนทำให้นักเรียน ขาดความสนใจ ไม่ชอบที่จะเรียนวิชาภาษาไทย สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 30) กล่าวว่า กระบวนการ คิดเป็นการสอนที่เพิ่มทักษะความคิดด้านต่างๆ เช่น ความคิดจินตนาการ ความคิดเอहनัย ความคิด วิจารณญาณ ความคิดวิเคราะห์ ความคิดสังเคราะห์ ความคิดแปลกใหม่ ความคิดหลากหลาย ความคิดยืดหยุ่น ความคิดเห็นที่แตกต่างและประเมินผล ดังนั้นในการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ อย่างมีวิจารณญาณ ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ช่วยเร้าใจให้นักเรียนสนใจอยากเรียน ไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และกระตุ้นให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ อย่างมีวิจารณญาณ ได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว อันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

จากสภาพปัญหาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ครูต้องมีเทคนิค วิธีการสอนที่ หลากหลาย และรู้จักเลือกใช้อย่างเหมาะสม ซึ่งเทคนิควิธีที่นำมาใช้ คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มาทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายของกลุ่มมีการช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง มีการฝึกและการใช้ทักษะการอ่านและ การเขียนมาใช้ในงานกลุ่มเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเรียน นักเรียนที่เรียนเก่งได้ช่วยเหลือเพื่อนที่ อ่อนกว่าก็จะเกิดความภาคภูมิใจที่ตนเองสามารถช่วยเพื่อนได้ ส่วนนักเรียนที่เรียนอ่อนกว่าเมื่อ ได้รับความช่วยเหลือ ก็จะเกิดกำลังใจและสามารถเรียนไปพร้อม ๆ กับคนเก่งได้ด้วย โดยไม่รู้สีก

ว่าดีกว่าหรือเกิดความโดดเดี่ยว จะทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นและเรียนไปพร้อมๆ เพื่อนคนอื่นได้และเป็นส่วนหนึ่งในการทำให้งานของกลุ่มสำเร็จ

การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะเป็นการสอนอีกแบบหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้น เพราะแบบฝึกเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการสอนภาษา สุวิทย์ มูลคำ (2547 : 84) กล่าวว่า ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้คนในชาติเพื่อนำเอาความคิดไปพัฒนาประเทศให้เจริญเท่าทันอารยประเทศ หรืออยู่ในระดับแนวหน้ากว่าประเทศอื่น คนในชาติจะต้องได้รับการฝึกฝนมาอย่างถูกวิธีตั้งแต่เกิดจนตาย จากผลการวิจัยค้นพบว่าความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่พรสวรรค์ คนที่มีสติปัญญาสูงอาจจะไม่ใช่คนที่มีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์จะได้รับการพัฒนาสูงสุดในวัยเด็ก แต่ความคิดสร้างสรรค์จะพัฒนาได้ตลอดเวลาถ้าได้รับการฝึกฝนที่ดี

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยให้สูงขึ้น สร้างเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างแบบฝึกทักษะ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นมาเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณและสนใจในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง
3. เป็นแนวทางสำหรับครูในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณในสาระการเรียนรู้ต่อไป
4. เป็นแนวทางในการทำการวิจัยผลการใช้แบบฝึกทักษะในการพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณด้านอื่นๆ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม อำเภอประโคนชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 3 ห้อง รวม 118 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 38 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

2. ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ

2.1.1 การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2.3 ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนวิชา การอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ได้แก่ เนื้อหาสาระจากวรรณกรรม วรรณคดี บทความ นิทาน หนังสือพิมพ์หนังสืออ่านประกอบ สารานุกรม และวารสารต่าง ๆ จำนวน 9 ชุด ทั้งหมด 9 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ท้าวมหาสงครามต์ พญาคันคาก นางพญาผาเหือก ผาแดง-นางไอ่ ท้าวปาจิต-นางอรพิม ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่ แม่น้ำโขง ไหมแท้มที่แม่ทอ ดงแม่นางเมือง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2559 ถึงเดือนมกราคม 2560 จำนวน 8 สัปดาห์ รวม 18 ชั่วโมง รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **แบบฝึกทักษะ** หมายถึง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบไปด้วยคำชี้แจง ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ แบบฝึกทักษะ แบบทดสอบย่อยประจำแบบฝึกและแนวคำตอบ มีจำนวน 9 เล่ม คือ ท้าวมหาสงครามต์, พญาคันคาก, นางพญาผาเหือก, ผาแดง-นางไอ่, ท้าวปาจิต-นางอรพิม, ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่, แม่น้ำโขง, ไหมแท้มที่แม่ทอ และดงแม่นางเมือง

2. **การอ่านจับใจความ** หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านแต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

3. **การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ** หมายถึง ความสามารถในการอ่านอย่างพินิจวิเคราะห์ใคร่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ว

วิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องเพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน วิริยะ วิยารัมภะ (2549 : 32) โดยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ประกอบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) หมายถึง เป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่ใช้ในการสอนอ่านและเขียน โดยเฉพาะ รูปแบบนี้ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรมคือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน

5. ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับเกณฑ์ความสามารถของกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างเรียนทั้ง 9 เล่ม

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

7. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนหลังจากที่ได้ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

8. ความพึงพอใจ หมายถึง ความชอบ เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

9. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม
ตำบลไพศาล อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 38 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมี
วิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. แบบฝึกทักษะ
4. การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ
5. การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC
6. แผนการจัดการเรียนรู้
7. ประสิทธิภาพ
8. คำนีประสิทธิผล
9. ความพึงพอใจ
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 10.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 10.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 2-4) ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 ให้สถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตร
สถานศึกษา มีรายละเอียดพอสรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้
เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและ
เป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษา

ตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
2. **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. **ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม
4. **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น
5. **ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายใน และ

การประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษาและการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าว เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษา สามารถออกแบบการเรียน การสอนให้สอดคล้องตามกรอบของหลักสูตร ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

กำหนดการเรียนรู้ภาษาไทย

สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 1-3) กำหนดการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

1. การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
2. การเขียน การเขียนสะกดตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ
4. หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
5. วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สรุปได้ว่า หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดการเรียนรู้ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม

สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2552 : 21-59)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
3. ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
4. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่างๆ จากการอ่าน
5. ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณาจากบริบท
6. ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ
7. ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งาน ของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระบับที่ยากขึ้น
8. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา

ในชีวิต

9. มีมารยาทในการอ่าน

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น เรื่องเล่าจากประสบการณ์ เรื่องสั้น บทสนทนา นิทานชาดก วรรณคดีในบทเรียน งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ บทความ สารคดี บันทึกคดี เอกสารทางวิชาการที่มีคำ ประโยค และข้อความที่ต้องใช้บริบทช่วยพิจารณาความหมาย งานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจเชิงสร้างสรรค์ การอ่านและปฏิบัติตามเอกสารคู่มือ การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน มารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

1. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
2. เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
3. เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน
4. เขียนเรียงความ
5. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน
6. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ
7. เขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมาย กิจธุระ
8. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการงาน
9. มีมารยาทในการเขียน

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
2. การเขียนสื่อสาร เช่น การเขียนแนะนำตนเอง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญ ๆ

การเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3. การบรรยายประสบการณ์
4. การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา
5. การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น คำสอน โอวาท คำปราศรัย

สุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง บทสนทนาเรื่องเล่าประสบการณ์

6. การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อต่าง ๆ เช่น บทความ หนังสืออ่านนอกเวลา ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ

7. การเขียนจดหมายส่วนตัว เช่น จดหมายขอความช่วยเหลือ จดหมายแนะนำ
8. การเขียนจดหมายกิจธุระ เช่น จดหมายสอบถามข้อมูล การเขียนรายงาน ได้แก่

การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า การเขียนรายงานโครงการงาน

9. มารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

1. พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู
2. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู

3. พุคแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

4. ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. การพูดสรุปความ พุคแสดงความรู้ ความคิดอย่างสร้างสรรค์จากเรื่องที่ฟังและดู

2. การพูดประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าว

3. การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชน และท้องถิ่นของตน

4. มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
ตัวชี้วัด

1. อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย

2. สร้างคำในภาษาไทย

3. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

4. วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน

5. แต่งบทร้อยกรอง

6. จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. เสียงในภาษาไทย

2. การสร้างคำ เช่น คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน คำพ้อง

3. ชนิดและหน้าที่ของคำ

4. ภาษาพูด ภาษาเขียน

5. กาพย์ยานี ๑๑

6. สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

1. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

2. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ

3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
  4. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
  5. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ
- สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับ เช่น ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม สุภาษิตคำสอน เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ บันเทิงคดี บันทึกการเดินทาง วรรณกรรมท้องถิ่น
2. การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม
3. บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า เช่น บทอาขยานตามที่กำหนด บทร้อยกรอง

ปีที่ 1-3 พบว่า ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการทำวิจัยครั้งนี้ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถใช้ทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและพูด เพื่อสื่อสารได้อย่างมีคุณค่าที่ดีและมีประสิทธิภาพ

คุณภาพผู้เรียน

เมื่อนักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีความสามารถ ดังต่อไปนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2552 : 21-59)

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน
2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องจินตนาการและมีมารยาทในการเขียน
3. เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดเห็น รู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่ายๆ แต่ง คำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

5. เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็น วัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

สรุปได้ว่า คุณภาพของผู้เรียนเมื่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว นักเรียนต้องมีทักษะทาง ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่านและเขียน สามารถ วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเมินค่า แสดงความคิดเห็นและนำไปได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถนำ ความรู้ ความคิดมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียนแล้วนำความรู้ ความคิดไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิตจริงได้

แบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความหมายของแบบฝึกทักษะ

มีนักวิชาการให้ความหมายของแบบฝึกทักษะไว้หลายท่าน ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 641) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า หมายถึง แบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเองให้นักเรียนฝึกตอบ

คำรณ ล้อมในเมือง (2547 : 1) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า หมายถึง สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

แสงอรุณ สุขเกษม (2549 : 33) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า หมายถึง เป็นสื่อ การเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกทักษะของผู้เรียนให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ตามเนื้อหาของ แต่ละวิชาและสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง เสริมสร้าง ความรู้ประสบการณ์ในการเรียนก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะทางภาษาเพิ่มขึ้น

จากความหมายของแบบฝึกทักษะที่มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังกล่าว พอสรุป ได้ว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนสำหรับให้นักเรียนฝึกหรือปฏิบัติ ทำให้นักเรียน มีพัฒนาการทางการเรียนรู้และทักษะเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การสอนบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

หลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึกทักษะ

ในการเรียนการสอนภาษาไทย ผู้เรียนจะต้องได้รับผลสำเร็จในการเรียน ถ้าผู้สอนไม่เข้าใจจิตวิทยาเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะ ก็จะส่งผลให้ผู้เรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ดังนั้นผู้สอนต้องเข้าใจจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึกทักษะ

สำลี รักษุทธิ (ม.ป.ป. : 34-36) ได้กล่าวถึงจิตวิทยาเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. กฎการฝึกของ Thorndike หมายถึง การที่ผู้เรียน ได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง ซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นความมั่นคง แน่นแฟ้นของสิ่งที่เรียน ความรู้คงทนถาวร ซึ่งแยกเป็น 2 กฎย่อย คือ

1.1 กฎแห่งการใช้ (Law of Used) เมื่อเกิดความเข้าใจหรือเรียนรู้แล้วมีการกระทำหรือนำสิ่งที่เรียนรู้นั้นไปใช้บ่อย ๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้คงทนถาวร

1.2 กฎแห่งการไม่ใช้ (Law of Disused) เมื่อเกิดความเข้าใจหรือเรียนรู้แล้วไม่ได้ทำบ่อย ๆ หรือไม่ได้ใช้เลย ย่อมทำให้ค่อย ๆ ลบเลือนไปในที่สุดหรือเกิดการลืมจนไม่เรียนรู้เลย

2. กฎแห่งผลที่พอใจของธอร์น ไคค์ (Thorndike) หมายถึง การที่ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม การเรียนรู้ต่อไปอีกแต่ถ้าได้รับผลที่พึงพอใจก็จะเกิดผลดีต่อการเรียนรู้ ทำให้อยากเรียนรู้ต่อไปอีก แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจก็จะไม่อยากเรียนรู้ หรือเป็นผลเสียต่อการเรียนรู้พอ อาจทำให้ผู้กระทำ เลิกทำสิ่งนั้นได้ การนำกฎแห่งผลที่พอใจมาใช้ ครูควรส่งเสริมให้เกิดความพอใจจากการฝึกด้วยการรู้จักผู้เรียนอย่างแท้จริงว่าใครมีความสามารถ ความเข้าใจ ฯลฯ เพียงใดแค่ไหนแล้วพยายาม จัดการเรียนการสอน รวมทั้งมอบหมายงานที่มีความยากง่ายเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้สึกลงใจ และสามารถทำได้สำเร็จในงานที่ตนได้รับมอบหมาย ก็จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจที่จะฝึกมากขึ้น

ผ่องศรี สุริยะป้อ (2545 : 16) ได้สรุปหลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะนอกจากการใช้ภาษาของเด็กที่แตกต่างกันแล้ว สภาพแวดล้อมของเด็กก็มีส่วนสำคัญยิ่งต่อการเรียนภาษาเฉพาะเด็กบางคนเติบโตมาในหมู่ที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการดำรงชีวิตประจำวัน

2. การเรียนรู้โดยการฝึกฝน การฝึกหัดบ่อย ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ผลเร็วขึ้น วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ การฝึกฝนบ่อย ๆ จะทำให้เกิดความแม่นยำในเนื้อหาดีขึ้น

3. การเรียนโดยการลงมือกระทำด้วยตนเอง การได้ทำกิจกรรมจะเกิดการเรียนรู้ เพราะมีประสบการณ์ตรง

4. กฎแห่งผลปฏิบัติยาตอบสนองใดเป็นที่พอใจ บุคคลย่อมกระทำกิจกรรมนั้นซ้ำอีกแต่ผลของปฏิบัติยาใดที่ไม่เป็นที่พอใจ บุคคลย่อมจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำปฏิภิกิริยานั้นอีก

5. กฎแห่งการนำไปใช้ การเรียนรู้จะเกิดผลดีเมื่อนำความรู้นั้นไปใช้ ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสดีกฝนบ่อย ๆ เพราะเมื่อได้ฝึกฝนบ่อย ๆ จะเกิดความคล่องแคล่วขึ้น

6. กฎแห่งแรงจูงใจ การสอนที่จะให้ได้ผลดีต้องอาศัยแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญ เช่น มีโอกาสร่วมกิจกรรม ทราบผลสำเร็จในการเรียนรู้ ผลงานมี โอกาสได้รับการเผยแพร่ เป็นต้น

7. การเสริมสร้างกำลังใจ การสร้างเสริมกำลังใจเป็นการให้นักเรียนเกิดความภูมิใจว่าตนทำอะไรถูกต้องเหมาะสมแล้วได้แล้วได้รับคำชมเชย การเสริมสร้างกำลังใจทำได้โดยการพูดคุยยกย่องชมเชย การให้รางวัล

ทิสนา แจมมณี (2547 : 51-52) ได้กล่าวถึงหลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึกหัดทักษะ ดังนี้

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ

2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้จะไม่คงทนถาวรและในที่สุดอาจลืมได้

3. กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้นหากได้มีการใช้บ่อย ๆ หากไม่มีการนำไปใช้อาจมีการลืมเกิดขึ้นได้

4. กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่อยากรู้ ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้

สรุปได้ว่า หลักจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึกหัดทักษะต้องอาศัยหลักจิตวิทยาการเรียนรู้คำนึงถึงการฝึกตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องความสนใจและความสามารถของผู้เรียน การสร้างแบบฝึกหัดทักษะต้องให้เหมาะกับวัย ความต้องการของผู้เรียนจึงจะทำให้การเรียนรู้นั้นสัมฤทธิ์ผล

ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกหัดทักษะ

ก่อนจะสร้างแบบฝึกหัดทักษะครูจะต้องศึกษาขั้นตอนการสร้างเพื่อให้ได้แบบฝึกหัดทักษะมีคุณภาพ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 146-147) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกหัดทักษะ ดังนี้

1. สำรวจปัญหาและความต้องการ เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปแล้ว ครูผู้สอนย่อมทราบดีกว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ รวบรวมปัญหาและความต้องการในการแก้ไขปัญหาหรือความต้องการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละจุดประสงค์

2. กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกให้ชัดเจน เพื่อตอบคำถามว่าสร้างแบบฝึกเพื่ออะไร ต้องการให้นักเรียนเป็นอย่างไร

3. ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละชั้นว่าเด็กแต่ละวัยมีความสนใจเรื่องอะไร

4. กำหนดกรอบการสร้างแบบฝึกว่า ควรประกอบด้วยเรื่องใดบ้าง แต่ละเรื่องควรมีลักษณะอย่างไร แล้วลงมือเขียนแบบฝึกแต่ละชุด

5. นำแบบฝึกไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงตามเนื้อหา หรือนำไปทดลองใช้กับนักเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูลและปรับปรุงแก้ไข

6. จัดพิมพ์หรืออัดสำเนาแบบฝึกเพื่อนำไปใช้กับนักเรียน

วรรณ แก้วแพรง (2546 : 87) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการทำแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. มีความมุ่งหมายในการจัดแน่นอน

2. ต้องการจัดจากง่ายไปหายากและต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. ต้องจัดหลังสอนบทเรียนหรือเนื้อหานั้น ๆ แล้ว

4. ต้องจัดทำแบบฝึกไว้ล่วงหน้า โดยทำไว้เป็นรายการเนื้อหาหรือเป็นบทๆ ตามบทเรียน

พร้อมทำเฉลยไว้

นอกจากนี้ สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2552 : 92) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร หลักการ จุดหมายของหลักสูตร

2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์

เนื้อหา จุดประสงค์ในแต่ละแบบฝึกทักษะ

3. จัดทำโครงสร้างและแบบฝึกทักษะแต่ละชุด

4. ออกแบบแบบฝึกทักษะในแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลายและน่าสนใจ

5. ลงมือสร้างแบบฝึกแต่ละชุด รวมทั้งออกข้อสอบก่อนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับ

เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

6. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

7. นำแบบฝึกทักษะไปใช้ บันทึกผลแล้วปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

8. ปรับปรุงแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพ

9. นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะต้องวิเคราะห์ ศึกษาปัญหา ความต้องการ เนื้อหา จุดประสงค์ จัดทำโครงสร้าง ลงมือสร้างแบบฝึก นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ นำแบบฝึกทักษะไปใช้ ปรับปรุงแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพ นำไปใช้จริง และเผยแพร่ต่อไป

ลักษณะแบบฝึกทักษะที่ดี

การที่จะทำให้ได้แบบฝึกทักษะที่ดีนั้น จะต้องทราบแนวทางหรือลักษณะของแบบฝึกว่า ควรประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง จากการศึกษาในเรื่องนี้มีผู้กล่าวถึงแบบฝึกทักษะที่ดี ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 145) กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีควรประกอบด้วย

1. เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของนักเรียน
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม
5. มีสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ
6. ควรมีข้อเสนอแนะในการใช้
7. มีให้เลือกทั้งแบบตอบจำกัดและตอบอย่างเสรี
8. ถ้าเป็นแบบฝึกที่ต้องการให้ผู้ศึกษาทำด้วยตนเอง แบบฝึกทักษะนั้นควรมีหลายรูปแบบ

และถ้าให้ความหมายแก่ผู้ฝึกทำด้วย

9. ควรใช้สำนวนภาษาง่าย ๆ ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุก
  10. ปลุกความสนใจและใช้หลักจิตวิทยา
- พัชรา พรหมณี (2549 : 59) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักเรียน
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ อธิบายชัดเจน ทำให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาเหมาะสม คือ ไม่ใช่เวลาน้อยหรือมากเกินไป
5. แบบฝึกทักษะควรเป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ
6. ลักษณะของแบบฝึกควรมีหลายรูปแบบ
7. ควรฝึกให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียน ไปใช้แล้วในชีวิตประจำวัน
8. แบบฝึกทักษะควรมีลักษณะที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

ถวัลย์ มาศจรัส (2550 : 21) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. จุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ชัดเจน
2. สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะและกระบวนการเรียนรู้ตามสามารถการเรียนรู้
3. เนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชา ใช้ภาษาเหมาะสม
4. มีคำอธิบายและคำสั่งชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติ

5. สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ นำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้

6. เป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคล

7. มีคำถามและกิจกรรมท้าทาย ส่งเสริมทักษะกระบวนการเรียนรู้ของธรรมชาติวิชา

8. มีกลยุทธ์การนำเสนอ และการตั้งคำถามที่ชัดเจน น่าสนใจ ปฏิบัติได้สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ ว่าแบบฝึกทักษะที่ดีต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เช่น สนองต่อความสนใจและสภาพปัญหาของผู้เรียน เนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชา มีคำชี้แจงสั้น ๆ มีตัวอย่างก่อนทำแบบฝึก ตรงตามเนื้อหา ความยากง่ายและรูปแบบเหมาะสมกับวัย เวลา ความสามารถของผู้เรียน มีกิจกรรมหลากหลาย ส่งเสริมกระบวนการคิด สามารถพัฒนาทักษะอื่นควบคู่ไปด้วยนอกเหนือจากทักษะหลักที่ต้องการฝึก ยังเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง

ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 147) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะ ดังต่อไปนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียน
2. ช่วยเสริมทักษะภาษาให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ
4. แบบฝึกช่วยเสริมทักษะคงทน
5. การให้นักเรียนทำแบบฝึก ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่น หรือจุดบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจนซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันที่
6. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลาในการที่จะเตรียมการสร้างแบบฝึก นักเรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาในการคัดลอกแบบฝึกทำให้มีเวลาและโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้น

นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ (2546 : 13) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ว่า แบบฝึกทักษะที่ดีและมีประสิทธิภาพช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการฝึกทักษะภาษา โดยเฉพาะการอ่าน การเขียนได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่และเพิ่มความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดีว่าแบบฝึกทักษะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับวิชาทักษะภาษาไทยโดยเฉพาะ

จรุงจิต วงศ์คำ (2553 : 27) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียน
2. ช่วยเสริมทักษะในการใช้ภาษาให้ดียิ่งขึ้น
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. ช่วยให้เรียนเกิดทักษะมากขึ้น
5. ช่วยให้ครูมองเห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องของผู้เรียนได้ชัดเจน
6. ช่วยให้ครูได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่างๆ ได้ทันที่
7. ถ้าแบบฝึกทักษะมีการจัดทำเป็นรูปเล่ม จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงานและเวลา
8. ช่วยให้ผู้เรียนมีเวลาและโอกาสในการฝึกฝนทักษะมากขึ้น

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการสอนที่ช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียนประสบผลสำเร็จมากขึ้น ทำให้นักเรียนสนใจในการเรียนและมีความรู้เพิ่มขึ้นเนื่องจากครูได้จัดทำแบบฝึกทักษะ ที่น่าสนใจทั้งวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

จากหลักการสร้างแบบฝึกทักษะดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพนั้น ครูผู้สร้างแบบฝึกทักษะต้องศึกษาองค์ประกอบ ลักษณะของแบบฝึกทักษะ และคำนึงถึงรูปแบบที่จะนำไปใช้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาและผู้เรียน และก่อนนำแบบฝึกทักษะไปใช้ต้องหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะปรับปรุง จนได้แบบฝึกทักษะที่ดีตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้

การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญมากในชีวิตประจำวัน และมีบทบาทสำคัญในการศึกษา จับข้อคิด การให้ความหมายเกี่ยวกับการอ่านจึงขึ้นอยู่กับว่าผู้ให้ความหมายจะมองไปในแง่ใด และจำเป็นต้องเข้าใจในความหมายที่ถูกต้อง

ความหมายของการอ่าน

มีนักวิชาการให้ความหมายของการอ่าน ไว้หลายท่าน ดังนี้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 1 ; อ้างจาก Zintz. 1980 : 5) ได้ให้ความหมายการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การถอดคำศัพท์ที่เขียนออกมาเป็นคำพูด ความเข้าใจภาษาของผู้เขียนที่ได้เขียนเป็นตัวหนังสือ เป็นความสามารถที่จะเข้าใจความหมายที่เขียนขึ้นมาแต่ละบรรทัด ซึ่งผู้อ่านไม่ต้องไปสนใจกับรายละเอียดแต่จะต้องสามารถจับใจความสำคัญจากกลุ่มคำซึ่งสื่อความหมาย

แมนมาศ ชวลิต (2542 : 232) ได้ให้ความหมายการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ

การใช้ศักยภาพของสมองเพื่อการรับรู้ แปลความหมายและความเข้าใจปรากฏการณ์ของข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราว ประสบการณ์ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ ตลอดจนสาระอื่น ๆ ซึ่งมี ผู้แสดงออกโดยสัญลักษณ์อักษรที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น เพื่อสื่อสาร การอ่านเป็นทักษะพื้นฐาน ในการเรียนรู้

นภคล จันทรเพ็ญ (2542 : 73) ให้ความหมายของการอ่านว่า คือ การแปลความหมายของ ตัวอักษร เครื่องหมายสัญลักษณ์เครื่องสื่อความหมายต่าง ๆ ที่ปรากฏแก่ตาออกมาเป็นความคิด ความเข้าใจเชิงสื่อสาร และผู้อ่านสามารถนำความคิดความเข้าใจนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

แม่นมาศ ชวลิต (2542 : 232) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านว่า การอ่าน คือ การใช้ศักยภาพ ของสมองเพื่อการรับรู้ แปลความหมายและความเข้าใจปรากฏการณ์ของข้อมูลข่าวสาร เรื่องราว ประสบการณ์ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ ตลอดจนสาระอื่น ๆ ซึ่งผู้แสดงออกโดยสัญลักษณ์ อักษรที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น เพื่อสื่อสาร การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานในการ เรียนรู้

บันลือ พฤกษ์วัน (2543 : 6) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านที่ใช้การผสมเสียงของตัวอักษรหรือตัวสะกดผสมคำ ซึ่งระยะหนึ่งเราใช้ กันมาก เรียกว่า อ่านออก เพื่อมุ่งให้อ่านได้ถูกต้อง แตะฉาน ขยายประสบการณ์ในการอ่านคำ
2. การอ่านที่ใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษรออกเสียงเป็นคำ เป็นประโยค ทำให้เกิดเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ซึ่งผู้ฟังฟังแล้วรู้เรื่อง เรียกว่า อ่านได้
3. การอ่านที่เหนือกว่าอ่านได้ สามารถใช้เทคนิคการจำรูปคำ เข้าใจรูปประโยค แล้วสรุปเรื่องราว เข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนสื่อความคิดมายังผู้อ่าน คืออ่านแล้วสามารถประเมินผล ของสิ่งที่อ่านได้ เรียกว่า อ่านเป็น
4. การอ่านเป็น เป็นการพัฒนาความคิด โดยผู้อ่านใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน นับตั้งแต่การสังเกต การจำรูปคำ การใช้ประสบการณ์เดิมมาแปลความ ตีความ หรือถอดความ ให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี ตลอดจนนำสิ่งที่อ่านมาใช้ประโยชน์ เป็นแนวปฏิบัติได้ดี จากความหมายของการอ่านที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่าน เป็นกระบวนการแปลความหมายจากตัวอักษร สัญลักษณ์ คำ กลุ่มคำหรือวลี ประโยค ออกมา เป็นความคิดอย่างมีเหตุผลโดยอาศัยความสามารถในการแปลความหมาย การตีความ การจับใจความสำคัญเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างมีจุดมุ่งหมาย

ฉวีวรรณ กุหาภินันท์ (2542 : 22 –26) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการอ่าน ดังนี้

1. อ่านเพื่ออยากรู้อยากเห็น และรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ
2. อ่านเพื่อแก้ปัญหา

3. อ่านเพื่อความรู้และเพื่อการศึกษา
4. อ่านเพื่อค้นคว้าและวิจัย
5. อ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ
6. อ่านเพื่อรักษาสุขภาพ
7. อ่านเพื่อปรับปรุงงานอาชีพ
8. อ่านเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน
9. อ่านเพื่อแก้เหงา หรืออ่านเพื่อฆ่าเวลา
10. อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
11. อ่านเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับคนอื่น ๆ
12. อ่านเพื่อช่วยในการตัดสินใจ

แฮร์ริส และ สมิท (Harris and Smith. 1976 : 12) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

มิลเลอร์ (Miller. 1972 : 15) ได้ให้จุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. อ่านเพื่อจับใจความอย่างคร่าว ๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียดและจับใจความสำคัญทั่วไป
4. อ่านเพื่อเข้าใจอย่างถ่องแท้
5. อ่านเพื่อใช้วิจารณ์ตามข้อความที่อ่าน
6. อ่านเพื่อการวิเคราะห์ข้อความหรือแนวคิดในเรื่องที่อ่านหลักการและทฤษฎี

การอ่าน

จากข้อความที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า จุดมุ่งหมายการอ่าน คือ การอ่านเพื่อพัฒนาคนด้านความรู้ ความคิด และก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ทฤษฎีการอ่าน

นักการศึกษา นักจิตวิทยา นักภาษาศาสตร์ ตลอดจนบุคคลที่สนใจทางการอ่าน ได้กำหนดทฤษฎีการอ่านไว้หลายกลุ่มด้วยกัน สุนนทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539 : 58 – 65) ได้กำหนดทฤษฎีและรูปแบบการอ่านไว้ว่า ทฤษฎีการอ่านแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่เน้นความสัมพันธ์ของข้อความ นักการศึกษาที่สนับสนุนได้แก่

ทราบาสโซ เซส และ รุเมลฮาร์ท (Trabasso chase and rumelhart) เน้นความสำคัญของสาร เป็นหลัก โดยนำใจความสำคัญของแต่ละข้อความมาจัดให้มีความสัมพันธ์กัน

2. กลุ่มที่เน้นการวิเคราะห์ข้อความ นักการศึกษาที่สนับสนุนมีดังนี้ ดาเวส และ ฟรีเดริก (Dawes and frederik) เน้นความสำคัญของส่วนประกอบภายในประโยค ได้แก่ ประธาน กริยา และกรรมนอกจากนั้น ยังเน้นหน้าที่ของคำและประเภทของคำด้วย

นอกจากนี้ วิชา ทรวงแสง (2543 : 7 ; อ้างถึงในสมิตรา อังวัฒนกุล. 2527 : 108 –115) ได้ประมวลทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการอ่านไว้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. รูปแบบการอ่านที่เน้นทักษะ (Skill models) ทฤษฎีนี้เน้นทักษะที่ประกอบ ไปด้วยการรับรู้คำ ความหมาย การเข้าใจข้อความที่อ่าน การประเมิน และการผสมผสาน ความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

2. รูปแบบการอ่านที่เน้นกระบวนการรับสาร (Information processing models) รูปแบบนี้ให้ความสำคัญกับช่องทางการสื่อสาร ความสามารถของช่องทางอันจำกัด เสี่ยง รบกวนสารและการซ้ำความ รูปแบบนี้จึงให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับสื่อและองค์ประกอบทาง ร่างกายมนุษย์ว่าเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการอ่าน

3. รูปแบบจำลองการอ่านตามทฤษฎีทางจิตวิทยา (Psychological models) ทฤษฎี การอ่านในกลุ่มนี้ แยกออกเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ

3.1 รูปแบบจำลองการอ่านที่เน้นพฤติกรรม ผู้ที่มีแนวความคิดอยู่ในขอบเขตนี้ เช่น สกินเนอร์ (Skinner) สเตต (Staat) และกาย (Gagne) เป็นต้น ลักษณะที่สำคัญของทฤษฎี ในกลุ่มนี้คือ ใช้วิธีเสริมแรงในการหลอมรวมพฤติกรรมกรรมการอ่านที่สังเกตได้

3.2 รูปแบบจำลองที่เน้นความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive models) ทฤษฎีนี้ ไม่แตกต่างไปจากทฤษฎีที่เน้นพฤติกรรมนัก กล่าวคือ ทั้ง 2 กลุ่มนี้เห็นว่า การแยกแยะการสรุป และการถ่ายโอนเป็นส่วนประกอบในการเรียนรู้และการจำเรื่องราวที่เป็นเนื้อหาหลัก

3.3 รูปแบบจำลองการอ่านที่เน้นพัฒนาการ (Developmental model) ซึ่งเป็นผู้ ริเริ่มทฤษฎี คือ เพียเจต์ (Piaget : 1970) ซึ่งมีแนวคิดว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยที่ต้องพึ่งผู้อื่น และจะพัฒนาไปตามวัยที่เจริญขึ้น สิ่งที่สำคัญที่สุดของช่วงอายุก็คือ จะมีการเรียนรู้ความสามารถ หรือทักษะเฉพาะอย่างในแต่ละช่วงอายุ ถ้าประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เหมาะสมไม่ได้เกิดในช่วง พัฒนาการเฉพาะนั้นแล้ว การเรียนรู้ส่วนนั้นจะบกพร่องไป

4. รูปแบบจำลองการอ่านตามความคิดทางภาษาศาสตร์ (Linguistics models) การอ่านตามทฤษฎีในกลุ่มนี้ยังจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ

4.1 แบบจำลองการอ่านในระยะแรก

4.2 แบบจำลองการอ่านที่เป็นไวยากรณ์ปริวรรต

4.3 แบบจำลองการอ่านที่เน้นจิตภาษาศาสตร์

การพัฒนาทักษะการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่สามารถฝึกฝนได้ ดังนั้นการสร้างความสามารถในการอ่าน จะต้องฝึกให้เกิดทักษะหลายประการ ได้แก่ การอ่านออก อ่านคล่อง อ่านเป็น ซึ่งฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 45-47) ได้กล่าวถึงการสร้างความสามารถในการอ่านไว้ว่า จะต้องฝึกให้เกิดทักษะ 5 ชั้น ดังนี้ คือ

1. อ่านออก เกิดจากการเรียนรู้และได้รับการฝึกฝนตั้งแต่เด็ก ๆ ให้สามารถอ่านออกจากการเรียนรู้หลักเบื้องต้นของการอ่านออกเสียง เพื่อให้รู้ว่าอ่านออกหรือไม่
2. อ่านคล่อง หมายถึง การอ่านที่ออกเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี ตลอดจนการเว้นวรรคตอนถูกต้อง แต่ถ้าเป็นการอ่านในใจ ซึ่งเป็น การอ่านในระดับที่สูงขึ้น ต้องมีความสามารถอ่านได้คล่องแคล่วและรวดเร็ว
3. อ่านแล้วเข้าใจเนื้อเรื่องจับใจความสำคัญได้ สามารถสรุปได้ ได้รับความรู้จากสิ่งที่อ่าน สามารถตอบคำถามและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้
4. อ่านแล้วสามารถวิเคราะห์ และแยกชนิดของข้อความได้ คือ สามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น เข้าใจความคิดและปรัชญาของผู้เขียนได้
5. อ่านแล้วสามารถตีความ หรือวินิจฉัยสารได้ การอ่านในระดับนี้จะนำความรู้ ความคิดเห็นจากการอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่มมาพิจารณา แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่าน ซึ่งอาจจะมีความคิดเห็นตรงกันหรือขัดแย้งกันกับผู้เขียน แต่ต้องมีเหตุผลสามารถชี้แจงได้

การฝึกฝน มีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการอ่านมาก ซึ่งการฝึกเพื่อให้ผู้อ่านเกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการอ่านนั้นผู้ฝึกจะต้องมีเทคนิคที่เหมาะสมถูกต้อง ทำให้ผู้อ่านสามารถอ่านได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการอ่าน เช่น อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ อ่านเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนั้นเป็นการฝึกให้สามารถเลือกหนังสือและสื่อประเภทต่าง ๆ ในการอ่านได้เหมาะสม

การอ่านจับใจความ

การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านแต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องนั้นๆ อย่างถูกต้อง

ความหมายของการอ่านจับใจความ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความไว้ ดังนี้

เววมยุรา เหมือนนิล (2541 : 12) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือ การที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือหนังสือว่าแต่ละเล่มคืออะไร

ศศิธร รัชฎลักษณานนท์ (2542 : 236) กล่าวว่า เป็นการอ่านแล้วสรุปใจความสำคัญหรือข้อความที่สำคัญด้วยการจดบันทึกย่อ หรือจดจำไว้ในสมอง หรือด้วยการขีดเส้นใต้ไว้ในหนังสือ นั้น ใจความที่สำคัญที่อ่านได้รับอาจมีหลายลักษณะตามแต่จะต้องการ เช่น เป็นสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง เป็นความรู้หรือข้อมูลที่ผู้อ่านสนใจ เป็นแนวคิดหรือทรรศนะของผู้เขียน หรือเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง

สุภาณี พัดทอง (2545 : 65) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นความคิดสำคัญอันเป็นแก่นหรือหัวใจของเรื่อง ที่ผู้เขียนมุ่งสื่อมาให้ผู้อ่านได้รับทราบ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็น หรืออย่างไรอย่างหนึ่งก็ได้

กรมวิชาการ (2546 ก : 188) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือ การที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือหนังสือว่าแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

ดังนั้น การอ่านจับใจความตามความหมายข้างต้นจึงสรุปได้ว่า หมายถึง การทำความเข้าใจหรืออ่านข้อความจากเรื่อง สามารถจับใจความสำคัญแปลความให้ตรงกับผู้เขียนต้องการสื่อสารของเรื่องนั้น

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านหนังสือมีหลายระดับ เช่น อ่านออก อ่านคล่อง อ่านได้ อ่านเข้าใจเรื่อง อ่านเป็น ถือว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นยอดของการอ่านทั้งปวง ต้องอาศัยพื้นฐานหลายประการ เช่น การเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน อ่านแล้วแยกแยะและตีความ หรือวินิจฉัยสารได้

ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

มีผู้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไว้หลายท่าน ดังนี้

ศศิธร รัชฎลักษณานันท์ และคณะ (2542 : 234) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า หมายถึง การอ่านที่จะต้องใช้ความคิดวิเคราะห์ ใคร่ครวญและประเมินได้ว่า ข้อความหรือเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบและสามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นของผู้เขียนเสนอแก่ผู้อ่าน รวมทั้งประเมินได้ว่า ผู้เขียนสื่อสารได้ตามที่ต้องการหรือไม่

รัศมี แสนดี (2544 : 11) ได้กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านที่ต้องใช้ปัญญาและเหตุผลในการอ่าน เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ได้

กรมวิชาการ (2549 : 227) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า หมายถึง อ่านแล้วสามารถวิเคราะห์ความสำคัญ ความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ ในข้อความหรือเรื่องที่อ่าน แล้วแสดงความคิดเห็น สนับสนุน คัดค้านข้อความหรือเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุ

วิริยะ วิริยารัมภะ (2549 : 32) ได้กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ โดยผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญ ดีความ ใช้สติปัญญาคิดหาเหตุผล และ นำความรู้ตลอดจนประสบการณ์ของตนไปไตร่ตรอง วิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากสิ่งที่อ่านโดยละเอียด เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจหรือประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้

สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ ใคร่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบ แล้ววิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ได้

ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

มีผู้ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ได้ดังนี้

จรรยา บุญปล้อง (2542 : 57) กล่าวสรุปว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสำคัญในการกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ และจัดการข้อมูลข่าวสารที่ได้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งตนเองและสังคมโดยรวม

ขวัญฤดี อัคราภูมิชัย และคณะ (2547 : 73) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า สังคมโลกาภิวัตน์เป็นยุคข้อมูลข่าวสารที่ก้าวหน้าทันสมัยสื่อสารได้จับไวไร้พรมแดนในการดำเนินชีวิตของเราต้องรู้จักรับสาร โดยใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบลุ่มลึกหรือให้แนวทางที่เป็นประโยชน์ ทุกคนควรฝึกฝนตนเองให้เป็นนักอ่านที่สามารถเป็นที่พึ่งแก่ตนเองและเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นได้

ปัทมา วิญญูกุล (2551 : 21) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็น การอ่านที่พัฒนาความคิดทำให้ผู้อ่านรู้จักพิจารณาวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ประเมินค่าตัดสิน ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ได้ว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก สิ่งใดควรเชื่อ สิ่งใดไม่ควรเชื่อ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจทุกครั้งและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสำคัญ คือ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ และจัดการกับข้อมูลข่าวสารที่ได้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งตนเอง สังคมโดยรวมและสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

หลักการของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

หลักการของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีผู้กล่าวไว้ ดังนี้

นฤมล สวางพันธ์ (2548 : 19) ได้กล่าวถึงหลักการของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นการอ่านที่ต้องใช้ความคิดพิจารณาข้อความที่อ่านอย่างรอบคอบ สามารถวิเคราะห์ วินิจฉัยและประเมินค่าจุดมุ่งหมาย การนำเสนอเรื่องแนวคิด ตลอดจนสามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นได้

ยุภา บุญประชม (2551 : 23) กล่าวถึงหลักการของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านอย่างไตร่ตรองสิ่งที่อ่าน สรุปประเด็นสำคัญ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อคิดเห็นจากเรื่องราวที่อ่านและวินิจฉัยเรื่องราว ประเมินค่าสิ่งที่อ่านอย่างมีเหตุผล

สมจิตร บุญประชม (2551 : 34) ได้เสนอหลักการของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

1. ต้องอ่านหนังสือนั้น ๆ อย่างทะลุปรุโปร่ง
2. ติดตามความคิดของผู้เขียน
3. ตั้งคำถามเกี่ยวกับความคิดของผู้เขียน
4. ตรวจสอบประเด็นที่ผู้เสนอความคิดและวิธีคิด
5. ค้นหาประเด็นขัดแย้งและเหตุผล
6. วิเคราะห์ประโยชน์และคุณค่าที่ได้จากการอ่าน

สรุปได้ว่า หลักการของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านที่ต้องใช้ความคิดพิจารณาข้อความที่อ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วน รอบคอบ สามารถวิเคราะห์ วินิจฉัยและประเมินค่าว่าอะไรคือข้อเท็จจริง อะไรคือข้อคิดเห็น

ลำดับของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีกระบวนการที่เกิดขึ้นเป็นลำดับขั้น เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจคัง เช่น สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542 : 154-172) ได้นำลำดับขั้นของ บลูม (Bloom) มาประยุกต์ใช้โดยแบ่งระดับขั้นในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ 6 ขั้น ดังนี้

1. ระดับขั้นรับรู้ สามารถจำความหมายของคำยาก ประโยค ข้อความ เนื้อเรื่อง บอกเหตุการณ์สำคัญได้ถูกต้อง
2. ระดับขั้นเข้าใจ สามารถบอกลำดับเหตุการณ์ได้ ย่อเรื่องได้ ย่อเรื่องได้ เล่าเรื่องด้วยคำพูดของตัวเองบอกมโนทัศน์ได้
3. ระดับขั้นประยุกต์ใช้ สามารถนำเหตุการณ์หรือประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

4. ระดับขั้นวิเคราะห์ สามารถแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่านรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่างและบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกันเลย

5. ระดับขั้นสังเคราะห์ สามารถสรุปแนวคิดของเรื่อง ค้นหาลักษณะโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน นำเรื่องที่อ่านไปเปรียบเทียบกับสถานการณ์อื่น ๆ เช่น ส่วนวน สุภาษิต คติหรืออุดมการณ์ที่เกี่ยวข้อง และสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนกันและต่างกันได้ด้วย

6. ระดับขั้นประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้อ่านอย่างรู้จักตัดสินใจเรื่องที่อ่านว่า อะไรคือส่วนที่เป็นจริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง เช่น ความรัก ความกตัญญู ความซบเซา ซึ่ง รวมทั้งความเป็นเหตุเป็นผล รู้จักสังเกตการใช้ถ้อยคำ การบรรยายที่ทำให้เกิดภาพพจน์ ตลอดจนความประทับใจอื่น ๆ ที่ได้จากการอ่านเรื่อง ประพนธ์ เรื่องณรงค์ และคณะ (2545 : 9) สรุปลำดับขั้นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1. ทำความเข้าใจ
2. จับประเด็นสาระสำคัญว่าคืออะไร
3. วิเคราะห์ แยกแยะว่าอะไรจริง ไม่จริง หรืออะไรมีเหตุผล อะไรไม่มีเหตุผล
4. ประเมินค่าโดยการตั้งคำถามหรือวิพากษ์วิจารณ์ในใจและวินิจฉัยตัดสินว่า มีค่าควรเชื่อหรือไม่อย่างไร ควรนับเอาส่วนใด ด้านใดไปปฏิบัติ

จากการศึกษาขั้นตอนของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีขั้นตอนเริ่มจากการรับรู้ ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านแล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าและนำประโยชน์หรือแนวคิดจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

สมันตา วีรกุล (2547 : 25) สรุปได้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีประโยชน์ คือ ช่วยทำให้ผู้อ่านมีความคิดอย่างรอบคอบ สามารถวินิจฉัยปัญหาต่างๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล และสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านวิจารณ์ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ยิ่งขึ้น

วิริยา วิริยารัมภะ (2549 : 37) สรุปได้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีประโยชน์คือทำให้ผู้อ่านเกิดปัญญา มีเหตุผลได้ข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องและมีประโยชน์ เนื่องจากได้ใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้ว ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ มีความคิดอย่างรอบคอบ วินิจฉัยปัญหาต่างๆ ได้ สามารถนำประโยชน์หรือแนวคิดจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

สมจิตร์ ศุภนร (2551 : 33) สรุปประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ว่า

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีประโยชน์ในการใช้ชีวิตในยุคปัจจุบัน ซึ่งมีความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี วิทยาการ และสารสนเทศที่ทันสมัย ไม่ตกเป็นทาสของข้อมูลข่าวสารที่ขาดความน่าเชื่อถือซึ่งมีมากในปัจจุบัน การใช้วิจารณญาณในการอ่านทำให้สามารถเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตได้

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณคือทำให้ผู้อ่านได้ความรู้ที่ถูกต้อง รู้จักคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล สามารถเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ มีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตได้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสำคัญในการศึกษาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กล่าวคือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นขั้นตอนในการฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนจากแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้ลำดับขั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของ ประพนธ์ เรืองณรงค์ และคณะ (2545 : 9) คือ ทำความเข้าใจจับประเด็นสำคัญว่า คืออะไร วิเคราะห์ว่าอะไรจริง ไม่จริง ประเมินค่าโดยการตั้งคำถามและวินิจฉัยว่ามีค่าควรเชื่อหรือไม่

การเรียนรู้แบบร่วมมือ

วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้เรียนได้อาศัยพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน คนเก่งช่วยเหลือคนอ่อน สมาชิกทุกคนในกลุ่มศึกษาค้นคว้าและรับผิดชอบภาระงานตามที่ตนเองได้รับมอบหมายเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จของทุกคนในกลุ่ม ผู้วิจัยจึงขอกถามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ

เป็นแนวคิดในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้รวมกลุ่มกันเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย มุ่งเน้นการร่วมกันปฏิบัติงานช่วยเหลือกันและกัน และพัฒนาทางสังคม มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือกันไว้ดังนี้

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม (2544 : 3) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพื่อเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียนอย่างมีระบบ และมีโครงสร้างที่แน่นอนชัดเจน คือสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อจะได้ช่วยเหลือด้านการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่ม ดังนั้นการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มทำงานโดยทั่วไปจึงอาจจะไม่ใช่การเรียนรู้แบบร่วมมือเพราะมักพบว่า นักเรียนที่เรียนเก่งเท่านั้นจะเป็นผู้จัดการให้เกิดผลงานในกลุ่ม สมาชิกอื่นอาจไม่มีโอกาสในการแสดงออกด้านการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 134) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มกันอย่างมีโครงสร้างชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน และเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทิสนา เขมมณี (2550 : 98) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันรวมกลุ่มกันประมาณ 3-6 คน ช่วยเหลือกันเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่ม

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือหมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย คละเพศ คละความสามารถ ระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นรูปแบบการเรียนรู้หนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative) ประเภทการเรียนรู้เป็น ทีม (Student team learning) พัฒนาขึ้นในปี 1987 โดย สตีเวน แมคคีน สลาวนิ และฟานิส (อ้างถึงใน วราพร สิมมา. 2552 : 28) การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นวิธีการเรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนสามารถ ถ่ายทอดความเข้าใจในการอ่านออกมาในรูปของ การเขียนสรุปเรื่องราวที่อ่าน ออกมาตามความคิดเห็นของตนเองหลังจากเล่าเรื่อง นอกจากนี้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ยังเป็นการเรียนที่ใช้รูปแบบกลุ่มสัมพันธ์เป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านได้อย่างกว้างขวาง โดยผู้สอนจะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง 2 คน และผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ 2 คน ผู้สอนต้องจัดผู้เรียนในแต่ละกลุ่มเป็นคู่ระหว่างผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงและต่ำ ช่วยกันทำกิจกรรมการอ่านที่ครูมอบหมายหลังจากที่ครู นำเสนอเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว และในช่วงสุดท้ายของการเรียน ผู้เรียนในกลุ่มทั้งหมดจะกลับเข้ามาทำงานช่วยกันตรวจแก้ใ้งานของกันและกันอีกครั้งหนึ่ง หลังจากการเรียนจบบทเรียนแต่ละบทแล้วจะมีการทดสอบเป็นรายบุคคล คะแนนที่ได้จากการทดสอบกับคะแนนที่ได้จากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มเพื่อสร้างความตระหนักในความสำเร็จของการเรียน จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson &

Johnson 1998 : 101-102; อ้างถึงในวรพรรณ สัทธิลีศ. 2537 : 18) ได้กล่าวถึงการจัดรูปแบบการเรียนผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม วิธีดังกล่าวช่วยนำมาสู่ความสำเร็จของผู้เรียนดังนี้

1. เป็นการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน (Peer teaching) เป็นการสอนแบบตัวต่อตัวทำให้ผู้เรียนสนใจและเอาใจใส่บทเรียนมากขึ้น
  2. ครูนำเอาคะแนนที่ได้ ด้วยการคะแนนจากการทดสอบเป็นรายบุคคลของ สมาชิกในกลุ่ม มาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม ทำให้สมาชิกทุกคนในกลุ่ม พยายามช่วยเหลือกันเพื่อให้กลุ่มของตัวเองได้รางวัล
  3. ในการทดสอบคะแนนที่นักเรียนได้รายบุคคล สามารถที่จะช่วยให้กลุ่มของตนเองได้คะแนนเฉลี่ยเพิ่มหรือลดลงได้ เพราะฉะนั้นสมาชิกทุกคนจึงพยายามทำคะแนนของตนอย่างเต็มที่
  4. นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ
  5. นักเรียนทุกคนได้ฝึกทักษะทางสังคม และการมีเพื่อนร่วมงานช่วยทำให้เรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกัน ซึ่งนักเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำงานที่แท้จริงได้
  6. นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนดีจะเกิดความรู้สึกรู้สึกภูมิใจว่าตนเองมีส่วนช่วยเหลือเพื่อนและมีส่วนช่วยเหลือสังคมในชั้นเรียน
  7. การตอบคำถามของครู การเรียนแบบแบ่งกลุ่มให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันจะทำให้ นักเรียนกล้าที่จะตอบและกล้าที่จะแสดงออก เพราะถ้าตอบผิดก็ถือว่าผิดทั้งกลุ่มทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรู้สึกว่ามีส่วนรับผิดชอบร่วมกัน เกิดความผูกพันกันและไม่อายเมื่อตอบผิด
- จะเห็นได้ว่าการเรียนด้วยวิธี CIRC เป็นวิธีการเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาการอ่านไปพร้อมๆ กับเน้นการเรียนเป็นกลุ่มไปด้วย และเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นการเรียนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งจะก่อให้เกิดบรรยากาศในการเรียนที่ดี เพราะผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนเป็นกลุ่มและเป็นคู่ให้นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงได้ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำเป็นการช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น เพราะนักเรียนที่เก่งจะเข้าใจคำสอนของครูและรับรู้ได้ดีกว่านักเรียนที่เรียนอ่อนทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเรียน ในการแสดงออกทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนตลอดจนเพื่อนร่วมงานและผู้สอน บรรยากาศในชั้นเรียนดังกล่าวจะเหมาะสมกับการสอนอ่านภาษาให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นอันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมากขึ้นด้วย

องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือกัน เทคนิค CIRC

องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือกัน เทคนิค CIRC มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ คือ

1. ทีมการเรียนรู้ (Team study) ผู้สอนเป็นผู้จัดนักเรียนเป็นกลุ่มอ่าน (Reading groups)

กลุ่มละ 2 คน แต่ถ้าจำนวนนักเรียนไม่ลงตัวก็สามารถแบ่งเป็นกลุ่มละ 3 คนก็ได้ หลังจากที่ผู้สอนเป็นผู้จัดนักเรียนเป็นกลุ่มอ่านเรียบร้อยแล้ว ผู้สอนเป็นผู้จัดนักเรียนเป็นกลุ่มอ่านเป็นทีม (Team) ในแต่ละทีมประกอบด้วยสมาชิกจากกลุ่มอ่าน 2 กลุ่ม รวมกันเป็น 4 คน ประกอบด้วยผู้ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาสูง 2 คน และต่ำ 2 คน สมาชิกในแต่ละทีมจะจับคู่กันช่วยกันทำกิจกรรมที่ครูกำหนดให้จนครบ

2. กิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (Study related activities) เป็นกิจกรรมที่ครูกำหนดให้นักเรียนทำหลังจากที่ครูได้นำเสนอบทเรียนไปแล้วกิจกรรมดังกล่าวได้แก่

2.1 กิจกรรมการฝึกเกี่ยวกับคำศัพท์ที่นักเรียนจะต้องฝึก

2.1.1 การหาความหมายของคำ (Word meaning practice) ครูจะแจกใบงานที่มีรายการคำศัพท์ยากหรือคำศัพท์ใหม่ที่ไม่เคยเรียนมาก่อนให้นักเรียนทุกคน นักเรียนในแต่ละกลุ่มจะอภิปราย และหาความหมายของคำศัพท์ในพจนานุกรม รวมทั้งสร้างประโยคจากคำศัพท์ครูกำหนดให้

2.1.2 การอ่านออกเสียงคำ (Words out loud practice) ครูแจกใบงานที่มีรายการคำศัพท์ใหม่และคำศัพท์ยากให้นักเรียนทุกคน นักเรียนจะต้องฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์ให้ได้ถูกต้อง โดยไม่คิดขัดกับคู่ของตน หรือจะอ่านกับเพื่อนร่วมทีมก็ได้

2.1.3 การสะกดคำ (Spelling) การฝึกสะกดคำนักเรียนอาจจะฝึกกับเพื่อนเป็นคู่ หรือจะฝึกกันเป็นทีมก็ได้ โดยให้คนหนึ่งเป็นคนอ่านหรือบอกคำเพื่อนร่วมทีมหรือคู่ของตนจะเขียน คำศัพท์ตามที่เพื่อนบอก แล้วเปลี่ยนกันตรวจกิจกรรมในขั้นนี้ นักเรียนสามารถจำฝึกได้จนกระทั่งเขียนไม่ผิดเลย

2.2 การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยตรง ครูจะเป็นผู้อ่านเพื่อความเข้าใจให้นักเรียนในชั้นนำเสนอบทเรียน เพื่อแนะนำให้นักเรียนสามารถอ่านหาใจความสำคัญ (Main ideas) เข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล (Understanding casual relations) และการอ้างอิงจากเรื่องที่อ่าน (Inferences)

2.3 การอ่านเป็นคู่ (Partner reading) นักเรียนจะต้องอ่านเรื่องในใจก่อนแล้วจึงฝึกอ่านออกเสียงกับคู่ของตนหรือกับเพื่อนร่วมทีม โดยเปลี่ยนกันอ่านคนละย่อหน้าให้จับคู่กันหรือเพื่อนร่วมทีมฟัง โดยช่วยกันแก้ไขการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

2.4 การเล่าเรื่อง (Story retelling) หลังจากให้นักเรียนอ่านเรื่องจบ นักเรียนช่วยกันเล่าสรุปใจความสำคัญลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน โดยการใช้คำถามเพื่อแสดงความเข้าใจในการอ่าน

2.5 การค้นหาจากเรื่องที่อ่าน (Treasure hunt) ในระหว่างที่อ่านนักเรียนต้องตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านไปด้วย

2.6 การเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (Story grammar and story related writing) เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องซึ่งเป็น โครงสร้างข้อเขียน (Story grammar) ที่มีองค์ประกอบของเรื่องอันได้แก่ ฉาก ตัวละคร สถานที่ และเวลา แนวเรื่องซึ่งประกอบด้วยเหตุการณ์ที่เป็นเหตุให้เรื่องดำเนินไป และเป้าหมายของตัวละคร โครงเรื่อง ซึ่งประกอบด้วยจำนวนตอนว่าเป็นเรื่องตอนเดียวหรือมากกว่าหนึ่งตอน ซึ่งจะอธิบายว่าตัวละครมีเป้าหมายย่อยอะไร กระทำอะไรบ้าง และมีผลจากการกระทำดังกล่าวอย่างไรบ้าง และสุดท้ายคือการแก้ปัญหาว่า ตัวละครบรรลุเป้าหมายหรือไม่ และเรื่องจบแบบใด หลังจากอ่านจบแล้วนักเรียนก็จะเขียนเรียงความเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ครูให้อ่านตามแนวคิดของตน ซึ่งตอนจบอาจไม่เหมือนกับเรื่องที่อ่านก็ได้

2.7 การตรวจงาน โดยผู้ร่วมทีม (Partner checking) หลังจากที่นักเรียนทุกคนทำกิจกรรมในข้อ 2 ครบหมดแล้วคู่ของตนจะเป็นผู้บันทึกลงในแบบฟอร์มการทำงาน (Student assignment form) เพื่อเป็นการตรวจสอบความรับผิดชอบต่องานที่ครูมอบหมาย

3. การอ่านด้วยตนเอง (Independent reading) หากนักเรียนต้องการทำการอ่านเพิ่มเติมด้วยตนเอง ก็สามารถทำได้นอกห้องเรียน หรือครูอาจจะมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเป็นการบ้านตอนเย็นทุกวันๆ ละ 20 นาที โดยเลือกอ่านหนังสือเรื่องที่ตนเองชอบแล้วเขียนรายงานส่งครูทุก ๆ 2 สัปดาห์ โดยมีลายเซ็นของผู้ปกครองรับรอง

4. การทดสอบ (Testing) นักเรียนจะต้องทดสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สร้างประโยคจากคำศัพท์ที่ครูให้ สะกดคำศัพท์ และอ่านออกเสียงคำศัพท์ในตอนท้ายคาบที่ 2 หรือ 3 หรือเมื่อเรียนจบแต่ละบทเรียน นักเรียนจะต้องสอบเป็นรายบุคคล ไม่มีการช่วยเหลือกัน คะแนนที่ได้แต่ละบุคคลจะนำมารวมกับคะแนนการเขียนเรียงความจากเรื่องที่อ่าน คะแนนทั้งหมดที่ได้นำมารวมกันเฉลี่ยเป็นคะแนนของทีม

5. การตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team recognition) เมื่อคิดคำนวณคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนและแต่ละกลุ่มเสร็จแล้ว ผู้สอนควรจะให้รางวัล เกียรติบัตร หรือคำชมแก่กลุ่มที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการชี้ให้นักเรียนได้เห็นความสำคัญและคุณค่าของความสำเร็จของกลุ่ม และครูควรจะให้แก่นักเรียนทราบคะแนนในคาบเรียนต่อไปพร้อมกับมอบเกียรติบัตร หรือรางวัลชมเชยไปพร้อมๆ กันสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงในการเรียนโดยวิธี CIRC มี 3 ประการ เช่นเดียวกันกับวิธีสอนแบบอื่น ๆ ในการเรียนรู้แบบร่วมมือประเภทกลุ่มแข่งขัน คือ

5.1 รางวัลของกลุ่ม (Team rewards) ซึ่งได้แก่ เกียรติบัตร ที่ครูผู้สอนมอบให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เมื่อทำคะแนนเฉลี่ยในการทดสอบแต่ละบทรวมกับคะแนนการเขียนเรียงความ

ได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.2 โอกาสความสำเร็จที่เท่าเทียมกัน (Equal opportunities for success) หมายถึง การที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จเท่าเทียมกัน เพราะทุกคนต้องช่วยกัน ทำงานผลที่ได้จึงมีค่าและเท่าเทียมกัน

5.3 ความรับผิดชอบเป็นรายบุคคล (Individual accountability) ได้แก่ ความสำเร็จของแต่ละทีม ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการที่สมาชิกในทีมเข้าใจเนื้อเรื่องที่ครูให้อ่านได้เพียงใด ด้วยเหตุผลนี้ สมาชิกทุกคนจะต้องทำแบบทดสอบด้วยตนเอง แล้วจึงนำคะแนนมารวมกันและเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม

การเรียนแบบร่วมมือนักเรียนจะร่วมมือกันเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่าน และการเขียนต่อจากการสอนจากครูทุกครั้ง โดยครูต้องอธิบายยกตัวอย่างการอ่านประเภทต่าง ๆ และรูปแบบการเขียนโดยทั่ว ๆ ไปให้นักเรียนรู้และเข้าใจ และฝึกปฏิบัติทุกขั้นตอนในการเรียนแบบร่วมมือ สมาชิกกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือปรับแก้ไขร่วมกันจนกว่างานจะสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งแต่ละครั้งจะเริ่มด้วยด้วยการสอนอ่านก่อน ประกอบด้วยสมรรถภาพการอ่านหลาย ๆ ด้าน เช่น การอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านเพื่อสรุป การอ่านเพื่อจับใจความ การอ่านเพื่อสื่อสาร หรือหาประเด็นสำคัญของเรื่องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. กิจกรรมพื้นฐานด้านการอ่านและการเขียน (Basal related activities)
2. การดำเนินการสอนของครู (Direct instruction)
3. การบูรณาการการอ่านและการเขียน (Integrated reading and composition)

ขั้นตอนการสอนกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือกัน เทคนิค CIRC

พูลศรี กิจเฉลา (2544 : 76-77) ได้กำหนดขั้นตอนการสอนโดยใช้เทคนิค CIRC ไว้ ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ประกอบด้วย กำหนดจุดประสงค์ของการทำกิจกรรมด้วยกัน อธิบายวิธีการทำงานกลุ่มให้กับนักเรียนและแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย โดยคละความสามารถ
2. ขั้นสอน ประกอบด้วยนำเข้าสู่บทเรียน โดยนำเสนอความรู้เดิมให้เชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่
3. ขั้นทำกิจกรรมประกอบด้วย นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด จับคู่กันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง อภิปรายกลุ่มและสรุปผลงานกลุ่ม ร่วมกันแต่งเรื่องตอนจบ
4. ขั้นสรุปผล ประกอบด้วย สมาชิกกลุ่มนำเสนอผลงานร่วมกัน อภิปรายแสดงความคิดเห็น ครูช่วยแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ นักเรียนแต่ละคนประเมินผลงานของกลุ่มและสมาชิกภายในกลุ่ม ครูทดสอบและประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล และประกาศผลกลุ่มที่ผ่านการประเมิน

ศรีสุวรรณ วิวิศเทศ (2545 : 17-18; อ้างถึงในพจนานุกรม เชี่ยวสะอาด, 2547 : 80-81) ได้กำหนดขั้นตอนการสอนโดยใช้เทคนิค CIRC ไว้ดังนี้

1. ชั้นเตรียมผู้เรียน ประกอบด้วย แบ่งนักเรียนเข้ากลุ่ม โดยคณะกรรมการ
2. ชั้นเสนอเนื้อหาสาระต่อชั้นเรียน ประกอบด้วย แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ ทบทวนความรู้เดิม แนะนำเนื้อหาใหม่ อธิบายวิธีเรียน เกณฑ์ที่ทุกคนต้องทำได้
3. ชั้นกิจกรรมกลุ่มย่อย สมาชิกในกลุ่มจะต้องช่วยเหลือกันและกัน ร่วมกันอภิปราย ปัญหาจนทุกคนเข้าใจเนื้อหาอย่างชัดเจนและสรุปเนื้อเรื่อง
4. ชั้นการทดสอบ เมื่อเรียนจบในแต่ละบทเรียน นักเรียนทุกคนจะได้รับการทดสอบคะแนนที่ได้จากการทดสอบของนักเรียนทุกคนจะรวมเป็นคะแนนกลุ่มด้วย
5. ชั้นการประเมินผลและมอบรางวัล โดยครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ประเมินผลการทำงานกลุ่ม และมอบรางวัลแก่กลุ่มที่ทำคะแนนได้ตามเกณฑ์ที่ครูตั้งไว้

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson 1998 : 101-102; อ้างถึงในวัชราน เล่าเรียนดี, 2548 : 72) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนแบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. ชั้นเตรียม ประกอบด้วย ครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำถึงบทบาทของนักเรียน การแบ่งกลุ่มการเรียน แจกวัตถุประสงค์การเรียนในแต่ละบท เวลาที่ใช้สอนและฝึกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียน
2. ชั้นสอนครูทำการสอนในรูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหาแหล่งข้อมูลที่จะทำการค้นคว้า และมอบหมายงานในกลุ่ม
3. ชั้นทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนในแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่ในการทำกิจกรรมกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายจะช่วยเหลือกัน ส่งเสริมสนับสนุนร่วมกันปฏิบัติทำให้เด็กเกิดการเสริมแรงกัน
4. ชั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วน หรือไม่ ผลการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร เน้นการตรวจสอบผลงานกลุ่มและรอยบุคคลต่อจากนั้นเป็นการทดสอบ
5. ชั้นสรุปบทเรียนและผลการทำงานกลุ่ม ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ถ้ามีสิ่งที่ไม่เข้าใจครูอธิบายเพิ่มเติม และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มหาจุดเด่น จุดด้อย สรุปได้ว่า การเรียนด้วยวิธี CIRC เป็นวิธีการเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาการอ่านไปพร้อมๆ กับเน้นการเรียนเป็นกลุ่มไปด้วย โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนเป็นกลุ่มได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเรียน และการแสดงออกเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน ต่อเพื่อนร่วมงานและผู้สอนบรรยากาศในชั้นเรียน ดังกล่าวไว้ว่า

จะเหมาะสมกับการสอนอ่านภาษาให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมากขึ้นด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

มีผู้กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 139) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้

รัชการดา เหลาแก้ว (2550 : 14) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนจัดเตรียมเนื้อหาการเรียนรู้ จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมที่จัดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ได้คิด ได้ทำ และได้แก้ปัญหาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างถาวรและเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

กองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 5-6) ให้ความหมายว่าแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึงการนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์ การวัดและประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อยๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียน ในด้านวัสดุ อุปกรณ์และตรงกับสภาพท้องถิ่น

สุวิทย์ มูลคำ (2549 : 58) ได้ให้ความหมายแผนการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นการเตรียมการสอนหรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบและจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยรวบรวมข้อมูลต่างๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์จะให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา เจตคติ ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีใด ใช้สื่อการเรียนการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ใด และจะประเมินผลอย่างไร

อัมพวรรณ โคนโคตี (2550 : 47) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนจัดการเรียนการสอนในทุกๆ รายวิชาที่สอนไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้และการวัดการประเมินผล

ฉันท ชาติทอง (2551 : 5) ได้ให้ความหมายแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารที่ผู้สอนจัดทำขึ้น โดยการนำสาระการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ ที่จะต้องทำการสอนในระยะเวลาหนึ่ง มาเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อการเรียนรู้

จึงสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูเตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรให้สอดคล้องกับตัวชีวิต จุดหมายของหลักสูตร สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ แล้วนำไปใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นการเตรียมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นการวางแผนวิธีการสอนวิธีการเรียน เพราะเป็นการผสมผสานของเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้จากหลักสูตรผสมกับหลักจิตวิทยาการศึกษาหรือนวัตกรรมการเรียนใหม่ๆ ผสมกับปัจจัยอำนวยความสะดวกของโรงเรียนและสภาพปัญหาความสนใจ ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และทรัพยากรในท้องถิ่น แผนการจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน ได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 289) กล่าวถึง ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจจะสอนด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้เรียบร้อยแล้ว
2. ทำให้การสอนมีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนมีทิศทางในการสอนมิใช่สอนอย่างเลื่อนลอยผู้เรียนก็จะได้รับความรู้ เกิดเจตคติที่ดี เกิดทักษะและประสบการณ์ใหม่
3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการวางแผน ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหาที่สอน การจัดกิจกรรม การใช้สื่อและการวัดผลประเมินผล เมื่อนำไปสอนทำให้สอนตรงจุดหมายและทิศทางของหลักสูตร
4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผนเนื่องจากการวางแผน ผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบ รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้โดยสะดวกและง่ายยิ่งขึ้น
5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไปทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการออกข้อทดสอบเพื่อวัดผลประเมินผลผู้เรียนได้

6. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียนทั้งนี้เพราะผู้สอน สอนด้วยความพร้อมทางด้านจิตใจและด้านวัตถุ เมื่อมีความมั่นใจในการสอนย่อมสอนด้วยความกระจำทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

บุรุษย์ ศิริมหาสาร (2547 : 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. เป็นหลักฐานที่แสดงถึงความเป็นครูมืออาชีพ มีการเตรียมการล่วงหน้า แผนการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการสอน สื่อนวัตกรรมและจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็กมาผสมผสานกัน หรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่ตนสอนอยู่
2. ช่วยส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการสอน สื่อนวัตกรรม และวิธีการวัดและประเมินผล มาพัฒนาวิชาชีพของตน
3. ทำให้ครูที่ปฏิบัติการสอนแทนสามารถปฏิบัติการสอนได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ
4. เป็นหลักฐานที่แสดงถึงข้อมูลด้านการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป
5. เป็นหลักฐานที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญในวิชาชีพครู ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อประกอบการพิจารณาความดีความชอบประจำปีเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งหรือระดับให้สูงขึ้น และใช้ประกอบการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ชนากานต์ ประเสริฐ (2550 : 24) กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญมากเพราะเป็นเอกสาร เครื่องมือช่วยให้ครูดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความเชื่อมั่นในการสอนการเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และการวัดผลไว้ล่วงหน้า เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้อย่างยั่งยืน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ครูผู้สอนมีความพร้อมในการจัดกิจกรรม สะท้อนถึงการใช้เทคนิคการสอน สื่อนวัตกรรมและจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้สอน เมื่อนำไปใช้สอนทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจน ส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและวิชาที่เรียน

ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

รุจิร ภูสาระ (2545 : 159) ได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ดังนี้

1. จะให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์คืออะไรบ้าง
2. จะเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้างจึงจะให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์
3. ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรม ตั้งแต่ครูเป็นศูนย์กลางจนถึงผู้เรียนเป็นผู้จัดทำเอง
4. จะใช้สื่อ/อุปกรณ์อะไรจึงช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์

5. จะรู้ได้อย่างไรว่าผู้เรียนเกิดคุณสมบัติตามที่คาดหวังไว้

บรูซซี ศิริมหาสาคร (2547 : 17) กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องตอบคำถามหลัก 3 ข้อ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้เพื่ออะไร จัดการเรียนรู้อย่างไร จัดการเรียนรู้แล้วได้ผลตามที่ต้องการหรือไม่

ศิวิทย์ มูลคำ (2549 : 59) ได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ชัดเจนและนำไปสู่ผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้

จริง

3. กำหนดสื่ออุปกรณ์ที่ต้องใช้จัดกิจกรรมได้ชัดเจน
4. เตรียมแหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าอย่างทั่วถึง
5. กำหนดวิธีวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน
6. ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้
7. มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ และสอดคล้องกับสภาพจริงที่ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่

8. แปลความได้ตรงกัน แผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนขึ้น จะต้องสื่อความหมายได้ตรงกัน เขียนให้อ่านเข้าใจ

9. กรณีมีการสอนแทนหรือเผยแพร่ ผู้นำไปใช้สามารถเข้าใจและนำไปใช้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้

10. มีการบูรณาการ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะสะท้อนให้เห็นการบูรณาการแบบองค์รวมของเนื้อหาสาระการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้เข้าใจด้วยกัน

11. มีการเชื่อมโยงความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้หรือประสบการณ์ใหม่และนำไปใช้กับชีวิตจริงกับการเรียนในเรื่องต่อไป

ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี จะต้องเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติมากที่สุด ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง นอกจากนั้นการใช้วัสดุสื่ออุปกรณ์ควรจัดหาได้ในท้องถิ่น แผนการจัดการเรียนรู้จึงมีขั้นตอนในการจัดทำอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ มุ่งการเรียนรู้ให้รู้จักคิด ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์วิจารณ์ข้อมูลและสังเคราะห์เป็นความรู้ของตนเองที่ได้เรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายได้

ขั้นตอนในการจัดทำแผนการเรียนรู้

อัมพวรรณ โคนโคตี (2550 : 47) กำหนดขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดทำตามลำดับ ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งเป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมเพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นผู้สอนจะต้องวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นออกมาเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละชั้นปีและเตรียมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
2. สาระสำคัญ เป็นการบอกความคิดรวบยอดของเนื้อหา หลักการวิธีการและความเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน และเป็นข้อความที่บ่งบอกให้รู้ว่าหลังจากการสอนแต่ละเรื่องต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไร ลักษณะใดที่ต้องการให้ติดฝังไปกับผู้เรียน การเขียนสาระสำคัญต้องเขียนให้กะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ชัดเจน
3. จุดประสงค์การเรียนรู้เปรียบเสมือนเข็มทิศที่จะบ่งชี้ว่าครูจะสอนอะไรผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างไรระดับใด จุดประสงค์การเรียนรู้ต้องมีความเหมาะสม ในด้านเวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน ที่สำคัญต้องสอดคล้องกับสาระสำคัญ
4. เนื้อหาสาระ ต้องเขียนเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียน เรียนรู้เฉพาะในแผนการจัดการเรียนรู้ตามแผนแต่ละแผนเขียนโดยสรุป
5. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการแสดงวิธีการสอนจะเป็นส่วนที่แสดงถึงความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ชำนาญผู้สอน เป็นส่วนที่แสดงคุณค่าฉะนั้นต้องเขียนให้ละเอียดบรรยายให้ผู้อ่านเห็นภาพพจน์ กิจกรรมที่นำมาชวนคิดตามทำทหาย และสิ่งที่สำคัญผู้สอนแนะนำให้สอนได้จริง
6. สื่อการเรียนการสอน สามารถบอกชื่อสื่อ อุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอนตามที่ระบุไว้ในขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน ในการจัดสื่อขึ้นควรคำนึงถึงคุณสมบัติของสื่อที่ดีคือน่าสนใจ ประหยัด ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วและถูกต้อง
7. การวัดผลประเมินผล ให้ระบุวิธีวัดผลประเมินผลว่าใช้วิธีการใด เช่น ตรวจแบบฝึกหัด สังเกตพฤติกรรม ซักถามหรือทำแบบทดสอบ จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลไว้ท้ายแผน
8. กิจกรรมเสนอแนะ ระบุกิจกรรมหรืองานที่เสริมให้ผู้เรียนเก่ง หรือช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนช้าได้เรียนทันเพื่อน ๆ
9. บันทึกผลหลังการสอน ในขั้นนี้ต้องระบุกิจกรรมย่อยไว้ 3 ข้อ คือ
  - 9.1 ผลการสอน บันทึกพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออก บันทึกความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา กิจกรรม เวลา ที่มีอยู่แผนการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่อย่างไร

9.2 ปัญหา อุปสรรค บันทึกข้อบกพร่อง สิ่งที่ต้องแก้ไขระหว่างการสอนเพื่อเป็นข้อมูลปรับปรุงในครั้งต่อไป

9.3 ข้อเสนอแนะ แนวทางแก้ไขให้บันทึกแนวทางแก้ไข ข้อบกพร่องหรือปัญหา อุปสรรค ลงชื่อผู้สอน และวันเดือนปี ที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้กำกับไว้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 82) ได้กำหนดขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดทำตามลำดับ ดังนี้

1. จัดทำหน่วยการเรียนรู้
2. แบ่งเนื้อหาสาระ เวลาให้ครอบคลุมหน่วยการเรียนรู้
3. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
4. กำหนดเป้าหมายสำหรับผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้
5. ระบุมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
6. กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
7. ระบุคุณลักษณะอันพึงประสงค์
8. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย
9. เลือกกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
10. เลือกใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรม
11. กำหนดชิ้นงาน/ภาระงาน
12. การวัดผลและประเมินผล เลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับลักษณะกิจกรรม

จะเห็นได้ว่า ขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยชื่อแผน เวลา ชั้น วิเคราะห์จุดประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้รายปีรายภาค สาระการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์นำทาง เลือกกิจกรรม สื่อ และกระบวนการวัดและประเมินผลให้ชัดเจน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้

ประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้ มีผู้ได้กล่าวถึงประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้ กรมวิชาการ (2546 : 93) ได้เสนอประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มี 2 รูปแบบ คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้
2. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้รวม ไม่แยกเป็นรายชั่วโมง ครูผู้สอน

จะต้องนำไปจัดทำเป็นแผนจัดการเรียนรู้เอง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2547 : 193) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้นิยามกันนั้นจำแนกเป็น 3 ระดับคือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ระดับหน่วยประสบการณ์ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมการสอนกลุ่มเนื้อหาสาระขนาดใหญ่ มีความคิดรวบยอดหลายอย่างและใช้เวลาในการสอนต่อเนื่องกันหลายครั้ง ครั้งละหลายคาบในการสอนให้ครบทั้งแผนต้องใช้เวลาเป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือน
2. แผนการจัดการเรียนรู้ระดับหน่วยย่อย หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ระดับหน่วยให้เล็กลงแต่ยังไม่เล็กถึงที่สุด เพราะแต่ละหน่วยย่อยยังใช้สอนได้มากกว่า 1 ครั้ง
3. แผนการจัดการเรียนรู้ระดับบทเรียน เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ 1 แผนต่อการสอน 1 ครั้งสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบ่งเป็น 2 แนวทาง คือ ยึดคาบเวลาเป็นหลักเป็นการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นรายคาบ รายสัปดาห์ รายเดือน รายภาคการศึกษาหรือรายปีก็ได้ และแนวยึดเนื้อหาหลัก คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดเนื้อหาหน่วยย่อยเป็นขอบข่ายของแต่ละแผน ฉะนั้นการจัดทำแผนการเรียนรู้เป็นการกิจสำคัญของผู้สอน ทำให้ผู้สอนทราบล่วงหน้าว่าสอนอะไร เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีผู้ได้กล่าวไว้ ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 298) กล่าวว่าองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้เกิดจากความพยายามตอบคำถามต่อไปนี้

1. สอนอะไร
2. เพื่อจุดประสงค์อะไร
3. ตัวสาระอะไร
4. ใช้วิธีการใด
5. ใช้เครื่องมืออะไร
6. ทราบได้อย่างไรว่าประสบความสำเร็จหรือไม่

สรุปได้ว่า เพื่อหาคำตอบดังกล่าว จึงกำหนดให้แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้ วิชา หน่วยที่สอนและสาระสำคัญ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 93) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชื่อหน่วยที่ และชื่อหน่วย ชั้นที่สอนและเวลาที่สอน

2. หน่วยการเรียนรู้จัดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ย่อย คือ หัวข้อเรื่องการเรียนรู้ จะเป็น
ที่แผนขึ้นอยู่กับหัวข้อการเรียนรู้ที่กำหนดในสาระการเรียนรู้
  3. จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดมาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
  4. สาระการเรียนรู้ คือ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เป็นหัวข้อย่อยที่สอน
  5. กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูและนักเรียน
ต้องปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน
  6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คือ การกำหนดวิธีการ วัดผลและการประเมินผล เช่น
การสังเกต การตรวจผลงาน การทดสอบ เป็นต้น การวัดผลประเมินผลจะกำหนดเกณฑ์การ
สังเกตการณ์ตรวจผลงาน และพฤติกรรมกรเรียนซึ่งเป็นการประเมินจากสภาพจริง
  7. สื่อและแหล่งเรียนรู้
- สรุปได้ว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ จะต้องทำให้ผู้สอนทราบล่วงหน้าว่าจะ
สอนอะไร เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด ดังนั้น
ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งผลให้การจัดการ
เรียนรู้ดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ

การจัดทำแบบฝึกทักษะ หรือสื่อการสอน ควรมีการประเมินหาประสิทธิภาพของสื่อว่า
เหมาะสมที่จะนำไปใช้ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่

ความหมายของประสิทธิภาพ

มีนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของประสิทธิภาพไว้ดังนี้

ชนพร โมรานูตร (2547 : 42-44) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพไว้ว่า

ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นระดับที่พึงพอใจ
หากมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผล
พฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่องและพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลสัมฤทธิ์) โดย
กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์)

ดวงมาลา จาริขานนท์ (2551 : 8) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพไว้ว่า ประสิทธิภาพ
หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียน
เกิดการเรียนรู้ ซึ่งประสิทธิภาพจะมาจากผลสัมฤทธิ์ของการคำนวณ (E_1) เป็นเลขตัวแรก และ (E_2) เป็น
เลขตัวหลัง ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ร้อยมากเท่าไรยิ่งถือว่ามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเท่านั้น เป็นเกณฑ์
พิจารณาการรับรองประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน

วิลค เหล่าเคน (2552 : 6) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพของสื่อการเรียนการสอนหรือนวัตกรรม ซึ่งนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลของการใช้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากสื่อหรือนวัตกรรม ด้านกระบวนการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ทำให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่คาดหวังไว้

การหาประสิทธิภาพ

การหาประสิทธิภาพของสื่อ เป็นการนำสื่อไปทดลองใช้ มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้ เชนิยู กิจระการ (2544 : 44-51) ได้กล่าวถึงวิธีการหาประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้น 2 วิธี ดังนี้

1. วิธีการหาเชิงประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational check approach) ในกระบวนการนี้ เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้ และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียน การสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความสามารถในด้านการนำไปใช้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาค่า ประสิทธิภาพต่อไป

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical approach) วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลอง ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน แผนการสอน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหา ประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัด หรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$ $E_1/E_2 = 90/90$ $E_1/E_2 = 95/95$ เป็นต้น

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 153-156) ได้กล่าวถึง การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนหรือวิธี สอนหรือนวัตกรรมจำเป็นอย่างหนึ่งที่จะทำการทดลองใช้ และหาประสิทธิภาพของสิ่งพัฒนาเพื่อจะ มั่นใจในการที่จะนำไปใช้ต่อไปการหาประสิทธิภาพนิยม ใช้เกณฑ์ 80/80 ซึ่งมีวิธีการ 2 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 พิจารณาจากผู้เรียนจำนวนมาก (ร้อยละ 80) สามารถบรรลุผลในระดับสูง (ร้อยละ 80) ในกรณีนี้เป็นนวัตกรรมสั้นๆ ใช้เวลาน้อยเนื้อหาที่สอนมีเรื่องเดียว เช่น การสอน 1 บท ใช้เวลาสอน 1 ชั่วโมง เป็นต้น เกณฑ์ 80/80 หมายถึง มีจำนวนผู้เรียนไม่ต่ำกว่า 80% ของ ผู้เรียนที่ทำคะแนนได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

แนวทางที่ 2 พิจารณาผลระหว่างดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ โดยเฉลี่ย อยู่ในระดับสูง (เช่นร้อยละ 80) ในกรณีใช้การสอนหลายครั้งมีเนื้อหาสาระมาก เช่น สอน 3 บท

ขึ้นไปมีการวัดผลระหว่างเรียน (Assessment) หลายครั้งเกณฑ์ 80/80 มีความหมาย ดังนี้

80 ตัวแรก เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

80 ตัวหลัง เป็นประสิทธิภาพของผลโดยรวม (E_2)

การหาประสิทธิภาพใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ประสิทธิภาพ} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนที่สอบได้ของทุกคน} \times 100}{\text{ผลรวมของคะแนนจากทุกคน}}$$

ประสิทธิภาพจึงเป็นร้อยละของค่าเฉลี่ยเมื่อเทียบกับคะแนนเต็มซึ่งต้องมีค่าสูง จึงจะชี้ถึงประสิทธิภาพได้กรณีนี้ใช้ร้อยละ 80

80 ตัวแรก ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ เกิดจากการนำคะแนนเต็มที่สอบได้ระหว่างดำเนินการ (นั่นคือ ระหว่างเรียนหรือระหว่างการทดลอง) มาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละซึ่งต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของผล โดยรวมเกิดจากการนำคะแนนจากการวัดโดยรวม เมื่อสิ้นสุดการสอนหรือสิ้นสุดการทดลองมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละ ซึ่งต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพสื่อหรือนวัตกรรมจำเป็นอย่างยิ่งเพราะช่วยสร้างความมั่นใจก่อนที่จะนำสื่อหรือนวัตกรรมไปใช้ต่อไป

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 156) ได้กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้มี ดังนี้

1. การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพสามารถกำหนดได้หลากหลายขึ้นอยู่กับผู้วิจัย จะกำหนดถ้าต้องการประสิทธิภาพสูงก็กำหนดค่าไว้สูง เช่น 90/90 แต่ถ้ากำหนดเกณฑ์ไว้สูง อาจพบปัญหาว่าไม่สามารถบรรลุเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ การจะทำให้ผู้เรียนส่วนมากทำคะแนนได้จนเต็มมีค่าเฉลี่ยจนเต็ม คือ ร้อยละ 90 ขึ้นไปไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องง่ายและไม่ค่อยมีการตั้งเกณฑ์ 90/90 ในงานวิจัยบางเรื่องตั้งไว้ต่ำกว่า 80 ทั้งด้านกระบวนการและผลโดยรวม เช่น 70/70 ทั้งเพราะถ้าสิ่งที่ครูพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพจริงแล้วจะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้บรรลุผลระดับสูงเป็นส่วนใหญ่ได้การตั้งเกณฑ์ 50/50 หรือ 60/60 แสดงถึงว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนได้โดยเฉลี่ยครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มหรือมากกว่าครึ่งหนึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 60) ซึ่งไม่น่าจะเพียงพอควรพัฒนาได้มากกว่านั้น

2. การเขียนเกณฑ์ 80/80 ไม่ได้ หมายถึง อัตราส่วนหรือสัดส่วนระหว่าง 2 ส่วนนี้ โดยทั่วไปไม่ได้แปลความหมายโดยนำมาเปรียบเทียบกัน ดังนั้น ครูผู้วิจัยไม่อาจเขียนในรูป 80/80 แต่เขียนในรูปอื่น เช่น 80/80 หรือแม้กระทั่งเขียนว่าใช้เกณฑ์ 80% ทั้งกระบวนการและผล โดยรวมก็ได้การเขียน 80/80 เป็นเพียงแยกส่วนของประสิทธิภาพของกระบวนการซึ่งเป็นเลข 80 ตัวหน้ากับประสิทธิภาพของผลโดยรวมซึ่งเป็น 80 ตัวหลัง

3. ครูผู้วิจัยอาจตั้งเกณฑ์ทั้ง 2 ส่วนไม่เท่ากันก็ได้ เช่น ตั้งเกณฑ์เป็น 70/80 ซึ่งหมายความว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการใช้ร้อยละ 70 ส่วนประสิทธิภาพของผลโดยรวมใช้ ร้อยละ 80 ซึ่งไม่นิยมกำหนดในลักษณะดังกล่าว

สรุปได้ว่า การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดเอง ว่ามีความเหมาะสม กับผู้เรียนหรือไม่ สามารถพัฒนาให้มีประสิทธิภาพจริงและจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลได้

ดัชนีประสิทธิผล

ดัชนีประสิทธิผลเป็นการหาค่าดัชนีเพื่อให้ทราบว่าสื่อที่สร้างขึ้นมีประสิทธิผลเพียงใดแล้ว นำไปทดลองใช้กับผู้เรียนอยู่ในระดับที่เหมาะสมกับที่ออกแบบไว้ แล้วนำผลการทดลองมา วิเคราะห์หาประสิทธิภาพ

ความหมายของดัชนีประสิทธิผล

มีผู้กล่าวถึงความหมายของดัชนีประสิทธิผลไว้หลายท่าน ดังนี้

เชษฐ กิจระการ (2544 : 1) ได้ให้ความหมายของดัชนีประสิทธิผลว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน โดยเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนน การทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

ชนิดา นนันทนภา (2545 : 48) ได้ให้ความหมายของดัชนีประสิทธิผลว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง การประเมินสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นมา เพื่อที่จะดูถึงประสิทธิภาพทางการเรียนการสอน และการประเมินสื่อ

เมธา พงศ์ศาสตร์ (2549 : 4) ได้ให้ความหมายของดัชนีประสิทธิผลว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้ในการประเมินสื่อประกอบการเรียนการสอน ซึ่งถือว่าเป็นค่าที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน

สรุปได้ว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนหลังจากที่ได้ ใช้สื่อการเรียนการสอนหรือนวัตกรรม โดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียน กับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

การหาค่าดัชนีประสิทธิผล

เผชิญ กิจกรรม (2544 : 3) กล่าวถึง การหาค่าดัชนีประสิทธิผลว่าเป็นการประเมินความแตกต่างของค่าคะแนนใน 2 ลักษณะ คือ ความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียน หรือเป็นการทดสอบเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในการปฏิบัติส่วนมากจะเน้นที่ผลความแตกต่างที่แท้จริงมากกว่าผลของความแตกต่างทางสถิติ แต่ในบางกรณีการเปรียบเทียบเพียง 2 ลักษณะก็อาจจะยังเป็นที่เพียงพอ เช่น ในกรณีของการทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนครั้งหนึ่งปรากฏว่า กลุ่มที่ 1 การทดลองก่อนเรียนได้คะแนนร้อยละ 18 การทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนร้อยละ 67 และกลุ่มที่ 2 การทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนร้อยละ 27 การทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนร้อยละ 74 ซึ่งเมื่อนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 2 กลุ่ม แต่เมื่อเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบหลังเรียนระหว่างกลุ่มทั้งสอง ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันซึ่งไม่สามารถระบุได้ว่าเกิดขึ้นเพราะสิ่งทดลอง (Treatment) นั้นหรือไม่เนื่องจากการทดสอบทั้งสองกรณีมีคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลถึงคะแนนการทดสอบหลังเรียนที่จะเพิ่มขึ้นได้สูงสุด (เผชิญ กิจกรรม. 2554 : 3) ดัชนีประสิทธิผลมีรูปแบบในการหาค่า ดังนี้

$$E.I. = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

$$\text{หรือ } E.I. = \frac{P_2 - P_1}{100 - P_1}$$

เมื่อ	P_1	แทน	ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน
	P_2	แทน	ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน
	100	แทน	ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

$P_2 - P_1$ หมายถึง จำนวนเศษของ E.I. เป็นเศษที่ได้จากการวัดระหว่างการทดสอบก่อนเรียน (P_1) และคะแนนทดสอบหลังเรียน (P_2) ซึ่งคะแนนของทั้งสองชนิดนี้ จะแสดงถึงค่าร้อยละของคะแนนรวมสูงสุดที่ทำได้ (100%)

ตัวหารของดัชนี คือ ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน (P_1) และคะแนนสูงสุดที่นักเรียนสามารถทำได้

ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อประเมินผลสื่อ เริ่มจากการทดสอบก่อนเรียน ซึ่งวัดว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับใด การวัดทางด้านความเชื่อ เจตคติ และความตั้งใจของผู้เรียนนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาแปลงให้เป็นร้อยละหาค่าคะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้ จากนั้นนำนักเรียนเข้ารับการทดลองเสร็จแล้วทำการทดสอบหลังเรียน แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีประสิทธิผล โดยนำคะแนนก่อนเรียนไปลบออกจากคะแนนหลังเรียนได้เท่าใด นำมาหารด้วยค่าที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนสูงสุด ที่ผู้เรียนสามารถทำได้ลบด้วยคะแนนทดสอบก่อนเรียนโดยทำให้อยู่ในรูปร้อยละ

ค่าดัชนีประสิทธิผล จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 หากค่าทดสอบก่อนเรียนเป็น 0 และการทดสอบหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือ ได้คะแนน 0 เท่าเดิม และการทดสอบหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือ ได้คะแนน 0 เท่าเดิม แต่ถ้าคะแนนทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 0 และคะแนนทดสอบหลังเรียน นักเรียนทำได้สูงสุด คือ เต็ม 100 ค่า E.I. จะมีค่าเท่ากับ 1.00 และในทางตรงกันข้าม ถ้าคะแนนทดสอบหลังเรียนน้อยกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน ค่าที่ได้ออกมาจะมีค่าเป็นลบ เช่น $P_1 = 73\%$ $P_2 = 45\%$ ค่า E.I. = -0.38 สภาพของการเรียนเพื่อรอบรู้ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะต้องเรียนให้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาตัดแปลงเพื่ออ้างอิงเกณฑ์ด้วยค่าของเกณฑ์สูงสุดที่สามารถเป็นไปได้ ซึ่งในกรณีค่าดัชนีประสิทธิผลอาจจะมีค่าได้ถึง 1.00

ดัชนีประสิทธิผลสามารถใช้ได้กับข้อมูลมาตราส่วน เช่น การประเมินระหว่างการทดลองใช้สื่อ 2 ชนิด ผลการประเมินก่อนใช้ คือ 2.99 และการประเมินหลังใช้ คือ 3.51 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 86 คนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 การประเมินก่อนใช้สื่อ คือ 1.64 และการประเมินหลังใช้สื่อ คือ 2.21 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขึ้นไป ความแตกต่างของค่าคะแนนระหว่างการประเมินก่อนการใช้สื่อ (การทดสอบก่อนเรียน) และการประเมินหลังการใช้สื่อ (คะแนนทดสอบหลังเรียน) คือ .052 ระหว่าง 2 กลุ่ม มีเพียงเล็กน้อย การเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนสามารถใช้ E.I. ในการคำนวณได้ โดยเปลี่ยนแปลงคะแนนเป็นค่าร้อยละทั้งหมด

กล่าวได้ว่า ดัชนีประสิทธิผลเป็นค่าตัวเลขในทางสถิติที่มีประโยชน์มากที่จะช่วยบอกความก้าวหน้าของนักเรียน หรือผู้เรียนหลังจากที่เรียนรู้โดยใช้สื่อหรือวิธีการต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้ครูหรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ได้ประเมินสื่อหรือวิธีการที่ใช้จัดการเรียนรู้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใดที่จะใช้ในการพัฒนาความก้าวหน้าด้านการเรียน และเมื่อประเมินแล้วต้องพิจารณาว่าสามารถใช้พัฒนาการเรียนรู้อันถึงระดับที่ยอมรับได้ขึ้นไปหรือไม่ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงหรือพัฒนาสื่อ หรือวิธีการที่ใช้เหล่านั้นให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าทุกคนมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกต โดยการแสดงออกที่ค่อนข้างซับซ้อน จึงเป็นการที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรงแต่สามารถวัดโดยทางอ้อม การวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น และการแสดงความคิดเห็นนั้นจะตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง จึงสามารถวัดความพึงพอใจนั้นได้

ความหมายของความพึงพอใจ

มีผู้นักการศึกษาได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ ดังนี้

ศุภศิริ โสมาเกตุ (2544 : 49) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง เป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงานซึ่งมีความหมายกว้าง รวมไปถึงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้วย การมีความสุขที่ค้ำยทำงานร่วมกับผู้อื่นที่เข้าได้ในทัศนคติที่ดีต่องานด้วย

ปรียาพร วงสอนทรโรจน์ (2546 : 143) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวกเป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และได้รับผลตอบแทนคือผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน

สุลักษณ์ สุขแก้ว (2549 : 40) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ซึ่งจะไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไรถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากถ้าได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้หรือได้รับน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่ามีมากหรือน้อย

คาราณี โพธิ์ไพร (2552 : 41) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าตรงกับความต้องการหรือไม่อย่างไร

เบญจวรรณ เสาวโค (2553 : 45) ให้ความหมายของความพึงพอใจต่อการเรียนว่า หมายถึง ความรู้ที่รับรู้ด้วยจิตใจโดยอาศัยแรงจูงใจภายในแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ต่อการเรียนการสอนของครูและแสดงให้เห็นบุคคลรอบข้างได้รับรู้ในทางบวกหรือทางที่ดีขึ้น

วีระพร ลาทอง (2554 : 90) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เรียนว่ามีความพอใจหรือไม่พอใจต่อการเรียนหรือการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายการจัดการเรียนการสอนควรคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และเกิดการเรียนรู้ต่อไป

จากความหมายความพึงพอใจที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความชอบ ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อฝังใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับบุคคลว่าจะคาดหมายอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ และความรู้สึกในเชิงบวกของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วย แบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ที่เรียนโดยการเรียนรู้ตามเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ทฤษฎีสำหรับการสร้างความพึงพอใจ

มาสโลว์ (Maslow, 1970 : 69) ได้กล่าวถึงทฤษฎีสำหรับการสร้างความพึงพอใจที่ได้ยอมรับ และเชื่อถือที่สุด คือ ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการโดยมีข้อสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ 3 ประการ ดังนี้

1. คนทุกคนมีความต้องการและความต้องการมีอยู่ตลอดเวลา และไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม
3. ความต้องการของคนจะมีลักษณะลำดับขั้นจากต่ำไปสูงตามลำดับขั้น จากต่ำไปสูงตามลำดับ ความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้ตอบสนอง มีลักษณะของการจูงจากต่ำไปหาสูงมี 5 ขั้นตอน ดังนี้
  - 3.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological need) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอด เช่น ความต้องการด้านอาหาร ที่อยู่อาศัยเครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน ฯลฯ
  - 3.2 ความต้องการด้านความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security of safety need) ถ้าหากความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองมนุษย์จะมีความต้องการในสิ่งที่สูงต่อไป คือ ความต้องการความปลอดภัย ๆ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากภัยที่เกิดขึ้น

3.3 ความต้องการด้านสังคม (Social or belongingness need) ภายหลังจากที่ได้รับการตอบสนองในสองขั้นดังกล่าวแล้ว จะมีความต้องการที่สูงขึ้น ความต้องการทางด้านสังคมจะเริ่มเป็นสิ่งที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคน ความต้องการทางด้านนี้จะเป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันและการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น

3.4 ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นในสังคม (Esteem or status need) ความต้องการขั้นต่อมาเป็นความต้องการที่ประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ ความมั่นใจในตนเองในเรื่องความสามารถ ความรู้ ความสำคัญตนเอง รวมทั้งความต้องการที่จะมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น หรืออยากให้คนอื่นยกย่องสรรเสริญ การดำรงตำแหน่งที่สำคัญในองค์กร

3.5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization or self-realization) ลำดับความต้องการสูงสุดของมนุษย์ คือ ความต้องการที่จะสำเร็จในชีวิตความนึกคิดหรือความคาดหวังความต้องการในขั้นนี้จะเกิดขึ้นและมักจะเป็นความต้องการที่เป็นอิสระเฉพาะแต่ละคน ซึ่งต่างก็มีความนึกคิดใฝ่ฝันที่อยากได้รับความสำเร็จในสิ่งที่ตนคาดหวัง

สก็อตต์ (Scott.1970 : 120) ได้เสนอความคิดในเรื่องการจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้ผลในเชิงปฏิบัติ มีลักษณะ ดังนี้

1. งานควรมีส่วนสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัวและมีความหมายสำหรับผู้ทำ
2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้ โดยใช้กระบวนการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงาน จะต้องมียุทธศาสตร์ ดังนี้
  - 3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย
  - 3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง
  - 3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

สมยศ นาวิการ (2545 : 115) ได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานของความพึงพอใจที่ต่างกัน

2 ลักษณะ คือ

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพของงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง
2. ผลของการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยกิจกรรมอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ในที่สุดนำไปสู่ความตอบสนองความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัล ซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic rewards) โดยผ่าน

การเรียนรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจในงานของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดโดยความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง และการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทนที่รับรู้แล้วความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนและผลการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าผู้เรียนได้รับความตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย จิตใจ ความปลอดภัยหรือความมั่นคงด้านฐานะเด่นในสังคม และความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิตเป็นลำดับความต้องการสูงสุดของมนุษย์เพียงไร สิ่งที่คุณสอนต้องคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอน คือ การเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้

การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบกับระดับความรู้สึกของนักเรียน ดังนั้น ในการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ กระทำได้หลายวิธีต่อไปนี้

สาโรจน์ ไสยสมบัติ (2534 : 39) ได้กล่าวถึง การวัดความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากอย่างแพร่หลายวิธีหนึ่ง
2. การสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นวิธีที่ต้องอาศัยเทคนิค และความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ตอบคำถามตามข้อเท็จจริง
3. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้งก่อนการปฏิบัติกิจกรรมขณะปฏิบัติกิจกรรม และหลังการปฏิบัติกิจกรรม

จะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้สามารถที่จะวัดได้หลายวิธีทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสะดวก ความเหมาะสม ตลอดจนจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายของการวิจัยจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือ

มิลเล็ต (Millet. 1954 : 397) ได้กล่าวถึง การวัดความพึงพอใจไว้ว่า ในงานบริการหรือความสามารถที่จะพิจารณาว่าบริการนั้นเป็นที่พอใจหรือไม่โดยวัดจาก

1. การให้บริการอย่างเท่าเทียม (Equitable service) คือ การให้บริการที่มีความยุติธรรม
2. ความเสมอภาคและเสมอหน้าไม่ว่าจะเป็นใคร
3. การให้บริการที่รวดเร็วทันต่อเวลา (Timely service) คือ การให้บริการตามลักษณะความจำเป็นรีบด่วน
4. การให้บริการอย่างพอเพียง (Ample service) คือ ความต้องการเพียงพอในด้านสถานที่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
5. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous service) จนกว่าจะบรรลุผล

6. การให้บริการที่มีความก้าวหน้า (Progressive service) คือ การพัฒนางานบริการด้านปริมาณคุณภาพให้มีความเจริญก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนและผลการเรียน จะมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัตินั้น ทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของชีวิตมากขึ้นเพียงใด นั่นคือ สิ่งที่ครูผู้สอนจะคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเชิงทดลองเกี่ยวกับการสร้างหรือพัฒนาแบบฝึกทักษะ ถือว่าเป็นงานวิจัยที่ควรให้ความสำคัญและให้ความสนใจ เพราะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างได้ผลผู้เรียนเกิดความสนุกเพลิดเพลินในการเรียน สร้างบรรยากาศในการเรียนอีกรูปแบบหนึ่ง จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยต่าง ๆ จึงได้นำงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

พูนศรี กิจเฉลา (2544 : 101-102) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาไทยและความสามารถในการเรียนภาษาไทยของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนักเรียนมัธยมกุฎกษัตริย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ฯ ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู ผลวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้อย่างแบบ CIRC มีความรู้ความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง

ปวีณา เอ็นดู (2547 : 87) ได้พัฒนาแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 86.11/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 โดยสรุป ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิถีคิด และทราบแนวทางการผสมพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ เป็นคำถูกต้องตรงตามความต้องการอันเป็นผลสัมฤทธิ์ของวิธีการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดตามเจตนารมณ์การสอนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ณัฐกานต์ ซาคิเพชร (2549 : 59) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะเสริมทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำยาก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำยาก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 86.46/84.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำยากสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำยากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำยากในระดับมากและมากที่สุด

พงษ์ศักดิ์ พางาม (2549 : 55) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.06/82.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และคะแนนการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าคะแนนการเรียนรู้อ่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุกจิตร คงสุวรรณ (2550 : 96) ได้ศึกษาแผนการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.56/89.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.80 หมายความว่าผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้อยู่ละ 80

จิราพร ภัทรมูล (2551 : 41) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อพิมพ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนช่อผกา อำเภอชานี จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์เรื่องการวิเคราะห์เรื่องที่นักเรียนมีความสนใจสูงเป็นอันดับแรกรองลงมาได้แก่ การวิเคราะห์คำที่มีไม่ทัณฑฆาต และการวิเคราะห์โฆษณาตามลำดับมีผลสัมฤทธิ์เรื่อง การวิเคราะห์การอ่านของเพื่อนเป็นอันดับสุดท้าย ผลสัมฤทธิ์โดยเฉลี่ยหลังเรียน โดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์โดยเฉลี่ยก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ยุภา บุญประสม (2551 : 67 - 68) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่าง มีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.06/82.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าคะแนนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมปอง มูลเมือง (2551 : 67) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะจากสื่อสิ่งพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึก ทักษะจากสื่อสิ่งพิมพ์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.04/80.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้และ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ จากสื่อสิ่งพิมพ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการพัฒนา ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะจากสื่อสิ่งพิมพ์อยู่ในระดับดี

สมจิตร ศุภษร (2551 : 69) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะ การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 85.05/80.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่ตั้งไว้ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่าง มีวิจารณ์ญาณสูงกว่าคะแนนก่อน ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุพัตรา วงศ์จระกิง (2551 : 46) ได้ใช้วิจัยเรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน ควบกล้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนควบกล้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน อนุบาลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ มีประสิทธิภาพ 84.79/83.53 ซึ่งเป็นไปตาม เกณฑ์ 80/80 ตามที่ตั้งไว้ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สูงกว่าคะแนน ก่อนใช้ แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนควบกล้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาล บ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึง พอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนควบกล้ำชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สุภรณ์ ภูวดี (2553 : 63) ได้วิจัยเรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 83.95/85.14 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วรินทร์ จรุงกิจธรรม (2554 : 69) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 87.28/85.57 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุภากรดา อันติ (2554 : 93) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชุดนิทานพื้นบ้าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า หนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชุดนิทานพื้นบ้าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 83.41/81.70 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่ตั้งไว้ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สูงกว่าคะแนนก่อนใช้หนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณชุดนิทานพื้นบ้าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนที่เรียน โดยใช้หนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณชุดนิทานพื้นบ้าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 0.5944 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สูงกว่าคะแนนก่อนใช้หนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณชุดนิทานพื้นบ้าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

รีด (Reed, 1999 : 40-39) ได้ศึกษาผลของแบบจำลองการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในการวิเคราะห์เอกสารจากแหล่งต่าง ๆ รวมทั้งการแปลความหมาย การใช้เหตุผลและการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการศึกษาในการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดเชิงประวัติศาสตร์ของการคิดอย่างมีวิจารณญาณพัฒนาได้ดีขึ้น

คอเรย์ (Corey, 2000 : 2690 - A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการฝึกทักษะการอ่านและเขียนที่มีต่อการฝึกอ่านและเขียนของหญิงวัยรุ่นในเขตชนบทของเท็กซัสอัลลาบายาเซียในสหรัฐอเมริกา พบว่า การใช้แบบฝึกการอ่านและการเขียนในโรงเรียนได้ละเลยการฝึกอ่านและเขียนประสบการณ์ส่วนตัวและสุนทรียศาสตร์ ฉะนั้นจึงทำให้เกิดการขาดความต่อเนื่องของวัฒนธรรมและศักยภาพ

ที่มีอยู่ที่บ้านนักเรียน โรงเรียนได้ละเลยความสามารถในการเรียนรู้แบบธรรมชาติของเด็ก เมื่อเข้ามาในโรงเรียน ฉะนั้นเด็กเหล่านี้จึงไม่สามารถที่จะคิดเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทของสตรีในเชิงวัฒนธรรมของเขา ด้วยเหตุนี้สตรีที่มาเข้าโรงเรียนจึงต่อต้านในการที่จะพูดถึงโรงเรียนและบ้านของเขา เพราะในความเป็นจริงแล้วเขาต้องการให้โรงเรียนมีบทบาททางด้านจินตนาการ และสร้างสรรค์เกี่ยวกับรูปแบบการฝึกการเขียนและการอ่าน

เบาชาร์ด (Bouchard. 2002 : 541 - A) ได้ศึกษาปีที่ 3 ความรู้เรื่องคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากความผิดพลาดจากการอ่านสะกดคำแม่เขาจะมีความพยายามอย่างมาก ระหว่างการอ่านและการสะกดคำ แต่การปฏิบัติกรอ่านและการสะกดคำของนักเรียนก็มักจะแสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความถูกต้องและความผิดพลาดของคำ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการสะกดคำตามความรู้เรื่องเชิงพัฒนาใน 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์พบว่า การปฏิบัติงานของการอ่านของนักเรียนดีกว่าการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญ และพบว่ามีผลของรายงานอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความรู้เรื่องคำของนักเรียนต่อไปพบว่า ความผิดพลาดเกี่ยวข้องกับลักษณะทางอักษรวิธีที่เหมือนกันทุกงาน จากการศึกษาการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำของทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของครูพบว่า การให้คะแนนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการปฏิบัติจริงของนักเรียนในผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำ

เนเธอร์แลนด์ (Netherland. 2005 : 36-86) ได้ทำการศึกษาเพื่ออธิบายและเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านและเจตคติของนักเรียนและผู้ปกครองในโรงเรียนชั้น 1 และโรงเรียนชั้นอื่น ๆ เครื่องมือมี 2 ฉบับ คือแบบสอบถามผู้ปกครองและแบบสอบถามนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนและผู้ปกครองชั้น 1 อ่านหนังสือน้อยกว่านักเรียนและผู้ปกครองในโรงเรียนชั้นอื่น ๆ และนักเรียนผู้ปกครองในโรงเรียนชั้น 1 มีหนังสือและอุปกรณ์การศึกษาน้อยกว่านักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนชั้นอื่น ๆ ซึ่งบ่งชี้ได้ว่าการจัดประสบการณ์การอ่านที่บ้านมีผลกระทบต่อความพร้อมและผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนในโรงเรียน

คัสตัน (Cassan. 2002 : 49) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ : อิทธิพลเกี่ยวกับครอบครัวที่มีผลต่อการเข้าใจของผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ ผลวิจัยพบว่า กลวิธีในการพัฒนา สามารถทำให้นักเรียนเกิดการปฏิบัติสามารถเพิ่มความรู้ที่ได้รับจากสารข้อมูลสูงขึ้นและการที่นักเรียนได้มีโอกาสอภิปรายแบบกลุ่มเล็ก ๆ นั้นจะก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือเมื่อนักเรียนได้ใช้วิธีการทฤษฎีเพิ่มประสิทธิภาพทางความคิดก็สามารถช่วยในเรื่องการตัดสินใจที่สมบูรณ์ของนักเรียนมากขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจาร์ณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ

เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีความสุขกับการทำงานร่วมกัน
ในกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อกัน มีความจำที่คงทน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สูงขึ้น มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ มีความพึงพอใจและมีเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและการเรียน
การสอนวิชาภาษาไทย บรรลุจุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อเสนอวิธีการดำเนิน ตามรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม อำเภอประโคนชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 3 ห้อง รวม 118 คน แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 38 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 9 ชุด
2. แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง ดังนี้
  - 2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 1 เรื่อง ประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์
  - 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 2 เรื่อง ตำนานพญาคันคาก
  - 2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3 เรื่อง นางพญากาเหว่า

- 2.4 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4 เรื่อง ตำนานผาแดง-นางไอ่
- 2.5 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 5 เรื่อง เลียงเถ่าขานตำนานท้าวปาจิต-นางอรพิม
- 2.6 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 6 เรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่
- 2.7 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 7 เรื่อง ตำนานแม่น้ำโขง
- 2.8 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 8 เรื่อง ไหมแท้ที่แม่ทอ
- 2.9 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 9 เรื่อง คำรำลือดงแม่นางเมือง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้ ทดสอบนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนและหลังเรียนการอ่านจับใจความอย่าง มีวิจารณญาณ โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณกับการสอนแบบปกติเป็นชนิด เลือกรับ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน จับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 ข้อ โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณสำหรับ กลุ่มทดลอง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบ ร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ

1.3 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ เนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.4 สร้างแบบฝึกทักษะ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา มาตรฐานและตัวชี้วัด ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย

1.5 นำแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

1.6 นำแบบฝึกทักษะที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความถูกต้อง ของการใช้ภาษาและพิจารณาความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแบบฝึกทักษะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.6.1 นางศิริวรรณ มาวิเศษ ครูชำนาญการ วุฒิการศึกษา ค.บ. (ภาษาไทย) โรงเรียนเมืองตลุงพิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีการสอน

1.6.2 นายพิทักษ์ ทวันเวช ครูชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา ค.บ. (ภาษาไทย) ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป โรงเรียนไพศาลพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา

1.6.3 นายไพบุลย์ มั่นยืน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (พีสิคส์) ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนไพศาลพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล

1.7 นำแบบฝึกทักษะที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ย ผลการประเมินแบบฝึกทักษะผู้เชี่ยวชาญประเมิน โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคอร์ท (Likert) เป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating Scales) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมที่สุด เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด กำหนดเกณฑ์การตัดสินการประเมินดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	เหมาะสมที่สุด
2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

นำคะแนนการแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 9 เล่ม ของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์ตัดสิน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

1.8 นำแบบฝึกทักษะไปดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.8.1 การหาคุณภาพเครื่องมือเป็นรายบุคคล (1:1) ขั้นตอนนี้ นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนเก่า 1 คน นักเรียน

ปานกลาง 1 คน และนักเรียนอ่อน 1 คน ในขณะที่ทำการทดลองผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และนำข้อมูลจากการสังเกตมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

1.8.2 การหาคุณภาพเครื่องมือเป็นกลุ่มเล็ก (1:10) ขั้นตอนนี้้นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองตลุงพิทยาสรรค์ จำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนเก่ง 3 คน นักเรียนปานกลาง 3 คน และนักเรียนอ่อน 3 คน ในขณะที่ทำการทดลองผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และนำข้อมูลจากการสังเกตมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

1.8.3 การหาคุณภาพเครื่องมือภาคสนาม (1:100) ขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการเหมือนการสอนในสถานการณ์จริง โดยผู้วิจัยนำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองตลุงพิทยาสรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 35 คนขึ้นไป ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ 80/80

1.9 นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการทดลองและมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 แล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม ตำบลไพศาล อำเภอบึงสามพัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 38 คน

2. การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดจากหลักสูตรสถานศึกษา

2.3 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามหัวข้อต่อไปนี้

2.4 กำหนดโครงสร้างแล้วดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามหัวข้อต่อไปนี้

2.4.1 สาระ

2.4.2 มาตรฐานการเรียนรู้

2.4.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

- 2.4.4 สารสำคัญ
- 2.4.5 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 2.4.6 กิจกรรมการเรียนรู้
- 2.4.7 สื่อ/แหล่งเรียนรู้
- 2.4.8 การวัดผลประเมินผล
- 2.4.9 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
- 2.4.10 บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ตาราง 3.1 รายละเอียดการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
อย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แผนที่	สาระการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
1	ประวัติตำนานท้าวผาแดงนางไอ่	2
2	ตำนานพญาคันคาก	2
3	นางพญาคาเผือก	2
4	ตำนานผาแดง-นางไอ่	2
5	เสียงเล่าขานตำนานท้าวปาจิต-นางอรพิม	2
6	ก่องข้าวน้อยนมแม่	2
7	ตำนานแม่น้ำโขง	2
8	ไหมแท้ที่แม่ทอ	2
9	คำรำลือดงแม่นางเมือง	2
	รวม	18

2.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อพิจารณาตรวจสอบ เสนอแนะในส่วนที่บกพร่องเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการแก้ไขข้อบกพร่องให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม
ตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา และข้อเสนอแนะในด้านสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด
และสาระการเรียนรู้ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

ในแต่ละแผน โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคอร์ท (Likert) เป็นมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating scales) จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพโดยใช้ควบคู่กับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.2 ศึกษาเทคนิคที่ใช้ในการวัดผลการศึกษา ชนิดของแบบทดสอบและรูปแบบของข้อสอบ

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้จริง 30 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง

3.5 นำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แก้ไขปรับปรุงเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (สมนึก กัททิษณี. 2546 : 218 -219)

ให้คะแนน	+1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
ให้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ตามวิธีของ โรวินลลี (Rovinelli) และแฮมเบิลตัน (Hambleton) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สมนึก กัททิษณี. 2546 : 218 -220)

3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ เสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง

3.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนในเขตกลุ่มเครือข่ายคุณภาพการศึกษาประโคนชัย 13 ที่เคยเรียน มาแล้ว เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ แล้วนำมาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้คะแนน 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกในข้อเดียวกัน โดยกำหนดคุณลักษณะของแบบทดสอบเพื่อประเมินตามเกณฑ์ต่อไปนี้

3.8.1 นำแบบทดสอบที่ได้จากการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ตามวิธีของ Brennan (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 202 - 204) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ 0.20 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 - 1.00 แบบทดสอบที่เลือกไว้มีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.45 - 0.73 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.21 - 0.63 และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยวิธีของโลเวท (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.84

3.8.2 คัดเลือกเฉพาะข้อสอบที่ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่เข้าเกณฑ์ไว้จำนวน 20 ข้อ

3.9 จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การสร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษานิยาม ทฤษฎี และเอกสารรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมิน

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบประเมิน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 10 ข้อ โดยศึกษาการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ โดยวิธีของลิเคิร์ต (Likert's Method) ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

4.3 นำแบบวัดความพึงพอใจที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ

4.4 นำแบบวัดความพึงพอใจที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ

ชุดเดิมพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) เพื่อขอคำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข

4.5 นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100 - 101) ซึ่งปรากฏว่ามีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 ซึ่งมีความถูกต้องสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest Post-test Design รูปแบบการวิจัยเป็นดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 60) ดังตาราง 3.2

ตาราง 3.2 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design กลุ่ม Pre-test Treatment Post-test

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

เมื่อ T₁ แทน ทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)
 X แทน การทดลอง
 T₂ แทน ทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

2. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2559 ถึงเดือนมกราคม 2560 รวม 18 ชั่วโมง รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

3. การดำเนินการทดลอง

3.1 ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนหลักการและวิธีปฏิบัติตามรูปแบบ การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เข้าใจหลักและวิธีการร่วมกันสามารถบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

3.2 ทดสอบก่อนเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นตรวจคะแนนและเก็บบันทึกคะแนนไว้

3.3 ดำเนินการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้กิจกรรมความร่วมมือแบบ CIRC

3.4 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับก่อนเรียนตรวจให้คะแนนและเก็บบันทึกคะแนนไว้

3.5 วัดความพึงพอใจ นักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 38 คน ที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และบันทึกผลการวัดไว้

3.6 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองกับนักเรียนไปวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อสรุปผลการทดลองตามความมุ่งหมายของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ความเกณฑ์ 80/80 การหาเกณฑ์ 80 ตัวแรกดำเนินการ ดังนี้

1. รวมคะแนนประเมินการทำงานกลุ่มและประเมินการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของพฤติกรรมระหว่างเรียนการนำเสนอผลงานและการทดสอบย่อย

3. นำค่าเฉลี่ยที่หาได้มาคำนวณเป็นร้อยละ

การหาเกณฑ์ 80 ตัวหลังดำเนินการ ดังนี้

1. รวมคะแนนการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูกต้องทั้งหมด

2. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมของการทดสอบหลังเรียน

3. นำค่าคิดค่าเฉลี่ยที่หาได้มาคำนวณเป็นร้อยละ

2. การวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.1 รวมคะแนนการทดสอบก่อนเรียนที่นักเรียนตอบถูกต้องทั้งหมด

2.2 รวมคะแนนการทดสอบหลังเรียนที่นักเรียนตอบถูกต้องทั้งหมด

2.3 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I) ตามวิธีของ กูดแมน เฟลเทอร์และ ชไนเดอร์ (Goodman, Fletcher & Schneider. 1980; อ้างถึงในเผชิญ กิจระการ. 2544 : 50) คือ วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนด้วย แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องหรือ IOC ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 65)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	R	แทน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาประสิทธิภาพของการเรียนแบบโครงการโดยการหาค่า E_1 และ E_2

$$\text{สูตร} \quad E_1 = \frac{\sum X_1}{N \times A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X_1$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในบทเรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในบทเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

$$\text{สูตร} \quad E_2 = \frac{\sum X_2}{N \times B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X_2$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

1.3 การหาค่าดัชนีประสิทธิผล ใช้สูตร ดังนี้ (เผชญ กิจระการ. 2545 : 1-3)

$$\text{สูตร} \quad E.I. = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1}$$

เมื่อ	P_1	แทน	ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
	P_2	แทน	ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
	Total	แทน	ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

2. สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (เผชญ กิจระการ. 2545 : 1-3)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของกลุ่ม
N	แทน	จำนวนของคะแนนในกลุ่ม

2. ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \% = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ %	แทน	ร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 310) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

1. การทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้สูตร (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 321) ดังนี้

สูตร
$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที่
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอ ผลการศึกษา เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 3 ผลศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 4 ผลศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ t-test Dependent
E.I.	แทน	ค่าดัชนีประสิทธิผล
*	แทน	ความมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยมีหัวข้อการนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมี
 วิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 ปรากฏดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 ค่าเฉลี่ยและร้อยละ ของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ
 หลังเรียนของแต่ละแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ
 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 และคะแนนทดสอบหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เลขที่	คะแนนการทดสอบหลังเรียน									รวมคะแนน (E_1)	คะแนนทดสอบหลังเรียน ของแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน (E_2)
	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 1	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 2	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 3	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 4	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 5	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 6	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 7	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 8	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 9		
1	5	5	4	5	5	5	4	5	4	42	28
2	5	4	5	4	5	5	5	5	4	42	27
3	4	5	4	5	4	5	4	5	4	40	28
4	4	5	4	4	5	4	5	5	5	41	27
5	4	5	4	5	4	5	4	5	5	41	28
6	5	4	4	4	5	4	5	5	4	40	29
7	4	5	4	4	4	4	5	4	4	38	28
8	4	5	4	5	4	5	4	5	4	40	28
9	4	5	4	5	4	5	4	5	4	40	27
10	4	5	4	5	4	5	4	5	4	40	28
11	5	4	4	4	5	4	5	4	5	40	28
12	4	5	4	5	4	5	5	5	4	41	27
13	4	4	4	4	5	5	5	5	5	41	26
14	4	5	5	4	4	5	5	4	4	40	27
15	5	5	4	4	4	5	5	4	4	40	28
16	5	5	5	4	5	4	4	5	4	41	29

ตาราง 4.1 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนการทดสอบหลังเรียน									รวมคะแนน (E_1)	คะแนนทดสอบหลังเรียน ของแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน (E_2)
	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 1	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 2	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 3	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 4	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 5	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 6	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 7	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 8	แบบฝึกทักษะเล่มที่ 9		
17	4	4	4	5	5	5	5	5	5	42	28
18	4	5	4	5	4	5	5	4	4	40	27
19	4	4	4	5	5	5	5	5	5	42	28
20	4	5	4	5	4	5	5	4	4	40	28
21	5	5	4	5	4	4	4	5	4	40	27
22	5	4	4	4	4	5	5	5	4	40	28
23	4	5	4	5	4	5	4	5	4	40	28
24	4	5	4	5	5	4	5	5	5	42	29
25	4	5	4	5	5	5	4	4	5	41	27
26	5	4	5	5	5	5	5	4	4	42	28
27	5	5	4	4	5	5	5	4	5	42	28
28	4	5	4	5	4	5	4	5	4	40	27
29	4	5	4	5	4	5	4	5	5	41	28
30	4	5	4	5	4	5	4	5	4	40	28
31	5	5	4	5	5	5	5	4	5	43	27
32	4	5	4	5	4	5	5	5	5	42	28
33	4	4	5	5	5	5	5	5	5	43	28
34	4	5	5	4	4	5	5	4	4	40	27
35	5	5	5	4	4	5	5	5	4	42	28
36	5	5	5	4	5	4	4	5	4	41	28
37	4	4	4	5	5	5	5	5	4	41	27
38	4	5	4	5	4	5	5	5	4	41	28
รวม	165	180	160	176	169	182	176	179	165	1552	1053
$\bar{X}$	4.34	4.74	4.21	4.63	4.45	4.79	4.63	4.71	4.34	40.84	27.71
S.D.	0.48	0.45	0.41	0.49	0.50	0.41	0.49	0.46	0.48	0.46	0.65
ร้อยละ	86.84	94.74	84.21	92.63	88.94	95.79	92.63	94.21	86.84	90.76	92.37

ตาราง 4.1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและร้อยละ ของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของแต่ละแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เฉลี่ยเท่ากับ 40.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยเท่ากับ 0.46 คะแนนเฉลี่ยรวมคิดเป็นร้อยละ 90.76 นั่นคือ ประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละ 90.76

ตาราง 4.2 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามเกณฑ์ 80/80

คะแนน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
1. คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียนของแบบฝึกทักษะ	45	40.84	0.46	90.76
2. คะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (หลังเรียน)	30	27.71	0.65	92.37

จากตาราง 4.2 พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เฉลี่ยเท่ากับ 40.84 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 ค่าเฉลี่ยรวมคิดเป็นร้อยละ 90.76 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.71 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยเท่ากับ 0.65 คิดเป็นร้อยละ 92.37 หรือเปรียบเทียบได้เท่ากับ 90.76/92.37

แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

ตาราง 4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	38	40.84	0.46	14.659*
หลังเรียน	38	27.71	0.65	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.3 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนได้ค่าเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบเท่ากับ 40.84 และค่าเฉลี่ยหลังการทำแบบทดสอบได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.71 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตาราง 4.4 ดังนี้

ตาราง 4.4 ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนเต็ม	ผลรวมของคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล EI
		ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน	
38	30	107	160	0.6796

จากตาราง 4.4 พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่ากับ 0.6796 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน ร้อยละ 67.96

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังตาราง 4.5 ดังนี้

ตาราง 4.5 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1.	แบบฝึกทักษะมีความสวยงามน่าสนใจ	4.03	0.16	มาก
2.	แบบฝึกทักษะเน้นการปฏิบัติจริง	4.05	0.57	มาก
3.	คำชี้แจงในแบบฝึกทักษะมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.08	0.43	มาก
4.	เนื้อเรื่องมีความน่าสนใจและเหมาะกับวัยของผู้เรียน	4.11	0.45	มาก
5.	กิจกรรมในแบบฝึกทักษะไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป	4.24	0.43	มาก
6.	การฝึกบ่อย ๆ ทำให้นักเรียนอ่านได้เร็วขึ้น	4.26	0.45	มาก
7.	ครูคอยให้คำแนะนำโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	4.05	0.23	มาก
8.	นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC	4.39	0.50	มาก
9.	นักเรียนสามารถนำเทคนิคการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.55	0.50	มากที่สุด
10.	สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากแบบฝึกทักษะไปพัฒนาการอ่านได้	4.53	0.60	มากที่สุด
	รวม	4.23	0.43	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.43 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม อำเภอประโคนชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำนวน 3 ห้อง รวม 118 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนไพศาลพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 38 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) คือ

2.1.1 การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ในการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ในการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ในการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2.3 ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ในการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ในการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนวิชาการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ได้แก่ เนื้อหาสาระจากวรรณกรรมวรรณคดี บทความ นิทาน หนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านประกอบ สารานุกรมและวารสารต่าง ๆ จำนวน 9 ชุด ทั้งหมด 9 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ท้าวมหาสงกรานต์ พญาคันคาก นางพญากาเผือก ผาแดง-นางไอ่ ท้าวปาจิต-นางอรพิม ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่ แม่น้ำโจง ไหมแท้ที่แม่ทอ ดงแม่นางเมือง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2559 ถึงเดือนมกราคม 2560 จำนวน 8 สัปดาห์ รวม 18 ชั่วโมง รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ อย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผล ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.63/92.37 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนหลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน จับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้
3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.6796 คิดเป็นร้อยละ 67.96 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่าง มีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.93$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบประเด็นที่น่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.63/92.37 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา เอ็นดู (2547 : 87) ได้พัฒนา แผนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ

มีประสิทธิภาพ 86.11/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 โดยสรุป ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการคิด และทราบแนวทางการผสมพญฺุชนะ สระ วรรณยุกต์ เป็นคำ ถูกต้องตรงตามความต้องการอันเป็นผลสัมฤทธิ์ของวิธีการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดตามเจตนารมณ์การสอนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งยังสอดคล้องกับฉัฐกานต์ ชาดิเพชร (2549 : 59) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะเสริมทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำยาก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลคูเมือง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานูริรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะเสริมการอ่านและการเขียนสะกดคำยาก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 86.46/84.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน หลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำยาก สูงกว่าก่อนการใช้ แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำยาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำยากในระดับมาก และมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์ศักดิ์ พางาม (2549 : 55) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนา แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้พื้นที่บ้าน ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยโดยใช้พื้นที่บ้าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.06/82.42 ซึ่งสูง กว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้และคะแนนการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้พื้นที่บ้าน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 สูงกว่าคะแนนการเรียนรู้อ่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนหลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับ ใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภจิตร คงสุวรรณ (2550 : 96) ได้ศึกษาแผนการพัฒนา แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอุบลศรีวิไล ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการ เรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.56/89.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.80 หมายความว่าผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ ร้อยละ 80 สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพร ภักทรมูล (2551 : 41) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อพิมพ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน

ข้อผกา อำเภอชานี จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์เรื่องการวิเคราะห์ เรื่องที่นักเรียนมีความสนใจสูงเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ การวิเคราะห์คำที่มีไม้ทัณฑฆาตและการวิเคราะห์โฆษณาตามลำดับมีผลสัมฤทธิ์เรื่อง การวิเคราะห์การอ่านของเพื่อนเป็นอันดับสุดท้าย ผลสัมฤทธิ์ โดยเฉลี่ยหลังเรียนโดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ โดยเฉลี่ยก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของยุภา บุญประสม (2551 : 67-68) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.06/82.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าคะแนนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. คำนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6796 คิดเป็นร้อยละ 67.96 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภรณ์ ภูวด (2553 : 63) ได้วิจัยเรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 83.95/85.14 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรินทร์ จรูญกิจธรรม (2554 : 69) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 87.28/85.57 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุการดา อันดี (2554 : 93) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณชุดนิทานพื้นบ้าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า หนังสือการอ่าน

อย่างมีวิจารณ์ญาณชุดนิทานพื้นบ้าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 83.41/81.70 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่ตั้งไว้ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณสูงกว่าคะแนนก่อนใช้ หนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณชุดนิทานพื้นบ้าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนที่เรียน โดยใช้ หนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณชุดนิทานพื้นบ้าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 0.5944 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ สูงกว่าคะแนนก่อนใช้ หนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณชุดนิทานพื้นบ้าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้ แบบฝึกทักษะที่สร้างและพัฒนาขึ้นได้ผ่านการสร้างอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสมตามขั้นตอนผ่านการวิเคราะห์ การวางแผนการจัดกิจกรรม มีวิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสม

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภจิตร คงสุวรรณ (2550 : 96) ได้ศึกษาแผนการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอุบลศรีวิไล ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.56/89.16 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.80 หมายความว่าผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ร้อยละ 80 สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพร ภัทรมูล (2551 : 41) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อพิมพ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนช่อผกา อำเภอชานี จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์เรื่องการวิเคราะห์เรื่องที่นักเรียนมีความสนใจสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่การวิเคราะห์คำที่ไม่มีทัศนฆาต และการวิเคราะห์โฆษณาตามลำดับ มีผลสัมฤทธิ์เรื่อง การวิเคราะห์การอ่านของเพื่อนเป็นอันดับสุดท้าย ผลสัมฤทธิ์ โดยเฉลี่ยหลังเรียน โดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์โดยเฉลี่ยก่อนเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุภา บุญประสม (2551 : 67-68) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างวิจารณ์ญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.06/82.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าคะแนนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

เนื้อหา สาระการเรียนรู้ เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ด้านการจัดการเรียนรู้ เน้นกระบวนการกลุ่มได้เรียนเต็มตามศักยภาพของตนเอง ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจ หลากหลาย และด้านการวัดและประเมินผล ทั้งครูและนักเรียนวัดและประเมินผล การเรียนรู้ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียน โดยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จึงควรนำไปใช้ในการเรียนการสอนและเปลี่ยนไปใช้กับเนื้อหาอื่น ๆ ได้

1.2 ก่อนที่จะจัดกลุ่มย่อย ครูควรให้ผู้เรียนรู้จักบทบาทหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนให้ชัดเจนก่อนจะมีการเรียนการสอน

1.3 ในการเรียน ครูควรดูแลให้คำแนะนำการทำงานของนักเรียนเป็นระยะ ๆ เช่น การแนะนำให้รู้จักควบคุมเวลา การร่วมกันแสดงความคิด และครูควรใช้หลักทางจิตวิทยาเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะในเนื้อหาอื่น ๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 ควรศึกษานำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะไปใช้ในการจัดกิจกรรมกับเนื้อหาอื่น ๆ ในระดับชั้นอื่น ๆ

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบการเรียนการสอนด้วยแบบฝึกทักษะกับรูปแบบการสอนอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2546). การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การเรียนการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ขวัญฤดี อัครวาภูมิชัย และคณะ. (2547). การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คำรณ ล้อมในเมือง. (2547). คู่มือฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- จรรยา บุญปลั่ง. (2542). “การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างวิจารณ์ด้วยบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” วารสารวิชาการ. 57-61;
ตุลาคม.
- จิราพร ภัทรมูล. (2551). ผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห่อผกา อำเภอขามเฒ่า จังหวัดบุรีรัมย์.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชนิดา นนันทน์ภา. (2545). การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องบทประยุกต์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนแบบแบ่งกลุ่มตามผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
และการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2547). “การประเมินผลสื่อผสม”. ในเอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอน
ระดับมัธยมศึกษา. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ณัฐกานต์ ซาคิเพชร. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะเสริมทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำยาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลคูเมือง.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์.

- คาราณี โพธิ์ไทร. (2552) การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตาม
มาตราตัวสะกดโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). นวัตกรรมการศึกษาชุด แบบฝึกหัด แบบเสริมทักษะ เพื่อพัฒนาผู้เรียน
และการจัดทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- ทิตนา แจมมณี. (2547). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ : ด้านสุนธากรพิมพ์.
- นฤมล สวนพันธ์. (2548). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนอ่านด้วยวิธีวิทยาศาสตร์
กับการสอนอ่านด้วยวิธี SQ3R. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). ลพบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นิลาภรณ์ ธรรมวิเศษ. (2546). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำในมาตราแม่กด สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการเรียน
การสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุรชัย ศิริมหาสาคร. (2547). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
บุ๊คพ้อยท์.
- เบญจวรรณ เสาวโค. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำตาม
มาตราตัวสะกดโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์ และคณะ. (2545). ชุดปฏิรูปการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 4. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร.
- ปัทมา วิญญูกุล. (2551). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้สอนตามความคิดหมวกหกใบกับวิธีการสอนตามแนวคิด
ของสเตอร์นเบอร์ก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ผ่องศรี สุริยะป้อ. (2545). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้บทเพลง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (ประถมศึกษา). เชียงใหม่ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เผชิญ กิจระการ. (2544). ดัชนีประสิทธิผล. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฝ้าย วิชาการ โรงเรียนไพศาลพิทยาคม. (2556). รายงานผลทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net).
บุรีรัมย์ : โรงเรียนไพศาลพิทยาคม.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรา พรามณี. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและ
การสอน). สุพรรณบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พงษ์ศักดิ์ พางาม. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การพัฒนาหลักสูตรและการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี.
- พุดศรี กิจเฉลา. (2544). การศึกษาความเข้าใจการอ่านความสามารถในการเขียนภาษาไทย
และความสนใจการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอน
โดยการใช้CIRC กับการสอนตามคู่มือครู. กศ.ม. (การสอนมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เผชิญ กิจระการ. (2545). ดัชนีประสิทธิผล. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยุภา บุญประสม. (2550). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รัชการดา เหลาแก้ว. (2550). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยักวิชาภาษาไทย สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- รัศมี แสนดี. (2544). การเปรียบเทียบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ :
นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2545). การเขียนแผนการสอน. กรุงเทพฯ : นึกพอยท์.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2548). เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ. นครปฐม : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณ แก้วแพรง. (2546). คู่มือการสอนเขียนขั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : พีรพัชรา.
- วรินทร์ จรูญกิจธรรม. (2544). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การพัฒนาหลักสูตร
และการเรียนการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). นวัตกรรมการเรียนรู้. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและ
การเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วรพรรณ สิทธิเลิศ. (2537). ผลของการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ
ภาษาอังกฤษและความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วราพร สิมมา. (2552). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับ
ปวส. 2 วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้วิธีแบบร่วมมือกัน
เรียนรู้แบบผสมผสานและวิธี สอนอ่านตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิริยา รัมภะ. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวดหกใบและวิธีการสอน
แบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศรีสุวรรณ วิวิธเทศ. (2545). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนแบบให้นักเรียนร่วมกันเรียนกับการสอน
ปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศศิธร ธัญลักษณ์นันท์ และคณะ. (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพฯ :
คอมฟอร์ม.

- ศุภรณ์ ภูวัต. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สาโรช ไสยสมบัติ. (2534). ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมจิตร สุขนร. (2551). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมนึก กัททิษฐี. (2546). การวัดผลการศึกษา. กาศสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สมปอง มูลเมือง. (2551). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะจากสื่อสิ่งพิมพ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). นุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมยศ นาวิการ. (2545). การบริหารเชิงกลยุทธ์กรณีศึกษาพฤติกรรมในองค์กร. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สมันดา วีรกุล. (2547). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านวรรณคดีไทยอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีสอนตามความคิดหมวดหกใบกับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). เอกสารเสริมความรู้สำหรับครูการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุพัตรา วงศ์จิระกิจ. (2551). แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนคำควบกล้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). นุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุกานดา อันดี. (2554). การพัฒนาหนังสือการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชุดนิทานพื้นบ้านระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). นุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สุภจิตร คงสุวรรณ. (2550). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ
ที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนอนุบาลศรีวิไล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.

สุวิทย์ มูลคำ. (2547). กลยุทธ์การสอนคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.

อัจฉรา ชิวพันธ์ และคณะ. (2532). หลักภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ :
บรรณกิจการพิมพ์.

อัมพร สุขเกษม. (2520). การอ่านหนังสือ. มหาสารคาม : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

อารี รุ่งเรือง. (2545). การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โดยใช้กิจกรรมการอ่าน. (ออนไลน์). Available : <http://www.onec.go.th/>

เอมอร พิพัฒน์สุข. (2534). การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียง ณ ช และ ซ ศ ษ ส
สำหรับนักเรียนที่พูดภาษาถิ่นอื่น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนา
ผักหมานหมากแงว อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Bush, C. L. & M. H. Huebner. (1970). **Strategies for Reading in the Elementary School.**
London : Macmillan Company.

Daccanay, F. R. & J. Donal. (1963). **Techniques and Procedures in Second Language
Teaching.** Quezon City : Alemer Phoenix Publishing House.

Davidson, J. L. (1971). The Relationship between Question and Pupils Responses during a
Directed Activity. **Dissertation Abstracts International** 12 : p. 6273-A.

Emerald, V. (1986). "Learning to Read Picture." in **Improving the Teaching and Reading.**
New York : Prentice-Hall, Inc.

Harris, L. A. & Smith, C. B. (1976). **Reading in Instruction.** New York : Holt, Rinehart and
Winston.

Hildreth, G. (1954). **Teaching Reading.** New York : Henry Holt and Company.

Mcpeake, P. G. "The Effects of Original Systematic Study Worksheet, Read Level and Sex on
the Spelling Achievement of Sixth Grade Students," **Dissertation Abstracts
International.** 39(12) : 1799-A ; June.

Miller, L. L. (1972). **Developing Efficiency**. Minnesota : Burgess Publishing Company.

Millet, J. D. (1954). **Management in the Publics Service : The Quest for Effective Performance**. New York: Mcgraw-Hill Book Compan.

Mullins, L. J. (1985). **Management and organizational behavior**. London: Pitman Publishing Limited.

Green, A. H. & Petty, T. W. (1971). "Language Workbook and Practices Materials," In **Developing Language Skills in the Elementary School**. New York : Allyn and Bacon.

Piaget, J. (1970). **Genetic Epistemology**. New York : W.W Norton & Company.

River, W.M. (1996). **Teaching Foreign Language Skills**. Chicago : The University of Chicago.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ว ๕๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายไพบูลย์ มั่นยืน

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยมี ดร.เทพพร โลมารักษ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๕๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายพิทักษ์ ทวันเวช

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยมี ดร.เทพพร โลมารักษ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ตีอ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๕๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางศิริวรรณ มาวิเศษ

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยมี ดร.เทพพร โลมารักษ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อก ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๕๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไพศาลพิทยาคม

ด้วย ว่าที่ ร.ต. วชิรินทร์ เรืองสุขสุด นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” โดยมี อาจารย์ ดร.เทพพร โลมารักษ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลอง ใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ ว่าที่ ร.ต. วชิรินทร์ เรืองสุขสุด ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1/9
เรื่อง ประวัติตำนานท้าวผาแดงนางสีดา	เวลา 2 ชั่วโมง
จัดการเรียนรู้โดย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด	สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2559

---

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องอย่างพินิจวิเคราะห์ ไคร่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ววิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องเพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ทำความเข้าใจ จับประเด็นสาระสำคัญ วิเคราะห์และประเมินค่าของเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง ประวัติตำนานท้าวผาแดงนางสีดาแล้ว นักเรียนสามารถ

- 4.1 จับใจความสำคัญอย่างมีวิจารณญาณจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้
- 4.2 เขียนสรุปข้อคิด คุณค่าที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง
- 4.3 มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ
- 5.2 ประวัติตำนานท้าวผาแดงนางสีดา

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1) แบ่งกลุ่มนักเรียนตามการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ละครึ่ง ละครึ่งความสามารถ ระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกันมีการช่วยเหลือ ซึ่งกัน และกัน เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนคนและส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ

2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ประวัติตำนานท้าวมหาสงครามต์ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

3) นักเรียนฟังครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ประวัติตำนานท้าวมหาสงครามต์

4) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน

5) นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงวิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยนักเรียนและครูร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการอ่านจับใจความอย่างมี วิจารณ์ญาณ ประวัติตำนานท้าวมหาสงครามต์

ชั่วโมงที่ 2

1) นักเรียนรับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ประวัติตำนานท้าวมหาสงครามต์ เป็นรายบุคคล เพื่อทำแบบฝึกทักษะโดยที่มีครูเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ ให้นักเรียนตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง

กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ ให้นักเรียนจับประเด็นสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง ประวัติตำนานท้าวมหาสงครามต์

กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ ให้นักเรียนแยกแยะว่าอะไรจริง ไม่จริง หรืออะไรมีเหตุผล อะไรไม่มีเหตุผล

กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า ให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

2) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ประวัติตำนานท้าวมหาสงครามต์ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

3) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงสรุปใจความจากเรื่อง ประวัติตำนานท้าวหาซงกรานต์

4) นักเรียนฟังครูสรุปเรื่องมารยาทในการอ่าน รวมถึงคุณธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ ในการปฏิบัติงานและในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อน พยายามทำงานหาคำตอบด้วยตนเอง หากไม่เข้าใจให้ถามเพื่อนหรือครู เพราะคะแนนที่นักเรียน ทำได้จะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมากกว่าการลอกงานเพื่อนมาส่ง

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 1 เรื่อง การอ่าน จับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ประวัติตำนานท้าวหาซงกรานต์

7.2 แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ประวัติตำนานท้าวหาซงกรานต์ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.3 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ประวัติตำนานท้าวหาซงกรานต์ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.4 ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

8. การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
1. ประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรม กลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมรายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ตรวจสอบผลงาน	แบบบันทึกการตรวจผลงาน	นักเรียนมีคะแนนผลงานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

10. บันทึกความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหารสถานศึกษา

(นายสมคิด สิทธิสาร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1/9

เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์

คำชี้แจง ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นกลุ่ม และให้ลงคะแนน
ในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

กลุ่มที่	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่าง เต็มความสามารถ (3)	ร่วมปรึกษาและวางแผนกับเพื่อน ในกลุ่ม (3)	เป็นผู้นำและผู้ตามในโอกาส ที่เหมาะสม (3)	ร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็น ประโยชน์ (3)	การรับฟังความคิดเห็นจาก สมาชิก	รวมคะแนน (15)	คิดเป็นร้อยละ 100	สรุปผล การประเมิน	
								ผ่าน	ไม่ผ่าน
1									
2									
3									
4									
5									
6									

เกณฑ์การประเมิน

ผ่าน คือ นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

ไม่ผ่าน คือ นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกลุ่มต่ำกว่าร้อยละ 80

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่..... เดือน.....พ.ศ. ....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนน (RUBRIC) แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	มีความสนใจและตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเป็นอย่างมาก	มีความสนใจและตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายพอใช้	มีความสนใจและตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายบ้าง ไม่สนใจบ้าง
2. ร่วมปรึกษาและวางแผนกับเพื่อนในกลุ่ม	ร่วมปรึกษาและวางแผนการทำงานกับเพื่อนในกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ	ร่วมปรึกษาและวางแผนการทำงานกับเพื่อนในกลุ่มพอใช้	ร่วมปรึกษาและวางแผนการทำงานกับเพื่อนในกลุ่มบ้าง ไม่สนใจบ้าง
3. เป็นผู้นำและผู้ตามในโอกาสที่เหมาะสม	เป็นผู้นำและผู้ตามเป็นอย่างดีในโอกาสที่เหมาะสมอย่างเต็มความสามารถ	เป็นผู้นำและผู้ตามบ้างบางครั้งในโอกาสที่เหมาะสมอย่างเต็มความสามารถ	เป็นผู้นำและผู้ตามบ้างบางครั้งในบางโอกาส
4. ร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์	ร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ	ร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการทำงานพอใช้	ร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการทำงานบ้างในบางครั้ง
5. การรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่ม	การรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่ม	การรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่มพอใช้	การรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในกลุ่มบ้างในบางครั้ง

แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1/9

เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์

คำชี้แจง ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นรายบุคคล และให้ลงคะแนนในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียน (3)	การตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น (3)	สรุปสาระสำคัญและลำดับความคิดได้อย่างต่อเนื่อง (3)	การมีจิตสาธารณะ (3)	ความมีมารยาทในการอ่าน (3)	รวมคะแนน (15)	คิดเป็นร้อยละ 100	สรุปผล การประเมิน	
								ผ่าน	ไม่ผ่าน
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

เกณฑ์การประเมิน

ผ่าน คือ นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

ไม่ผ่าน คือ นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมรายบุคคลต่ำกว่าร้อยละ 80

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่..... เดือน.....พ.ศ. ....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนน (RUBRIC) แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. ความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียน	มีความสนใจและตั้งใจในการทำงานเป็นอย่างมาก มีการเตรียมพร้อมตนเองเพื่อการเรียนเป็นอย่างดี	มีความสนใจและตั้งใจในการทำงานพอใช้ได้ มีการเตรียมพร้อมตนเองเพื่อการเรียนบ้าง	มีความสนใจบ้าง ไม่สนใจบ้าง และไม่มีการเตรียมตัวในการเรียน
2. การสรุปสาระสำคัญและลำดับความคิดได้อย่างต่อเนื่อง	สรุปสาระสำคัญได้ชัดเจน อ่านเข้าใจได้ถูกต้องและลำดับความคิดได้อย่างต่อเนื่อง	สรุปสาระสำคัญได้อ่านพอเข้าใจแต่ลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง	สรุปสาระสำคัญอ่านไม่เข้าใจและลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง
3. การตั้งคำถามและตอบคำถาม	ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ตรงประเด็นครอบคลุม ชัดเจน มีเหตุผล มีความมั่นใจในการพูดเป็นอย่างดี	ตั้งคำถามและตอบคำถามตรงประเด็นครอบคลุม เป็นส่วนใหญ่ มีความมั่นใจในการพูดบ้างเล็กน้อย	ตั้งคำถามและตอบคำถามตรงประเด็นเป็นส่วนน้อย ตอบคำถาม ไม่ครอบคลุม ไม่ชัดเจน และไม่สมเหตุสมผล ขาดความมั่นใจในการพูด
4. การมีจิตสาธารณะ	นักเรียนมีจิตสาธารณะช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มเป็นอย่างดี	นักเรียนมีจิตสาธารณะช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มพอใช้	นักเรียนมีจิตสาธารณะช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มบ้างบางครั้ง
5. ความมีมารยาทในการอ่าน	มีมารยาทในการอ่านอ่านถูกต้องชัดเจน	มีมารยาทในการอ่านอ่านถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	มีมารยาทในการอ่านอ่านถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนน้อย

เลขที่	แบบฝึกทักษะ เล่มที่ 1								สรุปผลการประเมิน	
	ทดสอบก่อนเรียน (5)	กิจกรรมที่ 1 (5)	กิจกรรมที่ 2 (5)	กิจกรรมที่ 3 (5)	กิจกรรมที่ 4 (5)	ทดสอบหลังเรียน (5)	รวมคะแนน (30)	คิดเป็นร้อยละ 100	ผ่าน	ไม่ผ่าน
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										
32										
33										
34										
35										
36										
37										
38										

เกณฑ์การประเมิน

ผ่าน คือ นักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

ไม่ผ่าน คือ นักเรียนมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 80

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ความสามารถในการอ่านอย่างพินิจ วิเคราะห์ใคร่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็น ความประกอบแล้ววิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำ ความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องเพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

วิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีวิธีการ เริ่มจากการรับรู้ ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านแล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเมินค่าและ นำประโยชน์หรือแนวคิดจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรื่องสุขสุด ผู้สอน

แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนา
การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ
โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC

เล่มที่ 1 ประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด
โรงเรียนไพศาลพิทยาคม
อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

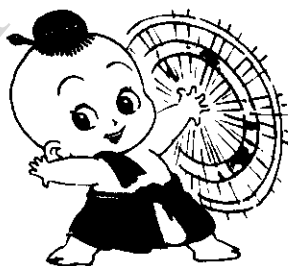

แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 1 ประวัติ
ตำนานท้าวผาแดงนางสีดา เล่มนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเสริมทักษะการเรียนรู้
เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดอย่างเป็น
ระบบ คิดอย่างมีเหตุผล มีการไตร่ตรองมองเห็นการณ์ไกล และรู้จักนำความสามารถในการคิด
ไปใช้ในการเผชิญสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ อย่างมี
วิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 1 ประวัติตำนานท้าวผาแดงนางสีดา เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อ
ครูผู้สอนในการนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนต่อไป

ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรื่องสุขสุด

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
คำชี้แจง	ก
จุดประสงค์การเรียนรู้	ค
แบบทดสอบก่อนเรียน	1
ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ	2
บทอ่าน	3
กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ	6
กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ	7
กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์	8
กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า	9
แบบทดสอบหลังเรียน	10
ภาคผนวก	11
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	12
เฉลยกิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ	13
เฉลยกิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ	14
เฉลยกิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์	15
เฉลยกิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า	16
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	17
บรรณานุกรม	18

แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้
แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนทั้งหมด
9 เล่ม

2. แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้
แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย

- เล่มที่ 1 เรื่อง ประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์
- เล่มที่ 2 เรื่อง ตำนานพญาคันคาก
- เล่มที่ 3 เรื่อง นางพญากาเผือก
- เล่มที่ 4 เรื่อง ตำนานผาแดง-นางไอ่
- เล่มที่ 5 เรื่อง เสียงเล่าขานตำนานท้าวปาจิต-นางอรพิม
- เล่มที่ 6 เรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่
- เล่มที่ 7 เรื่อง ตำนานแม่น้ำโจง
- เล่มที่ 8 เรื่อง ไหมแท้ที่แม่ทอ
- เล่มที่ 9 เรื่อง คำรำลือดงแม่นางเมือง

3. แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้
แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีส่วนประกอบ
ดังนี้

- 3.1 ชื่อชุดแบบฝึกทักษะ
- 3.2 คำนำ
- 3.3 สารบัญ

3.4 คำชี้แจง

3.5 จุดประสงค์การเรียนรู้

3.6 แบบทดสอบก่อนเรียน

3.7 ใบความรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

3.8 บทอ่าน

3.9 กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ

3.10 กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ

3.11 กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์

3.12 กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า

3.13 แบบทดสอบหลังเรียน

3.14 ภาคผนวก

- เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

- เฉลยกิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ

- เฉลยกิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ

- เฉลยกิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์

- เฉลยกิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า

- เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

3.15 บรรณานุกรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนศึกษาแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วนักเรียนสามารถ

1. ด้านความรู้

- 1.1 รู้ เข้าใจความหมาย และวิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณได้
- 1.2 รู้ และเข้าใจความหมายของคำศัพท์จากเรื่องที่อ่านได้
- 1.3 รู้และเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้

2. ด้านทักษะกระบวนการ

- 2.1 อ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ได้
- 2.2 จับประเด็นสาระสำคัญจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้
- 2.3 วิเคราะห์ แยกแยะเนื้อเรื่องที่อ่านได้
- 2.4 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
- 2.5 เขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านได้

3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 3.1 มีการวางแผนขั้นตอนในการทำงาน
- 3.2 มีความรับผิดชอบในการทำงาน
- 3.3 มีวินัยในการทำงาน
- 3.4 มีมารยาทในการอ่าน
- 3.5 มีความซื่อสัตย์

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง ประวัติตำนานท้าวมหาสงครามต์

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข หรือ ค ที่ถูกที่สุด
เพียงข้อเดียว (5 ข้อ 5 คะแนน)

1. ท้าวกบิลพรหมสถิตอยู่ที่ไหน
  - ก. พรหมโลกชั้นที่ 2
  - ข. พรหมโลกชั้นที่ 3
  - ค. พรหมโลกชั้นที่ 4
2. ท้าวกบิลพรหมมีธิดากี่องค์
  - ก. 7 องค์
  - ข. 8 องค์
  - ค. 9 องค์
3. ท้าวกบิลพรหมใคร่ทดสอบความสามารถของธรรมาลกุมารโดยสัญญาว่า
ถ้าธรรมาลกุมารตอบได้จะทำอย่างไร
  - ก. ตัดแขนท้าวกบิลพรหมขึ้นบูชา
  - ข. ตัดหัวธรรมาลกุมารขึ้นบูชา
  - ค. ตัดหัวท้าวกบิลพรหมขึ้นบูชา
4. เวลาเช้าเราคืออยู่ที่ใด
  - ก. ออก
  - ข. เพ้า
  - ค. หน้า
5. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องประวัติตำนานท้าวมหาสงครามต์ คืออะไร
  - ก. ต้องรู้จักพุดจาไอ้อวด
  - ข. ต้องรู้จักพุดจาให้มากความ
  - ค. ต้องรักษาสัจจะวาจามั่น

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ความสามารถในการอ่านอย่างพินิจวิเคราะห์ ใคร่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ว วิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่าง ถูกต้องเพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

วิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีวิธีการ เริ่มจาก การรับรู้ ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านแล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าและนำประโยชน์หรือ แนวคิดจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด ผู้สอน

ประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

ท้าวกบิลพรหม สถิตอยู่บนพรหมโลกชั้นที่ ๓ มหาพรหมภูมิมีหน้าที่สอดส่องดูแลวลงมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลาย มีพระธิดา ๗ องค์ คือ ทุงษเทวี ราโคเทวี รากษสเทวี มณฑาเทวี กิรีนเทวี กมีทาเทวี และมโหธรเทวี ทรงพระสิริโฉมงดงามยิ่งนัก ประวัติของท้าวกบิลพรหมและพระธิดาทั้ง ๗ เกี่ยวเนื่องกับตำนานสงกรานต์ ได้เล่าขานสืบต่อกันมา สมัยคันทร์กัลป์เศรษฐีคนหนึ่งมาพบนักเลงสุราโดยบังเอิญ ได้ถูกนักเลงสุรากล่าวเย้ยหยันดูถูก เศรษฐีว่า ท่านเศรษฐีมีสมบัติก็มากมายมหาศาล แต่จะมีบุตรมากเกิดสักคนไม่ ข้าพเจ้าเสียดีกว่าท่านเป็นไหนๆ มีบุตรตั้ง ๒ คนรูปร่างงดงามหมดจดน่ารัก ท่านคงมีเวรมีกรรม ไม่สามารถมีบุตรไว้สืบสกุลอย่างข้าพเจ้าได้ ท่านเศรษฐีมีความสบายใจและน้อยใจตัวเอง เผื่อแต่คิดว่าจะทำอย่างไร จึงได้จัดเครื่องสังเวบูชาพระอาทิตย์และพระจันทร์วอนขอบุตรเป็นเวลา ๓ ปี ก็มีได้บุตรตามความปรารถนา ครั้นถึงฤดูคิมหันต์ วันสงกรานต์ เศรษฐีจึงพาบริวารไปยังต้นไทร นำเอาข้าวสารมาล้างน้ำ ๗ ครั้ง แล้วหุงบูชารุกขเทวดา ณ ใต้ต้นไทรนั้นพร้อมด้วยโภชนาหารดอกไม้เครื่องหอม และผ้าแพรว ๓ สี ตั้งจิตอธิษฐานขอบุตรต่อ รุกขเทวดา ณ พระไทรแห่งนั้น และด้วยความเมตตาสงสารพระไทรจึงขึ้นไปเฝ้าพระอินทร์ให้ประทานบุตรแก่เศรษฐี พระอินทร์ได้ส่งธรรมาบาลเทวบุตร จูติลงมาเกิดเป็นบุตรเศรษฐี มีชื่อว่าธรรมาบาลกุมาร มีสติปัญญาความสามารถฉลาดรอบรู้ศิลปศาสตร์ต่างๆ สามารถบอกมงคลกาลเป็นที่ยกย่องแก่คนทั้งหลายในชมพูทวีป

ประวัติตำนานท้าวมหาสงครามต์ (ต่อ)

จากคำเล่าลือท้าวกบิลพรหมใคร่ทดสอบความสามารถของธรรมาบาลกุมาร จึงเสด็จมายังโลกมนุษย์พบกับธรรมาบาลกุมาร เพื่อขอลาปัญหา ๓ ข้อ โดยมีสัญญาว่า ถ้าธรรมาบาลตอบได้ ท้าวกบิลพรหมตัดหัวตนเองขึ้นบูชา ถ้าธรรมาบาลตอบไม่ได้ธรรมาบาลจะต้องตัดหัวตนเองขึ้นบูชา และให้เวลาคิดปัญหา ๗ วัน ธรรมาบาลรับพนันตอบปัญหา ท้าวกบิลพรหม ๓ ข้อ

ข้อที่ ๑ เวลาเช้าราศีอยู่ที่ใด

ข้อที่ ๒ เวลาเที่ยงราศีอยู่ที่ใด

ข้อที่ ๓ เวลาค่ำราศีอยู่ที่ใด

ธรรมาบาลกุมารเฝ้าขบคิดปัญหาคิดเท่าไรก็คิดไม่ออกคงเหลือเวลาอีกเพียง ๑ วัน รู้สึกท้อแท้ใจจึงเดินไปพักคิดอยู่ใต้ต้นไทรใหญ่ ทันใดนั้นก็ได้ยินเสียงนกอินทรีตัวเมียพูดโต้ตอบกันว่า

นกอินทรีตัวผู้พูด "พรุ่งนี้เราจะได้กินเนื้อมนุษย์เป็นอาหารเพราะครบ ๗ วันที่ธรรมาบาลจะต้องตอบปัญหาท้าวกบิลพรหม ถ้าตอบปัญหาไม่ได้จะต้องถูกตัดหัว"

นกอินทรีตัวเมียพูด "ท่านรู้จักแก้ปัญหานั้นหรือไม่"

นกอินทรีตัวผู้ตอบ "รู้สิ เวลาเช้า ราศีนั้นอยู่ที่หน้าคนทั้งหลายต้องเอาน้ำล้างหน้า เวลาเที่ยงราศีอยู่ที่อก คนทั้งหลายจึงเอาน้ำมาลูบอก เวลาเย็น ราศีอยู่ที่เท้าคนทั้งหลายต้องเอาน้ำมาล้างเท้า"

ครั้นธรรมาบาลกุมาร ได้ฟังจดจำคำในการแก้ปัญหาก็อย่างแม่นยำ ครบกำหนด ๗ วันตามสัญญา ท้าวกบิลพรหมก็ลงมาตามทีนั้นคหมายไว้กับธรรมาบาลกุมาร ธรรมาบาลกุมารแก้ปัญหานั้นได้อย่างคล่องแคล่ว ท้าวกบิลพรหมได้ฟังคำตอบก็กล่าวว่า "เจ้าเป็นผู้ชนะ เราเป็นผู้แพ้ จะต้องเลี้ยวหัวให้เป็นรางวัลตามสัจจะวาจา"

ประวัติตำนานท้าวมหาสงครามต์ (ต่อ)

ท้าวกบิลพรหมได้เรียกพระธิดาทั้ง ๗ องค์ ซึ่งเป็นบาทบริจาริกาของพระอินทร์เข้ามาหา แล้วตั้งความว่า

๑. อย่าให้เศียรของเราตกถึงพื้นดินเป็นอันขาด ถ้าตกถึงพื้นดินเมื่อใดจะเกิดไฟบรรลัยกัลป์ล้างโลก

๒. อย่าให้เศียรของเราตกลงไปในมหาสมุทร น้ำจะแห้งขอดตลอดไป

๓. อย่าทิ้งเศียรของเราลอยไปในอากาศ จะทำให้ฝนแล้งตลอดไป

ท้าวกบิลพรหมจึงสั่งให้นางทงษเทวีนำเอาพานทองมารองรับพระเศียร และให้เทพบริษัททำประทักษิณเวียนรอบเขาพระสุเมรุ แล้วเชิญเข้าประดิษฐานในมณฑลถ้ำคันธธุลี ณ เขาไกรลาสบูชาด้วยเครื่องทิพย์ชื่อ ภควดี ใช้เป็นที่ประชุมเทพยดา แล้วนำเอาเอาถาดมุนาคมาล้างในสระอโนดาต ๗ ครั้ง แล้วแจกจ่ายกันเสวยโดยทั่วกัน และเมื่อครบกำหนด ๑ ปี ถือกันว่าเป็นวันมหาสงครามต์ เทพบริษัทแสนโกฏิพร้อมด้วยพระธิดาทั้ง ๗ องค์ ผลัดเวรกันเชิญพระเศียรท้าวกบิลพรหมแห่แห่นำประทักษิณไปรอบเขาพระสุเมรุเป็นประจำทุกปี

กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์ แล้วตอบคำถาม
ต่อไปนี้ (5 คะแนน)

ใคร

.....
.....
.....

ทำอะไร

.....
.....

ที่ไหน

.....
.....

เมื่อไหร่

.....
.....
.....

อย่างไร

.....
.....
.....

แบบทดสอบหลังเรียน**เรื่อง ประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์**

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข หรือ ค ที่ถูกที่สุด
เพียงข้อเดียว (5 ข้อ 5 คะแนน)

1. ท้าวกบิลพรหมใคร่ทดสอบความสามารถของธรรมาบาลกุมาร โดยสัญญาว่า
ถ้าธรรมาบาลกุมารตอบได้จะอย่างไร
  - ก. ตัดหัวธรรมาบาลกุมารขึ้นบูชา
  - ข. ตัดแขนท้าวกบิลพรหมขึ้นบูชา
  - ค. ตัดหัวท้าวกบิลพรหมขึ้นบูชา
2. ท้าวกบิลพรหมสถิตอยู่ที่ไหน
  - ก. พรหมโลกชั้นที่ 4
  - ข. พรหมโลกชั้นที่ 3
  - ค. พรหมโลกชั้นที่ 2
3. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์ คืออะไร
  - ก. ต้องรู้จักพุดจาไ้อวด
  - ข. ต้องรักษาสัจจะวาจามั่น
  - ค. ต้องรู้จักพุดจาให้มากความ
4. ท้าวกบิลพรหมมีธิดากี่องค์
  - ก. 9 องค์
  - ข. 8 องค์
  - ค. 7 องค์
5. เวลาเขาราศีอยู่ที่ใด
  - ก. เถา
  - ข. ออก
  - ค. หน้า

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง ประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์

ก่อนเรียน	
ข้อ	เฉลย
1	ข.
2	ก.
3	ข.
4	ก.
5	ค.

เฉลยกิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์ แล้วตอบคำถาม
ต่อไปนี้ (5 คะแนน)

ใคร

ท้าวกบิลพรหม-พระศิวะทั้ง-7-องค์ คือ-ทวงษเทวี-รังโคเทวี-ราชมณฑวิมลเทพี
อิรีนเทวี ภูมิเทพี และมโหธรเทวี บัลเลงสุว-ธรรมบาลกุมาร

ทำอะไร

ท้าวกบิลพรหมต้องการทดสอบความสามารถของธรรมบาลกุมารจึงถามคำถาม
โดยสัญญาว่าถ้าธรรมบาลกุมารตอบได้จะตัดหัวตนเอง

ที่ไหน

พรหมโลกชั้นที่ 3, โลกมนุษย์, ใต้ต้นไม้

เมื่อไหร่

ฤดูแล้ง, วันสงกรานต์

อย่างไร

ท้าวกบิลพรหมได้ตัดหัวตนเองตามที่ได้สัญญาไว้และได้ให้พระศิวะทั้ง-7-องค์--
ผลัดเปลี่ยนเวรกันเชิญพระเศียรแห่ไปรอบเขาพระสุเมรุเป็นประจำทุกปี

เฉลย กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องประวัติตำนานท้าวมหาสงกรานต์ แล้วจับประเด็น
สาระสำคัญ (5 คะแนน)

สาระสำคัญของเรื่อง

การตรวจคำตอบและการให้คะแนนอยู่ในดุลยพินิจของครู

เฉลย กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม (5 คะแนน)

“ท่านเศรษฐีมีสมบัติมากมายมหาศาล แต่จะมีบุตรมาเกิดสักคนไม่
ข้าพเจ้าเสียดีกว่าท่านเป็นไหนๆ มีบุตรตั้ง ๒ คนรูปร่างงดงามหมดจดน่ารัก
ท่านคงมีเวรมีกรรม ไม่สามารถมีบุตรไว้สืบสกุลอย่างข้าพเจ้าได้”

คำถาม นักเรียนคิดว่าข้อความข้างต้นจริงหรือไม่ เพราะเหตุใด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

การตรวจคำตอบและการให้คะแนนอยู่ในดุลยพินิจของครู

เฉลย กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน (5 คะแนน)

ข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับ

แนวคำตอบ

1. ควรรักษาสัจจะวาจาให้มั่น
2. ไม่ควรกล่าวเหยียดหยันผู้อื่น
3. จงตั้งมั่นในความดี คิดดี ปฏิบัติดี
4. ควรไฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
5. ควรปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง ประวัติตำนานท้าวมหาสงครามต์

หลังเรียน	
ข้อ	เฉลย
1	ก.
2	ข.
3	ข.
4	ก.
5	ก.

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2/9
เรื่อง ตำนานพญาคันคาก	เวลา 2 ชั่วโมง
จัดการเรียนรู้โดย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด	สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2559

---

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องอย่างพินิจวิเคราะห์ ใคร่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ววิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ทำความเข้าใจ จับประเด็น สาระสำคัญ วิเคราะห์และประเมินค่าของเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง ตำนานพญาคันคากแล้ว นักเรียนสามารถ

- 4.1 จับใจความสำคัญอย่างมีวิจารณญาณจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้
- 4.2 เขียนสรุปข้อคิด คุณค่าที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง
- 4.3 มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

5.2 ตำนานพญาคันคาก

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) แบ่งกลุ่มนักเรียนตามการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๓-๕ คน ๓-๕ คน ๓-๕ คน ทำกิจกรรมร่วมกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนคนและส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน
- 3) นักเรียนฟังครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก
- 4) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน
- 5) นักเรียนทบทวนความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงวิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยนักเรียนและครูร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก

ชั่วโมงที่ 2

- 1) นักเรียนรับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก เป็นรายบุคคล เพื่อทำแบบฝึกทักษะโดยที่มีครูเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะ ได้แก่
  - กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ ให้นักเรียนตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง
  - กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ ให้นักเรียนจับประเด็นสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง ตำนานพญาคันคาก
  - กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ ให้นักเรียนแยกแยะว่าอะไรจริง ไม่จริง หรืออะไรมีเหตุผล อะไรไม่มีเหตุผล
  - กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า ให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

2) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

3) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงสรุปใจความจากเรื่อง ตำนานพญาคันคาก

4) นักเรียนฟังครูสรุปเรื่องมารยาทในการอ่าน รวมถึงคุณธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ ในการปฏิบัติงานและในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อน พยายามทำงานหาคำตอบด้วยตนเอง หากไม่เข้าใจให้ถามเพื่อนหรือครู เพราะคะแนนที่นักเรียน ทำได้จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมากกว่าการลอกงานเพื่อนมาส่ง

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก

7.2 แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.3 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.4 ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

8. การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
1. ประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมรายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ตรวจสอบผลงาน	แบบบันทึกการตรวจสอบผลงาน	นักเรียนมีคะแนนผลงานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....
 .....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
 .....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

10. บันทึกความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้บริหารสถานศึกษา

(นายสมคิด สิทธิสาร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 หน่วยการเรียนรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2/9
 เรื่อง ตำนานพญาคันคาก เวลา 2 ชั่วโมง
 จัดการเรียนรู้โดย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2559

---

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
 ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
 แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องอย่างพินิจวิเคราะห์ ไตร่ตรอง
 และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ววิเคราะห์
 แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
 เพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ทำความเข้าใจ จับประเด็น
 สาระสำคัญ วิเคราะห์และประเมินค่าของเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง ตำนานพญาคันคากแล้ว นักเรียนสามารถ

4.1 จับใจความสำคัญอย่างมีวิจารณญาณจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4.2 เขียนสรุปข้อคิด คุณค่าที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง

4.3 มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

5.1 การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

5.2 ตำนานพญาคันคาก

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) แบ่งกลุ่มนักเรียนตามการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๓-๕ คน คละเพศ คละความสามารถ ระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน
- 3) นักเรียนฟังครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก
- 4) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณโดยให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน
- 5) นักเรียนทบทวนความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงวิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยนักเรียนและครูร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก

ชั่วโมงที่ 2

- 1) นักเรียนรับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก เป็นรายบุคคล เพื่อทำแบบฝึกทักษะโดยที่มีครูเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะ ได้แก่
  - กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ ให้นักเรียนตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง
  - กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ ให้นักเรียนจับประเด็นสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง ตำนานพญาคันคาก
  - กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ ให้นักเรียนแยกแยะว่าอะไรจริง ไม่จริง หรืออะไรมีเหตุผล อะไรไม่มีเหตุผล
  - กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า ให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

2) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

3) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงสรุปใจความจากเรื่อง ตำนานพญาคันคาก

4) นักเรียนฟังครูสรุปเรื่องมารยาทในการอ่าน รวมถึงคุณธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ ในการปฏิบัติงานและในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อน พยายามทำงานหาคำตอบด้วยตนเอง หากไม่เข้าใจให้ถามเพื่อนหรือครู เพราะคะแนนที่นักเรียน ทำได้จะทำให้ นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมากกว่าการลอกงานเพื่อนมาส่ง

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 2 เรื่อง การอ่าน จับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานพญาคันคาก

7.2 แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนาน พญาคันคาก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.3 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนาน พญาคันคาก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.4 ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

8. การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
1. ประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรม กลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมรายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ตรวจสอบผลงาน	แบบบันทึกการตรวจผลงาน	นักเรียนมีคะแนนผลงานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

10. บันทึกความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหารสถานศึกษา

(นายสมคิด สิทธิสาร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3/9
เรื่อง นางพญากาเผือก	เวลา 2 ชั่วโมง
จัดการเรียนรู้โดย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรื่องสุขสุด	สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2559

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องอย่างพินิจวิเคราะห์ ไคร์ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ววิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ทำความเข้าใจ จับประเด็น สาระสำคัญ วิเคราะห์และประเมินค่าของเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง นางพญากาเผือกแล้ว นักเรียนสามารถ

- 4.1 จับใจความสำคัญอย่างมีวิจารณญาณจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้
- 4.2 เขียนสรุปข้อคิด คุณค่าที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง
- 4.3 มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

5.2 นางพญากาเผือก

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) แบ่งกลุ่มนักเรียนตามการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย คณะพิเศษ คณะความสามารถ ระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนคนและส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ นางพญากาเผือก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน
- 3) นักเรียนฟังครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ นางพญากาเผือก
- 4) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาก่อนการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน
- 5) นักเรียนทบทวนความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงวิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยนักเรียนและครูร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ นางพญากาเผือก

ชั่วโมงที่ 2

- 1) นักเรียนรับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ นางพญากาเผือก เป็นรายบุคคล เพื่อทำแบบฝึกทักษะ โดยที่มีครูเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะ ได้แก่
  - กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ ให้นักเรียนตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง
  - กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ ให้นักเรียนจับประเด็นสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง นางพญากาเผือก
  - กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ ให้นักเรียนแยกแยะว่าอะไรจริง ไม่จริง หรืออะไรมีเหตุผล อะไรไม่มีเหตุผล
  - กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า ให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

2) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ นางพญากาเหือก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

3) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงสรุปใจความจากเรื่อง นางพญากาเหือก

4) นักเรียนฟังครูสรุปเรื่องมารยาทในการอ่าน รวมถึงคุณธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ ในการปฏิบัติงานและในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อน พยายามทำงานหาคำตอบด้วยตนเอง หากไม่เข้าใจให้ถามเพื่อนหรือครู เพราะคะแนนที่นักเรียน ทำได้จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมากกว่าการลอกงานเพื่อนมาส่ง

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 3 เรื่อง การอ่าน จับใจความอย่างมีวิจารณญาณ นางพญากาเหือก

7.2 แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ นางพญากาเหือก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.3 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ นางพญากาเหือก จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.4 ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

8. การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
1. ประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมรายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ตรวจสอบผลงาน	แบบบันทึกการตรวจสอบผลงาน	นักเรียนมีคะแนนผลงานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

10. บันทึกความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหารสถานศึกษา

(นายสมคิด สิทธิสาร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4/9
เรื่อง ตำนานผาแดง-นางไอ่	เวลา 2 ชั่วโมง
จัดการเรียนรู้โดย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด	สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2559

---

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องอย่างพินิจวิเคราะห์ ใคร่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ววิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ทำความเข้าใจ จับประเด็น สาระสำคัญ วิเคราะห์และประเมินค่าของเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง ตำนานผาแดง-นางไอ่แล้ว นักเรียนสามารถ

- 4.1 จับใจความสำคัญอย่างมีวิจารณญาณจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้
- 4.2 เขียนสรุปข้อคิด คุณค่าที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง
- 4.3 มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

5.2 ตำนานผาแดง-นางไอ่

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) แบ่งกลุ่มนักเรียนตามการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4-5 คน ฝึกฝนทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนคนและส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานผาแดง-นางไอ่ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน
- 3) นักเรียนฟังครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานผาแดง-นางไอ่
- 4) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน
- 5) นักเรียนทบทวนความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงวิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยนักเรียนและครูร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานผาแดง-นางไอ่

ชั่วโมงที่ 2

- 1) นักเรียนรับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานผาแดง-นางไอ่ เป็นรายบุคคล เพื่อทำแบบฝึกทักษะโดยที่มีครูเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ ให้นักเรียนตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง

กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ ให้นักเรียนจับประเด็นสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง ตำนานผาแดง-นางไอ่

กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ ให้นักเรียนแยกแยะว่าอะไรจริง ไม่จริง หรืออะไรมีเหตุผล อะไรไม่มีเหตุผล

กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า ให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

2) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานผาแดง-นางไอ่ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

3) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงสรุปใจความจากเรื่อง ตำนานผาแดง-นางไอ่

4) นักเรียนฟังครูสรุปเรื่องมารยาทในการอ่าน รวมถึงคุณธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ ในการปฏิบัติงานและในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อน พยายามทำงานหาคำตอบด้วยตนเอง หากไม่เข้าใจให้ถามเพื่อนหรือครู เพราะคะแนนที่นักเรียน ทำได้จะทำให้ นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมากกว่าการลอกงานเพื่อนมาส่ง

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 4 เรื่อง การอ่าน จับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานผาแดง-นางไอ่

7.2 แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนาน ผาแดง-นางไอ่ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.3 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานผาแดง-นางไอ่ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.4 ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

8. การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
1. ประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมรายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ตรวจสอบผลงาน	แบบบันทึกการตรวจผลงาน	นักเรียนมีคะแนนผลงานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

10. บันทึกความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหารสถานศึกษา

(นายสมคิด สิทธิสาร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5/9
เรื่อง เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจืด-นางอรพิม	เวลา 2 ชั่วโมง
จัดการเรียนรู้โดย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรื่องสุขสุด	สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2559

---

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องอย่างพินิจวิเคราะห์ ใคร่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ววิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ทำความเข้าใจ จับประเด็น สาระสำคัญ วิเคราะห์และประเมินค่าของเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจืด-นางอรพิมแล้ว นักเรียนสามารถ

4.1 จับใจความสำคัญอย่างมีวิจารณญาณจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4.2 เขียนสรุปข้อคิด คุณค่าที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง

4.3 มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

5.1 การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

5.2 เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจิด-นางอรพิม

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) แบ่งกลุ่มนักเรียนตามการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย คณะพิเศษ คณะความสามารถ ระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจิด-นางอรพิม จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน
- 3) นักเรียนฟังครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจิด-นางอรพิม
- 4) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน
- 5) นักเรียนทบทวนความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงวิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยนักเรียนและครูร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจิด-นางอรพิม

ชั่วโมงที่ 2

- 1) นักเรียนรับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 5 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจิด-นางอรพิม เป็นรายบุคคล เพื่อทำแบบฝึกทักษะโดยที่มีครูเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะ ได้แก่
  - กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ ให้นักเรียนตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง
  - กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ ให้นักเรียนจับประเด็นสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจิด-นางอรพิม
  - กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ ให้นักเรียนแยกแยะว่าอะไรจริง ไม่จริง หรืออะไรมีเหตุผล อะไรไม่มีเหตุผล
  - กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า ให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

2) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจิด-นางอรพิม จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

3) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงสรุปใจความจากเรื่อง เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจิด-นางอรพิม

4) นักเรียนฟังครูสรุปเรื่องมารยาทในการอ่าน รวมถึงคุณธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ ในการปฏิบัติงานและในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อน พยายามทำงานหาคำตอบด้วยตนเอง หากไม่เข้าใจให้ถามเพื่อนหรือครู เพราะคะแนนที่นักเรียนทำได้จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมากกว่าการลอกงานเพื่อนมาส่ง

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 5 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจิด-นางอรพิม

7.2 แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจิด-นางอรพิม จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.3 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ เสียงเล่าขานตำนานท้าวป่าจิด-นางอรพิม จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.4 ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

8. การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
1. ประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมรายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ตรวจสอบผลงาน	แบบบันทึกการตรวจผลงาน	นักเรียนมีคะแนนผลงานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....
 .....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
 .....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

10. บันทึกความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้บริหารสถานศึกษา

(นายสมคิด สิทธิสาร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 หน่วยการเรียนรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6/9
 เรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่ เวลา 2 ชั่วโมง
 จัดการเรียนรู้โดย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2559

---

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
 ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
 แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องอย่างพินิจวิเคราะห์ ไคร์ครวญ
 และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ววิเคราะห์
 แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น โดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
 เพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ทำความเข้าใจ จับประเด็น
 สาระสำคัญ วิเคราะห์และประเมินค่าของเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่แล้ว นักเรียนสามารถ

4.1 จับใจความสำคัญอย่างมีวิจารณญาณจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4.2 เขียนสรุปข้อคิด คุณค่าที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง

4.3 มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

5.1 การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

5.2 ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) แบ่งกลุ่มนักเรียนตามการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย คณะพิเศษ คณะความสามารถ ระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน
- 3) นักเรียนฟังครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่
- 4) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณโดยให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน
- 5) นักเรียนทบทวนความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงวิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยนักเรียนและครูร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่

ชั่วโมงที่ 2

- 1) นักเรียนรับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 6 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่ เป็นรายบุคคล เพื่อทำแบบฝึกทักษะโดยที่มีครูเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ ให้นักเรียนตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง

กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ ให้นักเรียนจับประเด็นสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่

กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ ให้นักเรียนแยกแยะว่าอะไรจริง ไม่จริง หรืออะไรมีเหตุผล อะไรไม่มีเหตุผล

กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า ให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

2) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ก่องข้าวน้อย
ฆ่าแม่ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

3) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ
รวมถึงสรุปใจความจากเรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่

4) นักเรียนฟังครูสรุปเรื่องมารยาทในการอ่าน รวมถึงคุณธรรมเรื่องความซื่อสัตย์
ในการปฏิบัติงานและในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อน
พยายามทำงานหาคำตอบด้วยตนเอง หากไม่เข้าใจให้ถามเพื่อนหรือครู เพราะคะแนนที่นักเรียน
ทำได้จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมากกว่าการลอกงานเพื่อนมาส่ง

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 6 เรื่อง การอ่าน
จับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่

7.2 แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ก่องข้าวน้อย
ฆ่าแม่ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.3 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ก่องข้าวน้อย
ฆ่าแม่ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.4 ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

8. การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
1. ประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรม กลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ประเมินพฤติกรรม รายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรม รายบุคคล	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรม รายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ตรวจสอบผลงาน	แบบบันทึกการตรวจสอบผลงาน	นักเรียนมีคะแนนผลงาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

10. บันทึกความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหารสถานศึกษา

(นายสมคิด สิทธิสาร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 หน่วยการเรียนรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7/9
 เรื่อง ตำนานแม่น้ำโขง เวลา 2 ชั่วโมง
 จัดการเรียนรู้โดย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรื่องสุขสุด สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2559

---

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องอย่างพินิจวิเคราะห์ ใฝ่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ววิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ทำความเข้าใจ จับประเด็น สาระสำคัญ วิเคราะห์และประเมินค่าของเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง ตำนานแม่น้ำโขงแล้ว นักเรียนสามารถ

- 4.1 จับใจความสำคัญอย่างมีวิจารณญาณจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้
- 4.2 เขียนสรุปข้อคิด คุณค่าที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง
- 4.3 มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

5.2 ตำนานแม่น้ำโขง

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) แบ่งกลุ่มนักเรียนตามการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4-5 คน วัตถุประสงค์ความสามารถ ระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนคนและส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานแม่น้ำโขง จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน
- 3) นักเรียนฟังครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานแม่น้ำโขง
- 4) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณโดยให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน
- 5) นักเรียนทบทวนความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงวิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยนักเรียนและครูร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานแม่น้ำโขง

ชั่วโมงที่ 2

- 1) นักเรียนรับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 7 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ตำนานแม่น้ำโขง เป็นรายบุคคล เพื่อทำแบบฝึกทักษะ โดยที่มีครูเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะ ได้แก่
  - กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ ให้นักเรียนตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง
  - กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ ให้นักเรียนจับประเด็นสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง ตำนานแม่น้ำโขง
  - กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ ให้นักเรียนแยกแยะว่าอะไรจริง ไม่จริง หรืออะไรมีเหตุผล อะไรไม่มีเหตุผล
  - กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า ให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

2) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ดำเนินแม่ น้ำโจง จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

3) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงสรุปใจความจากเรื่อง ดำเนินแม่ น้ำโจง

4) นักเรียนฟังครูสรุปเรื่องมารยาทในการอ่าน รวมถึงคุณธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ ในการปฏิบัติงานและในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อน พยายามทำงานหาคำตอบด้วยตนเอง หากไม่เข้าใจให้ถามเพื่อนหรือครู เพราะคะแนนที่นักเรียนทำได้จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมากกว่าการลอกงานเพื่อนมาส่ง

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 7 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ดำเนินแม่ น้ำโจง

7.2 แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ดำเนินแม่ น้ำโจง จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.3 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ดำเนินแม่ น้ำโจง จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.4 ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

8. การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
1. ประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมรายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ตรวจสอบผลงาน	แบบบันทึกการตรวจสอบผลงาน	นักเรียนมีคะแนนผลงานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

10. บันทึกความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหารสถานศึกษา

(นายสมคิด สิทธิสาร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8/9
เรื่อง ไหมแท้ที่แม่ทอ	เวลา 2 ชั่วโมง
จัดการเรียนรู้โดย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรื่องสุขสุด	สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2559

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องอย่างพินิจวิเคราะห์ ใคร่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ววิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ทำความเข้าใจ จับประเด็น สาระสำคัญ วิเคราะห์และประเมินค่าของเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง ไหมแท้ที่แม่ทอ แล้ว นักเรียนสามารถ

- 4.1 จับใจความสำคัญอย่างมีวิจารณญาณจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้
- 4.2 เขียนสรุปข้อคิด คุณค่าที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง
- 4.3 มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

- 5.1 การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

5.2 ไหมแท้ที่แม่ทอ

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) แบ่งกลุ่มนักเรียนตามการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4-5 คน ฝึกฝนทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยให้นักเรียนช่วยกันอ่านและช่วยกันทำความเข้าใจเนื้อเรื่องร่วมกัน เด็กเก่งจะช่วยเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ไหมแท้ที่แม่ทอ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน
- 3) นักเรียนฟังครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ไหมแท้ที่แม่ทอ
- 4) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน
- 5) นักเรียนทบทวนความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงวิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยนักเรียนและครูร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ไหมแท้ที่แม่ทอ

ชั่วโมงที่ 2

- 1) นักเรียนรับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 8 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ไหมแท้ที่แม่ทอ เป็นรายบุคคล เพื่อทำแบบฝึกทักษะ โดยที่มิครูเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะ ได้แก่
  - กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ ให้นักเรียนตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง
  - กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ ให้นักเรียนจับประเด็นสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง ไหมแท้ที่แม่ทอ
  - กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ ให้นักเรียนแยกแยะว่าอะไรจริง ไม่จริง หรืออะไรมีเหตุผล อะไรไม่มีเหตุผล
  - กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า ให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

2) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ไหมแท้ที่แม่ทอ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

3) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงสรุปใจความจากเรื่อง ไหมแท้ที่แม่ทอ

4) นักเรียนฟังครูสรุปเรื่องมารยาทในการอ่าน รวมถึงคุณธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ ในการปฏิบัติงานและในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อน พยายามทำงานหาคำตอบด้วยตนเอง หากไม่เข้าใจให้ถามเพื่อนหรือครู เพราะคะแนนที่นักเรียน ทำได้จะทำให้ นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมากกว่าการลอกงานเพื่อนมาส่ง

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 8 เรื่อง การอ่าน จับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ไหมแท้ที่แม่ทอ

7.2 แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ไหมแท้ที่แม่ทอ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.3 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ไหมแท้ที่แม่ทอ จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.4 ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

8. การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
1. ประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมรายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ตรวจสอบผลงาน	แบบบันทึกการตรวจผลงาน	นักเรียนมีคะแนนผลงานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....
 .....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
 .....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

10. บันทึกความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้บริหารสถานศึกษา

(นายสมคิด สิทธิสาร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9/9
เรื่อง คำร่ำลือดงแม่นางเมือง	เวลา 2 ชั่วโมง
จัดการเรียนรู้โดย ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรื่องสุขสุด	สอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2559

---

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน แต่ละเรื่องที่เป็นส่วนสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องอย่างพินิจวิเคราะห์ ใคร่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ สิ่งใดเป็นความประกอบแล้ววิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นโดยละเอียด สามารถทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การประเมินค่าเรื่องที่อ่าน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ ทำความเข้าใจ จับประเด็น สาระสำคัญ วิเคราะห์และประเมินค่าของเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่อง คำร่ำลือดงแม่นางเมือง แล้ว นักเรียนสามารถ

4.1 จับใจความสำคัญอย่างมีวิจารณญาณจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้

4.2 เขียนสรุปข้อคิด คุณค่าที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง

4.3 มีมารยาทในการอ่าน

5. สาระการเรียนรู้

5.1 การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

5.2 คำรำลือดงแม่นางเมือง

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) แบ่งกลุ่มนักเรียนตามการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๓-๕ คน คละเพศ คละความสามารถ ระดับเก่ง ปานกลาง อ่อน ทำกิจกรรมร่วมกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ คำรำลือดงแม่นางเมือง จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน
- 3) นักเรียนฟังครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ คำรำลือดงแม่นางเมือง
- 4) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนากะกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยให้นักเรียนอธิบายตามความเข้าใจของนักเรียน
- 5) นักเรียนทบทวนความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ แล้วร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงวิธีการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยนักเรียนและครูร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ ใหม่แท้ที่แม่ทอ

ชั่วโมงที่ 2

- 1) นักเรียนรับแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 9 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ คำรำลือดงแม่นางเมือง เป็นรายบุคคล เพื่อทำแบบฝึกทักษะโดยที่มีครูเป็นผู้คอยให้คำชี้แนะ ได้แก่

กิจกรรมที่ 1 การทำความเข้าใจ ให้นักเรียนตอบคำถามใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง

กิจกรรมที่ 2 การจับประเด็นสาระสำคัญ ให้นักเรียนจับประเด็นสาระสำคัญจากการอ่านเรื่อง คำรำลือดงแม่นางเมือง

กิจกรรมที่ 3 การวิเคราะห์ ให้นักเรียนแยกแยะว่าอะไรจริง ไม่จริง หรืออะไรมีเหตุผล อะไรไม่มีเหตุผล

กิจกรรมที่ 4 การประเมินค่า ให้นักเรียนเขียนข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

2) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ คำรำลือดงแม่นางเมือง จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

3) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงสรุปใจความจากเรื่อง คำรำลือดงแม่นางเมือง

4) นักเรียนฟังครูสรุปเรื่องมารยาทในการอ่าน รวมถึงคุณธรรมเรื่องความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานและในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่ลอกเพื่อนพยายามทำงานหาคำตอบด้วยตนเอง หากไม่เข้าใจให้ถามเพื่อนหรือครู เพราะคะแนนที่นักเรียนทำได้จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจมากกว่าการลอกงานเพื่อนมาส่ง

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

7.1 แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 9 เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ คำรำลือดงแม่นางเมือง

7.2 แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ คำรำลือดงแม่นางเมือง จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.3 แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ คำรำลือดงแม่นางเมือง จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน พร้อมเฉลย

7.4 ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ

8. การวัดผลและประเมินผล

วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
1. ประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกลุ่มผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมรายบุคคลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
3. ตรวจสอบผลงาน	แบบบันทึกการตรวจผลงาน	นักเรียนมีคะแนนผลงานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

9. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน

.....
 .....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
 .....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(ว่าที่ร้อยตรีวัชรินทร์ เรืองสุขสุด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

10. บันทึกความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้บริหารสถานศึกษา

(นายสมคิด สิทธิสาร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ภาคผนวก ก

แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

แบบประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ
การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

1. รายการประเมิน

แบบประเมินคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วย
แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
มีรายการประเมิน 10 ข้อ

2. ระดับคุณภาพการประเมิน

กำหนดคุณภาพของการประเมิน แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3. วิธีการประเมิน

3.1 พิจารณาแบบสอบถามความพึงพอใจตามรายการแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย /
ลงในช่องที่ตรงกับระดับการประเมิน

3.2 วิเคราะห์หาคุณภาพในแต่ละรายการประเมิน โดยการหาค่าเฉลี่ยและพิจารณา
ตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด
1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
3.51 – 4.50	เหมาะสมมาก
4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน

จับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างให้ตรงกับความพึงพอใจของนักเรียน ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการความเห็น	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	แบบฝึกทักษะมีความสวยงามน่าสนใจ					
2	แบบฝึกทักษะเน้นการปฏิบัติจริง					
3	คำชี้แจงในแบบฝึกทักษะมีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
4	เนื้อเรื่องมีความน่าสนใจและเหมาะกับวัยของผู้เรียน					
5	กิจกรรมในแบบฝึกทักษะไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป					
6	การฝึกบ่อย ๆ ให้นักเรียนอ่านได้เร็วขึ้น					
7	ครูคอยให้คำแนะนำโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง					
8	นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC					
9	นักเรียนสามารถนำเทคนิคการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้					
10	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากแบบฝึกทักษะไปพัฒนาการอ่านได้					

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
คำชี้แจง โปรดพิจารณาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละข้อว่าสามารถวัดได้ตรงตาม
จุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนการพิจารณา

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่สามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
1. รู้และเข้าใจ ความหมาย และวิธีการ อ่านจับ ใจความอย่างมี วิจารณญาณ ได้	1. ข้อใดอธิบายความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมี วิจารณญาณได้ถูกต้องที่สุด ก. การอ่านภาษาไทย ข. การอ่านออกเสียงคังๆ ค. การอ่านเรื่องที่กำหนดให้ ง. การอ่านอย่างพินิจวิเคราะห์ใคร่ครวญ และ ประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใดเป็นใจความสำคัญ			
	2. วิธีการแรกในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณคือข้อใด ก. การรับรู้ ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ข. สรุปสาระสำคัญ ค. อ่านจับใจความ ง. แปรคำศัพท์			
	3. ประโยชน์สูงสุดของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ คือข้อใด ก. อ่านออก ข. เข้าใจเนื้อเรื่อง ค. รู้ความหมายของคำศัพท์ ง. นำประโยชน์หรือแนวคิดจากเรื่องที่อ่านไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความ อย่างมี วิจารณญาณ เนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้	นกฟิราบสีชมพู นกฟิราบสีชมพู มีถิ่นฐานอยู่บนเกาะมอริตัส ในทวีปแอฟริกา อาศัยอยู่ในป่าละเมาะ อาหารของพวกมันก็คือ ดอกไม้ ผลไม้ และเมล็ดพืชเล็ก ๆ นกฟิราบสีชมพูมีจำนวนลดลงเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากการล่าของมนุษย์ ปัจจุบันนกฟิราบสีชมพูมีอยู่ในป่า ประมาณ 25 ตัว และในสวนสัตว์ประมาณ 150 ตัว			
	4. นกฟิราบสีชมพูมีถิ่นฐานอยู่ที่ใด ก. ทวีปเอเชีย ข. ทวีปยุโรป ค. ทวีปอเมริกา ง. ทวีปแอฟริกา			
	5. สาเหตุที่ทำให้นกลดจำนวนลงคืออะไร ก. การเปลี่ยนแปลงของอากาศ ข. ฝีมือมนุษย์ ค. อาหารลดลง ง. ฤดูเปลี่ยน			
	6. ข้อความข้างต้นกล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ ก. แหล่งที่อยู่ของนกฟิราบสีชมพู ข. อาหารของนกฟิราบสีชมพู ค. จำนวนของนกฟิราบสีชมพู ง. ประวัติของนกฟิราบสีชมพู			
	7. จากข้อความข้างต้นเราจะช่วยกันช่วยเหลือนกฟิราบได้อย่างไร ก. เพิ่มแหล่งอาหารให้กับนกฟิราบสีชมพู ข. ซื้อนกฟิราบสีชมพูมาปล่อย ค. ผสมพันธุ์ให้นกฟิราบสีชมพู ง. รณรงค์ให้มนุษย์ร่วมกันอนุรักษ์และห้ามล่า นกฟิราบสีชมพู			

จุดประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความอย่างมี วิจารณ์ญาณ เนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้	คนหาปลากับนายพราน วันหนึ่งคนหาปลาเดินสวนกับนายพรานกลางป่าและเห็นว่านายพรานมีเนื้อสัตว์มากมาย จึงถามว่า “ท่านพรานป่า ข้าขอเอาปลาแลกกับเนื้อสัตว์บ้างได้หรือไม่” นายพรานเห็นคนหาปลา มีปลาหลายตัวก็คิดอยากจะลองกินเนื้อปลา วันต่อ ๆ มาคนหาปลา กับนายพราน ก็นัดพบเพื่อแลกเปลี่ยนอาหารกันทุกวัน จนกระทั่งวันหนึ่งคนหาปลา ก็เอ่ยขึ้นว่า “ท่านยังอยากจะแลกเปลี่ยนกับปลาอยู่หรือไม่” นายพรานก็ตอบว่าตนเริ่มเบื่อปลาและอยากกินเนื้อตั้งเดิมแล้ว ทั้งสองจึงตกลงแลกเปลี่ยนอาหารกันอีกต่อไป			
	8. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน ก. ในบ้าน ข. ในสวน ค. กลางป่า ง. กลางบ้าน			
	9. ทำไมนายพรานจึงคิดอยากแลกเปลี่ยนอาหารกับคนหาปลา ก. เพราะคิดอยากลอง ข. เพราะคิดอยากทำหาย ค. เพราะคิดอยากกลั่นแกล้ง ง. เพราะคิดอยากเชื่อมความสัมพันธ์อันดีงาม			
	10. นายพรานใช้อะไรแลกกับปลา ก. เนื้อสัตว์ ข. กุ้ง ค. ปู ง. หอย			

จุดประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความอย่างมีวิจาร์ณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ได้	11. ทำไมคนหาปลากับนายพรานจึงยกเลิกการแลกเปลี่ยนอาหาร ก. เพราะไม่มีอาหารให้แลกเปลี่ยน ข. เพราะนายพรานไม่อยากกินอาหาร ค. เพราะนายพรานเริ่มเบื่ออาหาร ง. เพราะอาหารเริ่มเน่าเสีย			
	12. ข้อคิดที่ได้รับจากข้อความข้างต้นคืออะไร ก. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ข. ความอิจฉาริษยา ค. ความเห็นแก่ตัว ง. ความโลภ			
	คนไทยทุกคน มีหน้าที่จะต้องช่วยกันรักษาผืนแผ่นดินไทย ทรัพยากร สถาบันและเอกลักษณ์ทุกอย่างที่แสดงความเป็นไทย เพื่อให้ชาติไทยคงอยู่ตลอดไป สถาบันหลัก หรือสถาบันสำคัญที่เราต้องการและจงรักภักดีคือ ชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เพราะสถาบันทั้งสามนี้เป็นสถาบันที่แสดงถึงความมั่นคงของประเทศชาติ			
	13. ข้อความข้างต้นกล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ ก. อาหารไทย ข. ชาวไทย ค. ขนมหไทย ง. ชาติไทย			
	14. หน้าที่ของชาวไทยที่สำคัญที่สุดคืออะไร ก. ทำอาหารไทยให้อร่อย ข. รักษาความเป็นชาติไทย ค. พูดภาษาไทยให้ถูกต้อง ง. เขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความ อย่างมี วิจารณญาณ เนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้	15. สถาบันที่สำคัญต่อความมั่นคงของชาติไทยคือสถาบันใด ก. วัด ข. บ้าน ค. โรงเรียน ง. พระมหากษัตริย์ไทย			
	16. ข้อใดคือเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นคนไทย ก. ภาษา ข. อาหาร ค. ของใช้ ง. เครื่องแต่งกาย			
	17. ข้อใดคือหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของคนไทย ก. รักษาความเป็นไทย ข. ทำอาหารไทย ค. พูดภาษาไทย ง. เขียนภาษาไทย			
	18. ข้อคิดที่ได้รับจากบทความข้างต้นคืออะไร ก. คนไทยควรสามัคคีกัน ข. คนไทยควรช่วยกันสืบทอดอาหารไทย ค. คนไทยควรช่วยกันรักษาผืนแผ่นดินไทย ง. คนไทยควรมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน			
	ในครอบครัวของคนไทยนั้น เรานับถือและเคารพกันตามวัยวุฒิ เด็กต้องเคารพผู้ใหญ่ เมื่อเดินผ่านหน้าผู้ใหญ่จะต้องก้มหลังเล็กน้อย ไม่พูดข้ามหน้า ข้ามหัวผู้ใหญ่ ไม่โยนของผ่านหน้าผู้อื่น ถ้าเราทำได้เช่นนี้ เราจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีมารยาทอันงดงาม			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความ อย่างมี วิจาร์ณญาณ เนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้	19. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด ก. การเดิน ข. มารยาท ค. การไหว้ ง. การนั่ง			
	20. ข้อใดคือการทักทายของคนไทย ก. การจับมือ ข. การหอมแก้ม ค. การไหว้ ง. การแตะไหล่			
	21. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง ก. เด็กต้องเคารพผู้ใหญ่ ข. ผู้ใหญ่ต้องตามใจเด็ก ค. เด็กเดินผ่านผู้ใหญ่ต้องก้มเล็กน้อย ง. ผู้ใหญ่ต้องเมตตาเด็ก			
	22. ผู้มีมารยาทงดงามเป็นอย่างไร ก. ให้ความเคารพตามวัยวุฒิ ข. ให้ความเคารพตามใจตนเอง ค. ให้ความเคารพตามแต่ละโอกาส ง. ให้ความเคารพเฉพาะบุคคลที่รัก			
	ในกิจกรรมที่มนุษย์ต้องกระทำ การฟังเป็นกิจกรรม ที่คนทำรองลงมาจาก การหายใจเท่านั้น การฟังมีความสำคัญ ต่อความสำเร็จในชีวิตส่วนตัว อาชีพ สังคม และครอบครัว ถ้าคนทำงานได้เรียนรู้ถึงการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผล ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพด้วย			

จุดประสงค์การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความอย่างมีวิจาร์ณญาณเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ได้	23. การฟังมีความสำคัญอย่างไร ก. ส่งผลให้คนรักใคร่ ข. ส่งผลต่อความสำเร็จ ค. ส่งผลให้คนนับถือ ง. ส่งผลให้คนยกย่อง			
	24. ใครเป็นผู้ฟังที่ดี ก. นรินทร์เก็บรายละเอียดจากเรื่องที่ฟัง ข. นิดากินขนมขณะฟัง ค. นานาแอบฟังผู้ใหญ่ ง. นิดหน้อยเอาเรื่องที่ฟังไปขยายความต่อเพื่อความสมจริง			
	25. ถ้าคนทำงานได้เรียนรู้การฟังอย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลอย่างไร ก. ส่งผลให้เรียนดี ข. ส่งผลให้มีคนยอมรับ ค. ส่งผลให้มีคนนับถือ ง. ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพ			
	หนองคายเปิดหมู่บ้านโฮมทอปเพื่อการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวของจังหวัด เป็นอีกด้านหนึ่งที่จังหวัดหนองคายให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวในลำดับต้น ๆ ซึ่งจากการติดตามและประเมินผลแล้วพบว่า ยังมีนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งยังไม่พักและใช้จ่ายในจังหวัดหนองคายเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะยังไม่ได้เตรียมความพร้อมหรือพัฒนาหมู่บ้านเพื่อรองรับการท่องเที่ยว			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความ อย่างมี วิจารณญาณ เนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้	26. หัวข้อข่าวนี้ คือ อะไร ก. หนองคายเตรียมรับการท่องเที่ยว ข. หนองคายเปิดหมู่บ้านโอท็อป ค. หนองคายเปิดสถานที่ท่องเที่ยว ง. หนองคายเปิดหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว			
	27. ข่าวข้างต้นเกี่ยวข้องกับข้อใด ก. การท่องเที่ยว ข. การศึกษา ค. การกีฬา ง. การคมนาคม			
	28. ข่าวข้างต้นเกี่ยวข้องกับจังหวัดใด ก. หนองบัวลำภู ข. หนองคาย ค. อุดรธานี ง. เลย			
	29. ทำไมจังหวัดหนองคายจึงให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว ก. เพราะการท่องเที่ยวทำให้เศรษฐกิจดี ข. เพราะการท่องเที่ยวทำให้คนรู้จักจังหวัด หนองคาย ค. เพราะการท่องเที่ยวทำให้คนในจังหวัดหนองคาย รักใคร่กัน ง. เพราะจังหวัดหนองคายได้รับความสนใจจาก นักท่องเที่ยวในลำดับต้น ๆ			
	30. เหตุใดจึงต้องเตรียมความพร้อมและพัฒนาหมู่บ้านโอท็อป ก. เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวพักและใช้จ่ายใน จังหวัด ข. เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ ค. เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนุกสนาน ง. เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีความสุขภาคี			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความ อย่างมี วิจรรย์ญาณ เนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้	31. ประโยชน์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัด คือ อะไร ก. ทำให้เศรษฐกิจในจังหวัดดีขึ้น ข. ทำให้ผู้คนมีการแข่งขันที่สูงขึ้น ค. ทำให้ผู้คนวุ่นวายมากขึ้น ง. ทำให้เกิดชุมชนแออัดมากขึ้น			
	เพื่อนร่วมชาติที่รัก ในอีกไม่กี่วันข้างหน้า ข้าพเจ้า ก็จะได้วางมือจากหน้าที่รับผิดชอบในตำแหน่งนี้ เพื่อที่จะ กลับไปสู่ฐานะซึ่งระบอบประชาธิปไตยถือว่ามีความสำคัญ เหนือกว่าตำแหน่งประธานาธิบดี นั่นคือตำแหน่งประชาชน			
	32. “ข้าพเจ้า” จากบทความข้างต้นหมายถึงใคร ก. ประชาชน ข. เจ้าหน้าที่ ค. พระสงฆ์ ง. ประธานาธิบดี			
	33. หน้าที่ของผู้กล่าวจากข้อความข้างต้น คือ ข้อใด ก. เล่นสนุก ข. ศึกษาเล่าเรียน ค. ทำงานหารรายได้ ง. ปกครองประเทศ			
	34. ประโยชน์ของการปกครองประเทศด้วยระบอบ ประชาธิปไตย คือ ข้อใด ก. ทำให้ได้สถานความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ข. ทำให้เกิดความสงบในบ้านเมือง ค. ทำให้เกิดการสร้างงาน ง. ทำให้เกิดความสุข			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความ อย่างมี วิจาร์ณญาณ เนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้	39. นักปรัชญาเป็นชนชาติใด ก. ฝรั่งเศส ข. เยอรมัน ค. อังกฤษ ง. ฟิลิปปีนส์			
	40. คนสมบูรณ์ตามแนวคิดของนักปรัชญาคือข้อใด ก. คนเล่นกีฬา ข. คนเล่นพนัน ค. คนอ่านหนังสือ ง. คนชอบร้องเพลง			
	เด็กผู้ชายชอบเล่นฟุตบอล การเล่นฟุตบอลเป็นการออกกำลังกายที่ดี และเป็นกีฬาที่ฝึกให้เด็กเล่นเป็นหมู่ ผู้เล่นฟุตบอลจะต้องไม่ทะเลาะกัน ถ้าเราเล่นฟุตบอลเราก็ต้องยอมรับและไม่โทษกันว่าใครเล่นไม่ดี เราจึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา			
	41. การเล่นฟุตบอลเป็นการฝึกอะไร ก. ความอดทน ข. ความสามัคคี ค. ความยุติธรรม ง. ความเมตตา			
	42. ทำอย่างไรจึงได้ชื่อว่ามีน้ำใจเป็นนักกีฬา ก. แพ้แล้วยอมรับ ข. แพ้แล้วโทษผู้อื่น ค. เตะบอลถูกผู้อื่น ง. แพ้แล้วพาล			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความ อย่างมี วิจารณญาณ เนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้	43. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการเล่นฟุตบอลที่ถูกต้อง ก. เล่นเพื่ออวดผู้อื่น ข. เล่นเพื่อเอารางวัล ค. เล่นเพื่อออกกำลังกาย ง. เล่นเพื่อการพนัน			
	44. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการเล่นฟุตบอล ก. ทำให้มีนิสัยแข็งแรงกระตือรือร้น ข. ทำให้ร่างกายแข็งแรง ค. ทำให้รักหมู่มาก ง. ทำให้มีน้ำใจ			
	ปราบศัตรูพืช ยาปราบศัตรูพืช คือยาพิษชนิดหนึ่ง ใช้สำหรับฆ่าหรือทำลายสัตว์และวัชพืช แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ ยาฆ่าแมลงและยาปราบวัชพืชจะประกอบไปด้วยสารเคมีหลายชนิด บางทีรวมเอาสารสกัดที่ได้จากพืชรวมอยู่ด้วย เช่น ยาปราบศัตรูพืชบางชนิดสกัดมาจาก สะเดา เป็นต้น แต่โดยมากจะประกอบไปด้วยสารเคมีล้วน ๆ มากกว่า			
	45. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นคือข้อใด ก. ยาปราบศัตรูพืชประกอบไปด้วยสารเคมี ข. ยาปราบศัตรูพืชคือยาดี ค. ยาปราบศัตรูพืชคือยาบำรุงชนิดหนึ่ง ง. ยาปราบศัตรูพืชคือยาพิษชนิดหนึ่ง ใช้สำหรับฆ่าหรือทำลายสัตว์และวัชพืช			
	46. หัวข้อของข้อความข้างต้นคืออะไร ก. ยาพิษ ข. ปราบศัตรูพืช ค. ยาปราบศัตรูพืช ง. ยาที่ใช้ปราบศัตรูพืช			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความ อย่างมี วิจารณญาณ เนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้	“ทูตสิ่งแวดลอมไทย” เยือนเมืองอุตสาหกรรม” เมื่อสองสัปดาห์ที่ผ่านมามีโอกาสได้บินลัดฟ้าไปร่วมโครงการ “ทูตไปเออร์เพื่อสิ่งแวดลอม” ณ ประเทศเยอรมนี โดยทูตเยาวชนไทยทั้ง 3 คนได้เข้าเยี่ยมชมการแยกขยะ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งการเรียนรู้ที่ทูตสิ่งแวดลอมไทยจะได้ศึกษาขั้นตอนต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ รวมถึงการไปดูการบำบัดน้ำเสียที่มีระบบการจัดการน้ำเสียของชุมชน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็ก ๆ เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อเป็นการปลูกฝังความคิดและแนวทางการรักษาสิ่งแวดลอม 52. หัวข้อข่าวนี คือ อะไร ก. “ทูตสิ่งแวดลอมไทย” เยือนเมืองอุตสาหกรรม ข. “ทูตสิ่งแวดลอมไทย” เยือนเมืองเกษตรกรรม ค. “ทูตสิ่งแวดลอมไทย” เยือนเมืองหัตถกรรม ง. “ทูตสิ่งแวดลอมไทย” เยือนเมืองทหาร 53. ข่าวนี้เป็นข่าวเกี่ยวกับอะไร ก. ข่าวเศรษฐกิจ ข. ข่าวสิ่งแวดลอม ค. ข่าวการเมือง ง. ข่าวสังคม 54. โครงการนี้จัดขึ้นที่ใด ก. ประเทศอังกฤษ ข. ประเทศฝรั่งเศส ค. ประเทศเยอรมนี ง. ประเทศอิตาลี			

จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความ อย่างมี วิจารณญาณ เนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้	55. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ คือใคร ก. เยาวชน ข. ผู้ใหญ่ ค. ผู้สูงอายุ ง. ผู้ป่วย			
	56. ข้อคิดของข่าวนี้ คืออะไร ก. ส่งเสริมให้เยาวชนรักโรงเรียน ข. ส่งเสริมให้เยาวชนรักสิ่งแวดล้อม ค. ส่งเสริมให้เยาวชนรักเมืองอุตสาหกรรม ง. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุรักเมืองอุตสาหกรรม			
	ประเทศไทยในสมัยก่อนรุ่นปู่ย่าของเราเรียกว่าเมืองสยาม เป็นเมืองที่มีความงดงาม มีความสงบสุข ผู้คนหน้าตาเบิกบาน ในน้ำมีปลาในนามีข้าว ซึ่งคนไทยสมัยใหม่สมควรถือเอาเป็นแบบอย่าง			
	57. สมัยก่อนเมืองไทยมีชื่อเรียกว่าอะไร ก. สยาม ข. บางกอก ค. ไทยแลนด์ ง. ประเทศไทย			
58. จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเมืองไทยมีลักษณะอย่างไร ก. มีความอุดมสมบูรณ์ ข. แดกความสามัคคี ค. แข็งแกร่งกันดาร ง. แข่งแย้งชิงดี				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบทดสอบ	คะแนน การพิจารณา		
		+1	0	-1
2. จับใจความ อย่างมี วิจรรย์ญาณ เนื้อเรื่องที่ กำหนดให้ได้	59. ข้อใดคือลักษณะของคนไทยสมัยก่อน ก. ผู้คนเห็นแก่ได้ ข. ผู้คนชอบแก่งแย่ง ค. ผู้คนหน้าตาเบิกบาน ง. ผู้คนสีหน้าเคร่งเครียด			
	60. ข้อความนี้ชักจูงให้คนไทยสมัยใหม่เป็นอย่างไร ก. มีความประหยัด รู้จักใช้ ข. สร้างความทันสมัยให้ประเทศชาติ ค. รักพวกพ้องของตนเอง ง. รักษาความอุดมสมบูรณ์และความสงบสุขของ เมืองไทยให้คงอยู่			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
ตำแหน่ง.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง
คุณภาพของเครื่องมือ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. ข้อใดอธิบายความหมายของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณได้ถูกต้องที่สุด
    - ก. การอ่านภาษาไทย
    - ข. การอ่านออกเสียงดังๆ
    - ค. การอ่านเรื่องที่กำหนดให้
    - ง. การอ่านอย่างพินิจวิเคราะห์ใคร่ครวญ และประเมินว่าเรื่องที่อ่านนั้นสิ่งใด เป็นใจความสำคัญ
  2. วิธีการแรกในการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณคือข้อใด
    - ก. การรับรู้ ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
    - ข. สรุปสาระสำคัญ
    - ค. อ่านจับใจความ
    - ง. แปลคำศัพท์
  3. ประโยชน์สูงสุดของการอ่านจับใจความอย่างมีวิจารณญาณคือข้อใด
    - ก. อ่านออก
    - ข. เข้าใจเนื้อเรื่อง
    - ค. รู้ความหมายของคำศัพท์
    - ง. นำประโยชน์หรือแนวคิดจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- คำชี้แจง** ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 4–7

นกพิราบสีชมพู

นกพิราบสีชมพู มีถิ่นฐานอยู่บนเกาะมอริตัสในทวีปแอฟริกา อาศัยอยู่ในป่าละเมาะ อาหารของพวกมันก็คือ ดอกไม้ ผลไม้ และเมล็ดพืชเล็ก ๆ นกพิราบสีชมพูมีจำนวนลดลงเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากการล่าของมนุษย์ ปัจจุบันนกพิราบสีชมพูมีอยู่ในป่าประมาณ 25 ตัว และในสวนสัตว์ประมาณ 150 ตัว

4. นกฟิราบสีชมพูมีถิ่นฐานอยู่ที่ใด
  - ก. ทวีปเอเชีย
  - ข. ทวีปยุโรป
  - ค. ทวีปอเมริกา
  - ง. ทวีปแอฟริกา
5. สาเหตุที่ทำให้นกกลดจำนวนลงคืออะไร
  - ก. การเปลี่ยนแปลงของอากาศ
  - ข. ฝีมือมนุษย์
  - ค. อาหารลดลง
  - ง. ฤดูเปลี่ยน
6. ข้อความข้างต้นกล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ
  - ก. แหล่งที่อยู่ของนกฟิราบสีชมพู
  - ข. อาหารของนกฟิราบสีชมพู
  - ค. จำนวนของนกฟิราบสีชมพู
  - ง. ประวัติของนกฟิราบสีชมพู
7. จากข้อความข้างต้นเราจะช่วยกันช่วยเหลือนกฟิราบได้อย่างไร
  - ก. เพิ่มแหล่งอาหารให้กับนกฟิราบสีชมพู
  - ข. ใช้นกฟิราบสีชมพูมาปล่อย
  - ค. ผสมพันธุ์ให้นกฟิราบสีชมพู
  - ง. รณรงค์ให้มนุษย์ร่วมกันอนุรักษ์และห้ามล่านกฟิราบสีชมพู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 8 – 12

คนหาปลาถ้านายพราน

วันหนึ่งคนหาปลาเดินสวนกับนายพรานกลางป่าและเห็นว่านายพรานมีเนื้อสัตว์มากมาย จึงถามว่า “ท่านพรานป่า ข้าขอเอาปลาแลกกับเนื้อสัตว์บ้างได้หรือไม่” นายพรานเห็นคนหาปลา มีปลาหลายตัวก็คิดอยากจะลองกินเนื้อปลา วันต่อ ๆ มาคนหาปลาถ้านายพรานก็นัดพบเพื่อแลกเปลี่ยนอาหารกันทุกวัน จนกระทั่งวันหนึ่งคนหาปลา ก็เอ่ยขึ้นว่า “ท่านยังอยากจะแลกเนื้อกับปลาอยู่หรือไม่” นายพรานก็ตอบว่า ตนเริ่มเบื่อปลาและอยากกินเนื้อดั้งเดิมแล้ว ทั้งสองจึงตกลงเลิกแลกเปลี่ยนอาหารกันอีกต่อไป

8. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน
- ก. ในบ้าน
  - ข. ในสวน
  - ค. กลางป่า
  - ง. กลางบ้าน
9. ทำไมนายพรานจึงคิดอยากแลกเปลี่ยนอาหารกับคนหาปลา
- ก. เพราะคิดอยากลอง
  - ข. เพราะคิดอยากทำหาย
  - ค. เพราะคิดอยากกลั่นแกล้ง
  - ง. เพราะคิดอยากเชื่อมความสัมพันธ์อันดีงาม
10. นายพรานใช้อะไรแลกกับปลา
- ก. เนื้อสัตว์
  - ข. กุ้ง
  - ค. ปู
  - ง. หอย
11. ทำไมคนหาปลากับนายพรานจึงยกเลิกการแลกเปลี่ยนอาหาร
- ก. เพราะไม่มีอาหารให้แลกเปลี่ยน
  - ข. เพราะนายพรานไม่ยอมกินอาหาร
  - ค. เพราะนายพรานเริ่มเบื่ออาหาร
  - ง. เพราะอาหารเริ่มเน่าเสีย
12. ข้อคิดที่ได้รับจากข้อความข้างต้นคืออะไร
- ก. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
  - ข. ความอิจฉาริษยา
  - ค. ความเห็นแก่ตัว
  - ง. ความโลภ

18. ข้อคิดที่ได้รับจากบทความข้างต้นคืออะไร

- ก. คนไทยควรสามัคคีกัน
- ข. คนไทยควรช่วยกันสืบทอดอาหารไทย
- ค. คนไทยควรช่วยกันรักษาผืนแผ่นดินไทย
- ง. คนไทยควรมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 19–21

ในครอบครัวของคนไทยนั้น เรานับถือและเคารพกันตามวัยวุฒิ
 เด็กต้องเคารพผู้ใหญ่ เมื่อเดินผ่านหน้าผู้ใหญ่จะต้องก้มหลังเล็กน้อย
 ไม่พูดข้ามหน้า ขำหัวผู้ใหญ่ ไม่โยนของผ่านหน้าผู้อื่น ถ้าเราทำได้เช่นนี้
 เราจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีมารยาทอันงดงาม

19. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. การเดิน
- ข. มารยาท
- ค. การไหว้
- ง. การนั่ง

20. ข้อใดคือการทักทายของคนไทย

- ก. การจับมือ
- ข. การหอมแก้ม
- ค. การไหว้
- ง. การแตะไหล่

21. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. เด็กต้องเคารพผู้ใหญ่
- ข. ผู้ใหญ่ต้องตามใจเด็ก
- ค. เด็กเดินผ่านผู้ใหญ่ต้องก้มเล็กน้อย
- ง. ผู้ใหญ่ต้องเมตตาเด็ก

22. ผู้มีมารยาทงดงามเป็นอย่างไร

- ก. ให้ความเคารพตามวิญญู
- ข. ให้ความเคารพตามใจตนเอง
- ค. ให้ความเคารพตามแต่ละโอกาส
- ง. ให้ความเคารพเฉพาะบุคคลที่รัก

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 23 – 25

ในกิจกรรมที่มนุษย์ต้องกระทำ การฟังเป็นกิจกรรมที่คนทำรองลงมาจากการหายใจเท่านั้น การฟังมีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิตส่วนตัว อาชีพ สังคม และครอบครัว ถ้าคนทำงานได้เรียนรู้ถึงการฟังอย่างมีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพด้วย

23. การฟังมีความสำคัญอย่างไร

- ก. ส่งผลให้คนรักใคร่
- ข. ส่งผลต่อความสำเร็จ
- ค. ส่งผลให้คนนับถือ
- ง. ส่งผลให้คนยกย่อง

24. ใครเป็นผู้ฟังที่ดี

- ก. นรินทร์เก็บรายละเอียดจากเรื่องที่ฟัง
- ข. นิดากินขนมขณะที่ฟัง
- ค. นานาแอบฟังผู้ใหญ่
- ง. นิดหน้อยเอาเรื่องที่ฟังไปขยายความต่อเพื่อความสมจริง

25. ถ้าคนทำงานได้เรียนรู้การฟังอย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลอย่างไร

- ก. ส่งผลให้เรียนดี
- ข. ส่งผลให้มีคนยอมรับ
- ค. ส่งผลให้มีคนนับถือ
- ง. ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 26 – 31

หนองคายเปิดหมู่บ้านโอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวของจังหวัด เป็นอีกด้านหนึ่งที่จังหวัดหนองคายให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวในลำดับต้น ๆ ซึ่งจากการติดตามและประเมินผลแล้วพบว่า ยังมีนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งยังไม่พักและใช้จ่ายในจังหวัดหนองคายเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะยังไม่ได้เตรียมความพร้อมหรือพัฒนาหมู่บ้านเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

26. หัวข้อข่าวนี้ คือ อะไร
- หนองคายเตรียมรับการท่องเที่ยว
  - หนองคายเปิดหมู่บ้าน โอท็อป
  - หนองคายเปิดสถานที่ท่องเที่ยว
  - หนองคายเปิดหมู่บ้าน โอท็อปเพื่อการท่องเที่ยว
27. ข่าวข้างต้นเกี่ยวข้องกับข้อใด
- การท่องเที่ยว
  - การศึกษา
  - การกีฬา
  - การคมนาคม
28. ข่าวข้างต้นเกี่ยวข้องกับจังหวัดใด
- หนองบัวลำภู
  - หนองคาย
  - อุดรธานี
  - เลย
29. ทำไมจังหวัดหนองคายจึงให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว
- เพราะการท่องเที่ยวทำให้เศรษฐกิจดี
  - เพราะการท่องเที่ยวทำให้คนรู้จักจังหวัดหนองคาย
  - เพราะการท่องเที่ยวทำให้คนในจังหวัดหนองคายรักใคร่กัน
  - เพราะจังหวัดหนองคายได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวในลำดับต้น ๆ

30. เหตุใดจึงต้องเตรียมความพร้อมและพัฒนาหมู่บ้านโอท็อป

- ก. เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวพักและใช้จ่ายในจังหวัด
- ข. เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ
- ค. เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนุกสนาน
- ง. เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีความสุขภาคี

31. ประโยชน์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัด คือ อะไร

- ก. ทำให้เศรษฐกิจในจังหวัดดีขึ้น
- ข. ทำให้ผู้คนมีการแข่งขันที่สูงขึ้น
- ค. ทำให้ผู้คนวุ่นวายมากขึ้น
- ง. ทำให้เกิดชุมชนแออัดมากขึ้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 32 – 36

เพื่อนร่วมชาติที่รัก ในอีกไม่กี่วันข้างหน้า ข้าพเจ้าก็จะได้วางมือจากหน้าที่รับผิดชอบในตำแหน่งนี้ เพื่อที่จะกลับไปสู่ฐานะซึ่งระบอบประชาธิปไตยถือว่ามีความสำคัญเหนือกว่าตำแหน่งประธานาธิบดี นั่นคือตำแหน่งประชาชน

32. “ข้าพเจ้า” จากบทความข้างต้นหมายถึงใคร

- ก. ประชาชน
- ข. เจ้าหน้าที่
- ค. พระสงฆ์
- ง. ประธานาธิบดี

33. หน้าที่ของผู้กล่าวจากข้อความข้างต้น คือ ข้อใด

- ก. เล่นสนุก
- ข. ศึกษาเล่าเรียน
- ค. ทำงานหารายได้
- ง. ปกครองประเทศ

34. ประโยชน์ของการปกครองประเทศด้วยระบอบประชาธิปไตย คือ ข้อใด

- ก. ทำให้ได้สานความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล
- ข. ทำให้เกิดความสงบในบ้านเมือง
- ค. ทำให้เกิดการสร้างงาน
- ง. ทำให้เกิดความสุข

35. ประชาธิปไตย หมายถึงข้อใด

- ก. ระบอบการปกครองที่ผู้นำเป็นใหญ่
- ข. ระบอบการปกครองที่รัฐบาลเป็นใหญ่
- ค. ระบอบการปกครองที่ประชาชนเป็นใหญ่
- ง. ระบอบการปกครองที่นักการเมืองเป็นใหญ่

36. ข้อใดเป็นการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย

- ก. การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองสูงสุดกำหนดอนาคตของประเทศ
- ข. การเปิดโอกาสให้นักการเมืองมีสิทธิออกเสียง
- ค. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิออกเสียง
- ง. การเปิดโอกาสให้เด็กมีสิทธิออกเสียง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 37 – 40

คนสมบูรณ์คืออะไร

คนสมบูรณ์เป็นอย่างไร ท่านอาจบอกว่า คนสมบูรณ์ คือ คนอ้วน เพื่อนของท่านอาจบอกว่า คนสมบูรณ์ คือ คนร่ำรวย บางคนอาจบอกว่า คนสมบูรณ์ คือคนไม่พิการ แต่เบคอน ปรัชญาเมธีชาวอังกฤษ พิจารณาคนผิดไปจากนั้น ท่านว่าคนสมบูรณ์ คือ คนอ่านหนังสือ...การอ่านหนังสือทำให้คนสมบูรณ์

37. หัวข้อของข้อความข้างต้นคืออะไร

- ก. คนสมบูรณ์คือคนอ้วน
- ข. คนสมบูรณ์คือคนร่ำรวย
- ค. คนสมบูรณ์คืออะไร
- ง. คนสมบูรณ์คือคนไม่พิการ

38. นักปรัชญาชื่ออะไร

- ก. เฮลเซ่
- ข. เบคอน
- ค. ซอนยา
- ง. นิน่า

39. นักปรัชญาเป็นชนชาติใด

- ก. ฝรั่งเศส
- ข. เยอรมัน
- ค. อังกฤษ
- ง. ฟิลิปปีนส์

40. คนสมบูรณตามแนวคิดของนักปรัชญาคือข้อใด

- ก. คนเล่นกีฬา
- ข. คนเล่นพนัน
- ค. คนอ่านหนังสือ
- ง. คนชอบร้องเพลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 41 – 44

เด็กผู้ชายชอบเล่นฟุตบอล การเล่นฟุตบอลเป็นการออกกำลังกายที่ดี และเป็นกีฬาที่ฝึกให้เด็กเล่นเป็นหมู่ ผู้เล่นฟุตบอลจะต้องไม่ทะเลาะกัน ถ้าเราเล่นฟุตบอลแพ้เราก็ต้องยอมรับ และไม่โทษกันว่าใครเล่นไม่ดี เราจึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา

41. การเล่นฟุตบอลเป็นการฝึกอะไร

- ก. ความอดทน
- ข. ความสามัคคี
- ค. ความยุติธรรม
- ง. ความเมตตา

42. ทำอย่างไรจึงได้ชื่อว่ามีน้ำใจเป็นนักกีฬา

- ก. แพ้แล้วยอมรับ
- ข. แพ้แล้วโทษผู้อื่น
- ค. เตะบอลถูกผู้อื่น
- ง. แพ้แล้วพาล

43. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของการเล่นฟุตบอลที่ถูกต้อง

- ก. เล่นเพื่ออวดผู้อื่น
- ข. เล่นเพื่อเอารางวัล
- ค. เล่นเพื่อออกกำลังกาย
- ง. เล่นเพื่อการพนัน

44. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการเล่นฟุตบอล

- ก. ทำให้มีนิสัยแข็งแรงกระด้าง
- ข. ทำให้ร่างกายแข็งแรง
- ค. ทำให้รักหมูรักคณะ
- ง. ทำให้มีน้ำใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 45 – 51

ปราบศัตรูพืช

ยาปราบศัตรูพืช คือยาพิษชนิดหนึ่ง ใช้สำหรับฆ่าหรือทำลายสัตว์และวัชพืช แบ่งออกเป็นสองประเภทคือ ยาฆ่าแมลงและยาปราบวัชพืช จะประกอบไปด้วยสารเคมีหลายชนิด บางทีรวมเอาสารสกัดที่ได้จากพืชรวมอยู่ด้วย เช่น ยาปราบศัตรูพืชบางชนิดสกัดมาจาก สะเดา เป็นต้น แต่โดยมากจะประกอบไปด้วยสารเคมีล้วน ๆ มากกว่า

45. ใจความสำคัญของข้อความข้างต้นคือข้อใด

- ก. ยาปราบศัตรูพืชประกอบไปด้วยสารเคมี
- ข. ยาปราบศัตรูพืชคือยาดี
- ค. ยาปราบศัตรูพืชคือยาบำรุงชนิดหนึ่ง
- ง. ยาปราบศัตรูพืชคือยาพิษชนิดหนึ่ง ใช้สำหรับฆ่าหรือทำลายสัตว์และวัชพืช

46. หัวข้อของข้อความข้างต้นคืออะไร

- ก. ยาพิษ
- ข. ปราบศัตรูพืช
- ค. ยาปราบศัตรูพืช
- ง. ยาที่ใช้ปราบศัตรูพืช

47. ประสบการณ์และภูมิหลังเรื่องใดที่จะช่วยให้นักเรียนอ่านข้อความข้างต้นได้เข้าใจยิ่งขึ้น

- ก. ความรู้ด้านการเรียน
- ข. ความรู้ด้านการกีฬา
- ค. ความรู้ด้านการเกษตร
- ง. ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์

48. จากข้อความข้างต้น เราสามารถนำพืชชนิดใดมาสกัดเป็นยาปราบศัตรูพืช

- ก. หญ้า
- ข. ชะอม
- ค. สะเดา
- ง. กลี๋ยง

49. ทำไมจึงต้องใช้ยาปราบศัตรูพืชที่สกัดจากพืช

- ก. หาง่าย
- ข. ผลิตง่าย
- ค. ใช้ง่าย
- ง. มีอันตรายน้อยกว่าสารเคมี

50. ข้อความข้างต้นเน้นเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. การขายยาปราบศัตรูพืช
- ข. การซื้อยาปราบศัตรูพืช
- ค. การผลิตยาปราบศัตรูพืช
- ง. การทำลายยาปราบศัตรูพืช

51. ข้อใดควรเป็นการสรุปใจความสำคัญของข้อความข้างต้น

- ก. ยาปราบศัตรูพืชจากสารเคมีเป็นอันตราย
- ข. ควรหันมาผลิตยาปราบศัตรูพืชจากพืช
- ค. ปราบศัตรูพืชเป็นอันตรายมาก
- ง. ยาปราบศัตรูพืชมีพิษมาก

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 52 – 56

“ทูตสิ่งแวดล้อมไทย” เยือนเมืองอุตสาหกรรม

เมื่อสองสัปดาห์ที่ผ่านมา มีโอกาสได้บินลัดฟ้าไปร่วมโครงการ “ทูตไปเออร์เพื่อสิ่งแวดล้อม” ณ ประเทศเยอรมนี โดยทูตเยาวชนไทยทั้ง 3 คน ได้เข้าเยี่ยมชมการแยกขยะ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งการเรียนรู้ที่ทูตสิ่งแวดล้อมไทย จะได้ศึกษาขั้นตอนต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ รวมถึงการไปดูการบำบัดน้ำเสียที่มีระบบการจัดการน้ำเสียของชุมชน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็ก ๆ เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อเป็นการปลูกฝังความคิดและแนวทางการรักษาสิ่งแวดล้อม

52. หัวข้อข่าวนี้ คือ อะไร

- ก. “ทูตสิ่งแวดล้อมไทย” เยือนเมืองอุตสาหกรรม
- ข. “ทูตสิ่งแวดล้อมไทย” เยือนเมืองเกษตรกรรม
- ค. “ทูตสิ่งแวดล้อมไทย” เยือนเมืองหัตถกรรม
- ง. “ทูตสิ่งแวดล้อมไทย” เยือนเมืองคหกรรม

53. ข่าวนี้เป็นข่าวเกี่ยวกับอะไร

- ก. ข่าวเศรษฐกิจ
- ข. ข่าวสิ่งแวดล้อม
- ค. ข่าวการเมือง
- ง. ข่าวสังคม

54. โครงการนี้จัดขึ้นที่ใด

- ก. ประเทศอังกฤษ
- ข. ประเทศฝรั่งเศส
- ค. ประเทศเยอรมนี
- ง. ประเทศอิตาลี

55. กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม โครงการ คือใคร

- ก. เยาวชน
- ข. ผู้ใหญ่
- ค. ผู้สูงอายุ
- ง. ผู้ป่วย

56. ข้อคิดของข่าวนี้ คืออะไร

- ก. ส่งเสริมให้เยาวชนรักโรงเรียน
- ข. ส่งเสริมให้เยาวชนรักสิ่งแวดล้อม
- ค. ส่งเสริมให้เยาวชนรักเมืองอุตสาหกรรม
- ง. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุรักเมืองอุตสาหกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 57 – 60

ประเทศไทยในสมัยก่อนรุ่นปู่ย่าของเราเรียกว่า เมืองสยาม เป็นเมืองที่มีความงดงาม มีความสงบสุข ผู้คนหน้าตาเบิกบาน ในน้ำมีปลาในนามีข้าว ซึ่งคนไทยสมัยใหม่สมควรถือเอาเป็นแบบอย่าง

57. สมัยก่อนเมืองไทยมีชื่อเรียกว่าอะไร

- ก. สยาม
- ข. บางกอก
- ค. ไทยแลนด์
- ง. ประเทศไทย

58. จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเมืองไทยมีลักษณะอย่างไร

- ก. มีความอุดมสมบูรณ์
- ข. แสดงความสามัคคี
- ค. แข็งแกร่งกันดาร
- ง. แข่งแย่งชิงดี

59. ข้อใดคือลักษณะของคนไทยสมัยก่อน

- ก. ผู้คนเห็นแก่ได้
- ข. ผู้คนชอบแก่งแย่ง
- ค. ผู้คนหน้าตาบึกบาน
- ง. ผู้คนสีหน้าเคร่งเครียด

60. ข้อความนี้ชักจูงให้คนไทยสมัยใหม่เป็นอย่างไร

- ก. มีความประหยัด รู้จักใช้
- ข. สร้างความทันสมัยให้ประเทศชาติ
- ค. รักพวกพ้องของตนเอง
- ง. รักษาความอุดมสมบูรณ์และความสงบสุขของเมืองไทยให้คงอยู่

